

MIC. # 5041B

PIRKE DE-RABBI ELIEZER.

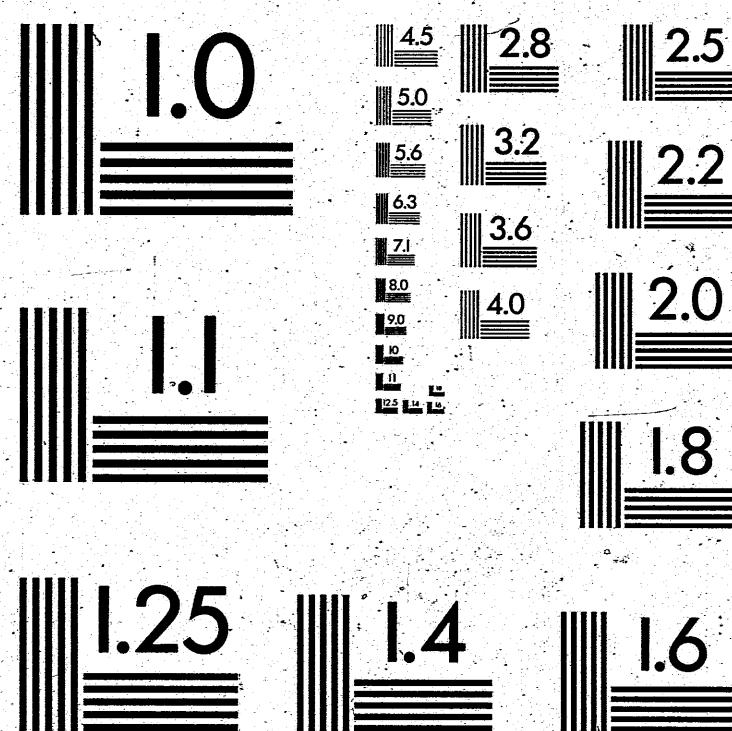
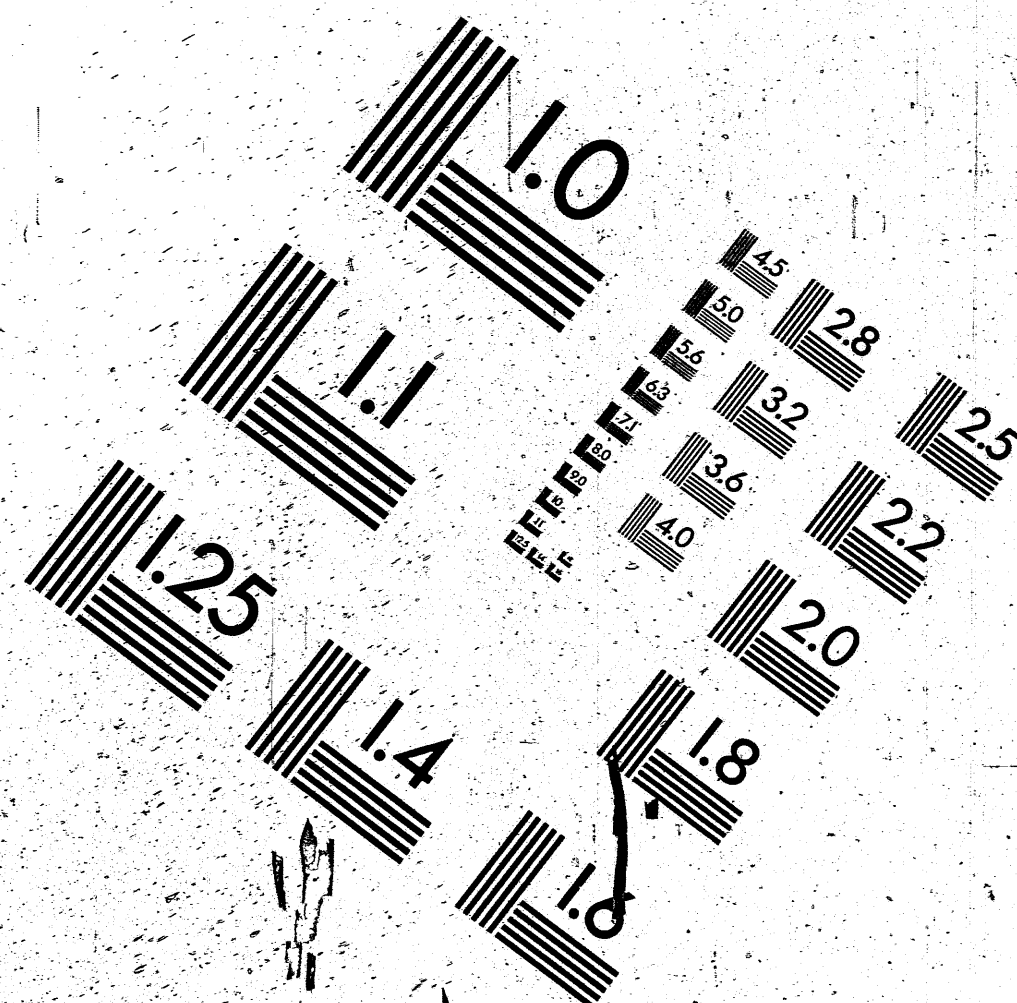
PIRKE RABI ELI'EZER.

פרקי רבי אליעזר.

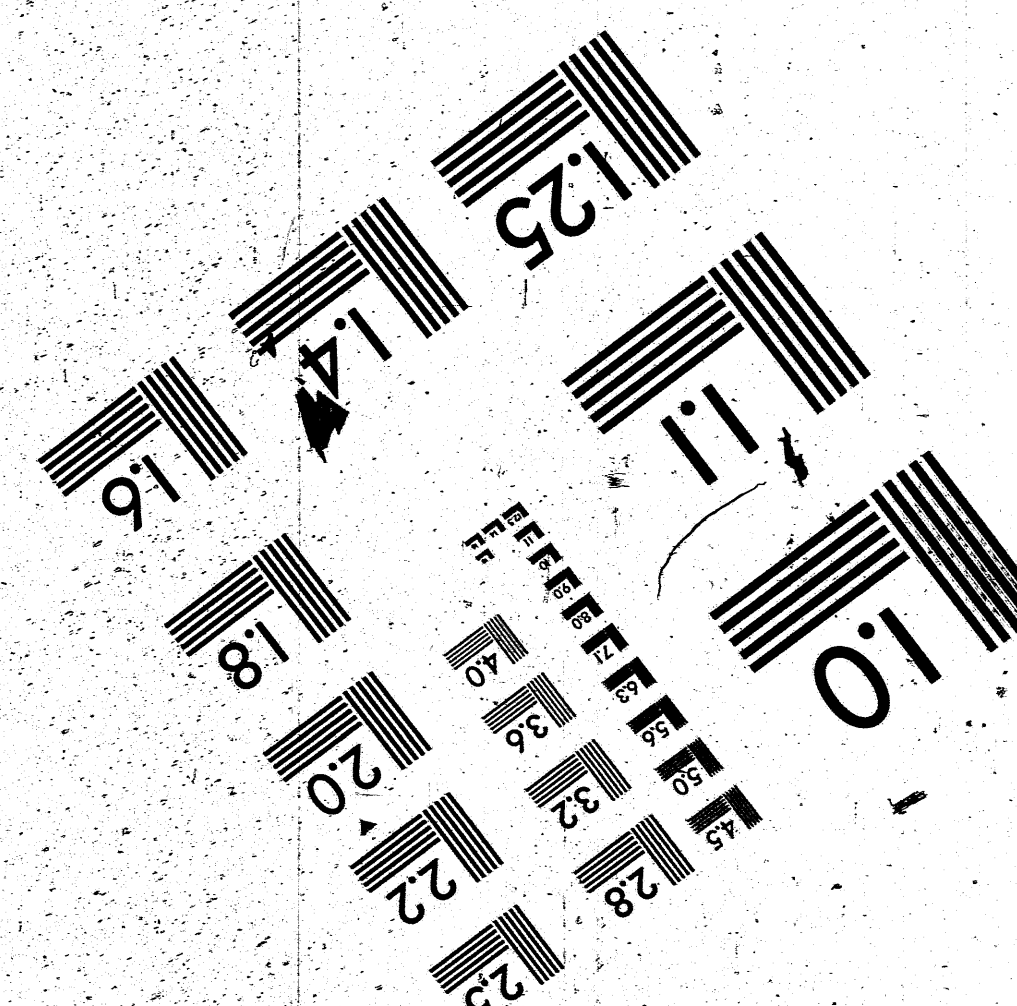
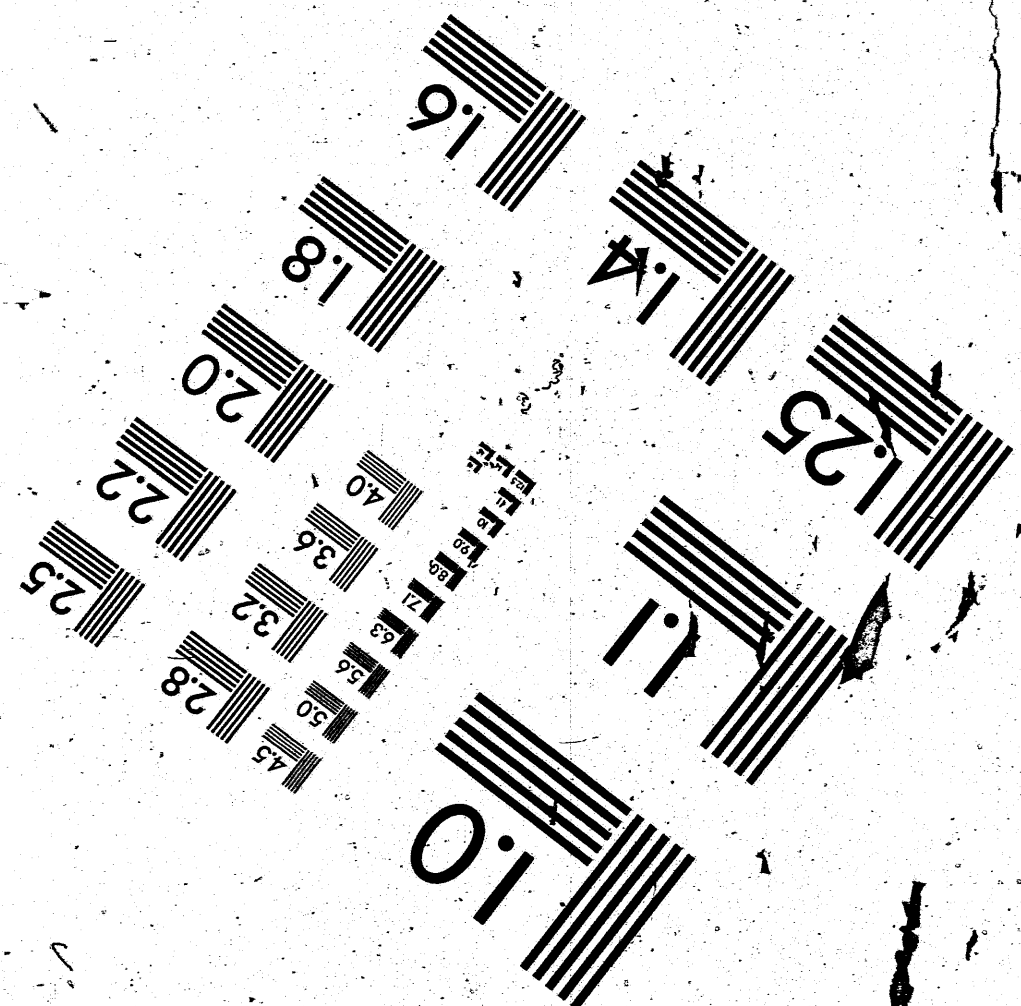
These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

YEMEN
YEMENITE SCRIPT

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

6"

1653 E. MAIN STREET
ROCHESTER, NY 14609
TEL (716) 422-0300
FAX (716) 288-5989

בשם רחמי
אתחיל לכתוב פדק רבי איעזר
בעזרת מושיע ועוז
פדק ראשון

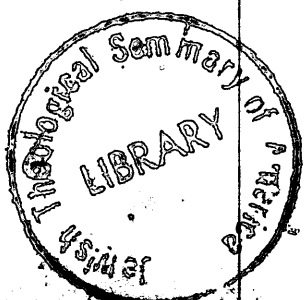
These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

מעשה

ברבי איעזר בן הורקנוס שהיה
לחבי חורשין ופיו חורשין ע"ג
המענה ומה היה חורש בטרשין ישב לו והיה בוכה אמר לו חבי
מפני מה אתה בוכה אמר מוטעו אתה עתה חורש בטרשין
בכשיו אתה חורש ע"ג המענה ישב לו ע"ג המענה והיה בוכה
אל חבי מה אתה בוכה אמר מוטעו אתה עתה חורש ע"ג המענה
אל לא ולמה אתה בוכה אל אני מבקש ללמוד תורה אל וכלא
בן עשרים ושמונה שנים אתה ואתה מבקש ללמוד תורה וכלא קה
לך חסד וחוליד לך בנים ואתה מוליך לבית הספר עשה שתי שבתות
ולא טעם כלום עד שתגלה לי איך גל ואמר לו בן הורקנוס חבי
מה אתה בוכה אל מפני שאני מבקש ללמוד תורה אל אם אתה
מבקש ללמוד תורה עליך ליהשלים אצל רבן יוחנן בן זבדי עמוד
ויגל אצל רבן יוחנן בן זבדי ישב לו והיה בוכה אל מפני מה אתה בוכה
אל מפני שאני מבקש ללמוד תורה אל בן מי אתה ולא הקד לי אל מיה
לא למדת קדית שמע ולא המלה ולא בדכה המזון אל לאו אל עמוד
ולמדתי שכלהן ימצא והיה בוכה אל בני מפני מה אתה בוכה אל שאני
מבקש ללמוד תורה והיה אומר לו שתי הלכות כל ימי השבוע והיה
חורש לו עליהן ומדבקן עשה שמונה ימים ולא טעם כלום עד שעלה
י"ח ביו לכני דבן יוחנן בן זבדי והעמידו מלפניו ישב והיה בוכה אל
מפני שהעמידו מלפניך בחדש שמעמיד מלפניו מוכה שחן אל
בני כשם שעלה דיו פיד מלפני כן יעלה ר"ה הוקי תורה מלפני ללמוד
אל בע בן מי אתה אל בן הורקנוס אל לא כלל בדולי עולם אתה ולא
התמקד לי אל חייך היום אתה שומד ללמי אל כבר קעדת ללמי

א.ב.ק.ט.

0345

פרק ליעזר פ"א

אבקעיה של אל ומי כנס אבקעיה של אל רבי יהושע בן חנניה ורבי
יוק הכהן שלח ושל אבקעיה שלו אמר להם אלכסם קעד ליעזר היוט
אמרו לו לאו יהלא יש לו שמונה ימים שלח טעם כלום אהב הלכו רבי
יהושע בן חנניה ורבי יוסי הכהן ואמרו לו להפך יחנן בן זכאי והלא יש לו
שמונה ימים שלח טעם כלום

פרק שני אמרו

בעו של הורקנוס לחביהם עלה לך
בירושלים ונדה את ליעזר בנך מנכסך
וכן לרבי יהושע

ועלה לירושלים

בן גדולי המדינה סוערין אצלו ונקדימון בן גוריון וכן כלבא שבוע
ולמה נק' שמו בן ציצה הכסת שהיה מוסיב
למעלה מגדולי ירושלים אמרו על נקדימון בן גוריון שהיה לו מזון
שלש סלים קמח לכל אחד ואחד שהיו בירושלים אמרו עליו על בן
כלבא שבוע שהיה לו בית ד' בורין של גנות
מוחטין בזהב אשר לו הרי אביו של ר' ליעזר בא אמר להם עשו לו
סווא וטאו לו מקום והושיבו אותו אצלו עיניו רבי ליעזר אל אמר
לנו דבר אחד מן התורה אל רבי אמסול לך משל למה הדבר דומה
לבני הזה שאינו יכול להוציא מעים יותר ממנה שהיה

מכנים בך את איני יכול לומר דברי תורה יותר ממנה שלמדתי
ממך אל אמסול לך משל למה' למען זה שהוא נובע ומוציא מים
וישפיל להוציא מים יותר ממנה שהוא מכנים בך אתה יכול לומר דברי תורה
יותר ממנה שקבלו מסיט אל שמה ממה אתה מתבייש הרע עומד מאצלך
עומד רבן יוחנן והלך לחוץ והיה רבי ליעזר יושב ודורש ופניו מאירות כאור
החמה והקדוה וינאזה בקדוהו של משה ואין חסד יודע חסד יוס ואס לילה בא
רבן יוחנן לחמוריו ונשקו על ראשו אל אשריכם אברהם יצחק ויעקב שיצאו
מחלפיכם אמר הורקנוס למי אמר בך אל ליעזר בנך אל לא בך היה לו
לומר אל אשרי חמי שיצא זה מחלצי היה ר' ליעזר יושב ודורש ואביו עומד
על רגליו כיון שראה אביו עומד על רגליו נבהל אל אבא שב שאינו יכול
יכול לומר דברי תורה ואתה עומד על רגליך אל בע לא

ביתו אל לנחמך מנכסי ועתה שבת
היה רבי אבא מנודים

כל השבוע

לך במהנה אל והרי איני

קרקעות בקשה מלפני

על לה' הארץ ומלואה ואלו במקדש וזהו בקשה חלילה יהי עומק לי שג' להפסד
ולי להפסד אמר ה' צבאות אל לא בקשת מלכתי הקדש לא תורה כלבד שג' על
כן כל מקומו כל ישרתי כל אורח שגר שג' חלילה

פרק שלישי רבי איעזר בן הורקנוס כותב מי יוכל גבורות

ה' ומי ישימיע כל תהלתו וכי יש אדם בעולם
שהוא יכול ללמד גבורותיו של הקדש או להשימיע כל תהלתו אפי' גלגלי השדה חנין
יכולין לספר מקצת גבורותיו יש לנו לדורם כמה שנעשה ובמה שהוא
עתידי לעשות למען יתרום הקדש בבריותיו שברא מקום העולם ועד סופו של
דור לדור שבה מעשיך עד שלא נברא העולם היה הקדש ושמו כלבד ועל
במה שבה לברוא את העולם והיה מחויב את העולם לפניו ולא היה עומד -
מושלנו משל לחי' למלך שהוא וצד לבנות כלטריין שלו חס אינו מחויב בהרץ
יסודותיו ומובאיו ומוצאיו אינו מחויב לבנות כל הקדש החריט לפניו את העולם
ולא היה עומד עד שברא את העולם שבעה דברים נבראו עד שלא נברא העולם
ואו הן תורה וזהו טעם ופסח הכבוד ובית המקדש תשובה ושמו של משיח תורה
מניין שג' ה' קנע ראשית דרכו קדש מבעניו חלש קדש כל קדש שלא נברא העו
גיהנם מנין שג' כי ערוך מאתמול הכתה מאתמול עד שלא נברא העולם
גן עדן מנין שג' ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדש מקדש עד שלא נברא העולם
כסא הכבוד מנין שג' נכון כסאך חלש מאז עד שלא נברא העולם בית המקדש מנין
שג' כסא כבוד מרום מאריסון מריסון עשנה תשובה מנין שג' בשם הרים
יולדו תשב חנוש עד דכא טרם עשנה שמו של משיח מנין שג' לפני שמש
יגון שמו וכתוב אחד חומר ואתה בית לחם אפרתה צעיר להיות בלפי יחד תורה
ומוצאותיו מקדש מקדש עשנה מיד נתיעץ הקדש בתורה שמה תושיה -
לברוא את העולם השובה לו ואמרה רבון העולמים אם אין צבא ואין מחנה למלך
על מה הוא מולך ואם אין עם מקלסין למלך אינה הוא כבודו של מלך שמע ארון
העולם ועד לו אמרה תורה כי נתיעץ הקדש לברוא את העולם שג' לי עצה ותושיה
מכאן אמרו חכמים כל מלכות שאין לה יועצים אין מלכותה מלכות ומנין חנו
למדים מלכות בית דוד שהיו לה יועצים שג' ויהונתן בן דוד יועץ אלו חכמים וקומה
הוא ומלכות בל' הין לה יועצים ושאר כל אדם עמלן שג' מוכה להם שג' ואומע
לעצה חכם וכתוב אחד או' ותשועה ברוב יועץ ח' דברים נבראו ביום ראשון
ואין שמים וארץ ואור וחשך והוהו וכוהו וכוהו ומים שג' ורוח אלהים כוחפת על
פני המים ויהי ארץ ויבנה שג' ויהי ערב ויהי בקר יום אחד ושמות ביום שג'
ואין ה' בבלר והמן והמטה והקשת והכתב והמכתב והכתובת והמלך

עשרה דברים עליו במחשבה ירושלים ורוחות חבות ורוחות הצדיקים וגיהנם
ומי המבול ולחות הטבע השבת והמקדש והארון ואור לעולם הבא שמים
מאילת הקוס נבדאו מאור לבוש של הקדש הוא לבוש לקח ממנו ופרש בשמלה
והיו מותחין והולכין עד שחמר להם די ועלכן נק' שמו שדי שומר לשמים
די ועמדו זמאור שמואור לבוש נבדא ש' עומד אור בשמלה נוטה שמים
כירי' ה' הארון מאילת מקום נבדלת משלב אתה כסא הכבוד לקס וזרק
על המים ונקבאו המים ונעשה עפר ארץ ש' כי לשלב יאמר הוה ארץ
קרקוסי השמים במימי אוקיאנוס בין קצות הארץ לבין קצות השמים וקצות
השמים על מימי אוקיאנוס הם פרוצים ש' המקדש במים עליותיו תוכן
למעלה וכל בני אדם יושבים תחתיה כך הן השמים קצתם למטה ותוכן
למעלה כאוהל ש' וימהם באהל לשבת י' רוחות בטולם רוח פנת
המזרח רוח פנת הצפון רוח פנת המערב רוח פנת הדרום רוח פנת
המזרח משם האור יוצא לעולם רוח פנת הדרום משם טללי ברכה וגשמי
ברכה וגשמי ברנה יוצאין לעולם רוח פנת המערב משם חשך יוצא לעולם
רוח פנת הצפון משם חוצרות השלב ואוצרות ברד וקור וחום וגשמים
יוצאים לעולם י' ר' רוח פנת הצפון הוא ולא גמרו אמר שכל מי שיגמר
שהוא אור יבוא וגמור את דפנה האת שהנחה וידעו הכל שהוא אלה וסם
הוא מדור למזיקין ולגזנות לרוחות ולשדים לברקים ולרעמים ומשם רעה
יוצאה לעולם ש' מצפון הבהם הרעה בשדה מאמרות נבדא לעולם ולוין
יאמר אלהים יהי אור ויאמר אלהים יהי רקיע וי' א' יקונו המים וי' א' יתדשא
הארץ וי' א' יהי מאורות וי' א' ישרצו המים וי' א' תוצא הארץ וי' א' נעשה
אדם וי' א' הנה נהתי לכם וי' א' לא טוב היות האדם לבדו ונבשלשה
כולנו ולוין בחכמה ובתבונה ובדעה ש' ה' בחכמה יסד ארץ בונן שמים
בתבונה בדעתו הכוונה נבקעו ובשלשה נעשה המשכן ש' ואמלא חומו
רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעה ובשלשה נעשה בית המקדש ש' ובן אשה
למנה הוא ממנה כהנלי ואביו איש צורי חרש נחשת וימלא את החכמה
ואת התבונה ואת הדעת ובשלשה נעשה עתיד להבנות ש' ה' בחכמה יבנה
ביתו ובתבונה יתבונן ובדעת חדרים ימלאו ובשלשה נעשה עתיד ליתן שלש
טובות לישראל ש' כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה ושלשה
טובות נתנו למלך המשיח ש' ונחה עליו רוח אלהים רוח חכמה ותבונה

הם
אחוזים
שמימי
אוקיאנוס
בין

פרקי ר"ל ב"ב

פרק שני בשני

ברא הקב"ה את הרקיע והשמים
 ואש של בשר ודם ואש של קדש
 והלא השמים והארץ נבראו ביום ראשון של בראשית בראש השנה
 השמים ואת הארץ ואיזה רקיע ברא ביום שני ר' ליעזר אומר רקיע
 של ראשית החיות של ודמות על ראשי החיות רקיע כעין הקדח
 הנורא ומה הוא כעין הקדח הנורא באבנים טובות ומרגליות הוא מאור
 בגבורתו (הכרך) בצדדים של נהורא עמיד שרא ונמונה הצדיקים עתידין
 להאיר לטהיר לבוא של והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע ואכלול הרקיע
 ההוא היה העולם נבלע בין המים של מעלה למטה ולמטה מים והוא
 מבדיל בין מים למים של ויאמר ה' יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין
 מים למים העליונים למים התחתונים המלאכים שנבראו ביום שני בשק
 נשחין בדבור נעשין רוחות וכשן משרתים לפני נעשין של אש של
 עושה מלאכי רוחות משרתין אש לוהט ארבע כתות של מלאכי השרת
 מקלסין לפני הקב"ה מחנה ראשונה מיכאל מיכאל מחנה שנייה של גבריאל
 על שמש מחנה שליטת של אוריאל מלכנו מחנה רביעית של רפאל מלאכיהן
 ושכינתו של הקב"ה באמצע והוא יושב על כסא רם ונשא וכסאו גבוה ותלוי
 למעלה באויר ומראות כבודו כעין השמש של וארץ כעין השמש ועטרה
 כהונה בראש ובהר אס המפורש על מצחו ועינו ממשטות בכל הארץ חציו
 אש וחציו ברד ממינו חיים ומשאלו מות ושבת של אש בידו ופרוכה פרושה
 לפניו ושבעה מלאכים שנבראו מהחלה משרתים לפניו לכבדו מן הפרוכה
 והוא הנק' פרגוד והדוס רגלו כאש וברד ותחת כסא כבודו כאש סביר ופאש
 מהלקחת סביבות לכסאו צדק ומשפט מוכן כסאו שבעה ענני כבוד סובבים
 אותו ואוכף הגלגל וכדומה ומהם נותן לפניו שנה ודמות כסאו כעין ספיר
 של ארבע רגלים וארבע חיות הקדש קבועות על כל רגל ורגל ארבעה כנפים
 לאחד וארבע כנפים לאחת מהן של וארבעה כנפים הם דין הכנפים כעין
 אדם וכשהוא מדבר בני הדרוס מדבר מבין שני הכנפים של אדמה ופאש
 מדבר כעין המערב מדבר מבין שני הכנפים שני שור וכשהוא מדבר כעין
 הצפון מדבר מבין שני הכנפים כעין בשר ולעומתם האופנים וגלגלי מדבר
 וכשהוא יושב על כסא רם ונשא וכשהוא משקיף על הארץ מרכבוהו על
 האופנים ומקול זעקת גלגלי המרכבה בדיקים ורעמים יוצאין לעולם
 כשהוא בשמים רוכב על עב קל של ורכב על כרוב ויעף וגו' וכשהוא
 ממחר כואה על כנפי רוח של וירכב על כרוב ויירא על כנפי רוח ויהא
 עומדות אצל כסא כבודו ואין ידעות מקום כבודו ובהיות עומדות
 בידה ובאימה ברתת נביע ומציעה כניהם נהרדינו נגיד ונפיק מן

סדקי ר"ל פ"ה

אדם שרבים עומדים אחד מימינו של הקבר ואחד משמאלו שש בנפים
 נכל אחד ואחד בשתי ירכה פניו שלא יביטו פני השכינה ואנשים מבקין
 פניו פני שכינה כדי לשכח עמדות רגל עגל ובשמים מעופפים
 וקדישים את שמו הגדול זה עונה וזה קורא ואומרים קקק יצמח
 וזהו אצל כבודו ואין יודעות מקום כבודו עונות ואומרות בכל
 מקום שבו שם בדור כבוד ה' ממקומנו ישראל גוי אחד בארץ שהם מיוחדים
 שמו הגדול בכל יום עונים ואומרים שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד והוא משיב
 לעמו ישראל את ה' להיכנס המציל אתכם מכל צרה

פירוש מלשי בשרי

היתה הארץ מישור בבקעה ויהיה המים
 מכסים על פני כל הארץ וכשיצא
 הדיבור מפי הגבורה יקוו המים עלו מקצות הארץ ההרים והגבעות ונתפזרו
 על פני כל הארץ ונעשית המים על תוכה של ארץ ונתגלגלו המים ונקוו
 לעמקים שם ולמקוה המים קרא ימים מיד נתגאו המים ועלו לכפות הארץ כבתחלה
 עד אגער בהם הקצה ובבשן ונתנף תחת כפות שרגלו ומדדן בשעלו שלא להקיף
 ולא לגרוע ועשה חול גבוה לים כאדם שהוא עושה גדר לכדו וכושהן עולין
 ודואין את החול לפניהם חוזרין לאחוריהם שם האומ' לא היראו באס' חס מפני
 לא בחילו אשר שמת חול גבוה לים עד שלא נקוו המים כדראו המאורור
 ומהומות ולא הן התהומות לא שמהחה לארץ שהארץ על התהום כך הארץ
 נדונתה על המים שם לרוע הארץ על המים ופתח לגן עדן פתח בה והוציא
 ממצה נטעים על פני כל הארץ כל מני עץ אילן עושה פרי למינו וכל מני עשב
 ודשא נטע מהם ובהם נדעם הארץ שם אשר זרעו בו על הארץ וערך שלחן
 לבדיות עד שלא נברא העץ שם הערוך לפני שלחן וכל המעיינות עולין
 מן התהומות להשקות כל הדורות ר' יהושע אומר עביה של ארץ מהלך אשים
 שנה ומהם אחד שהוא אצל גיהנם נובע ומוציא מים חמין תענוג לכל
 האדם אמר ר' יהודה פעם אחת בכל חודש וחמש קלונות עולין מן התהומות
 ומשקין את כל פני האדמה שם ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה
 העבים משמייעין את קול צעירותיהן לימים ודימים משמייעין את קול
 צעירותיהן להתהומות ותהום קורא ליהום להעלות מים וליתן לעבים
 והעבים שאובין מים מן התהומות שם מעלה נשיאים מקצה הארץ
 ובמקום שיכקוד להם הקצה להעלות ולהמטיר שם מגשימים מיד הארץ
 מתעברה וצמחה באשה אחת שהיא מעוברת מזנות אבל כשירצה הקצה
 לברך צמחה של ארץ וליתן צידה של בריות פתח אוצרות הטוב שבשמים
 והמטיר על הארץ שהן מים זכרים ומיד הארץ מתעברה בכלה שהיא

מתעברה

פרקי ר"א פ"ו

מתעבדה מבעלה הראשון וצמחה זרע של ברכה שני
את אוצרו הטוב את השמים ובה' כי יבעל בחור בתולה יבעל בבת
כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים וגו'.

פרק ששי ברביעי

חבר שני מאורות הגדולים לא זה גדול מזה
ולא זה גדול מזה ושני בגבהן ושני באורן
גדול ממך וזה אומר אני גדול ממך ולא היה שלום ביניהם
הגדיל את האחד והקטין את האחר שני את המאור הגדול לממשלה היום וזה
המאור הקטן לממשלה הלילה ואת הכוכבים משרתים לשבעה
כוכבים של שעות ושמן כלש' צמחן כוכב שבתאי צדק מאדים חמה
נוגה והם משרתים לשבעה ימי השבוע יום א' כוכב חמה יום ב'
צדק לבנה יום ג' נוגה מאדים יום ד' שבתאי כוכב יום ה' חמה צדק יום ו'
לבנה נוגה יום ז' מאדים שבתאי וכלן משרתים לז' מזלות שהן כנגד
יב' חדשים ולו הן טלה שור תאומים קרמן אריה בתולה מאזניים עקרב
קשת גדי דלי דגים ולו שנבראו במעשה בראשית לנהוג את העולם וכן
הקיהן נז' שמעין לו נבראו והסדירן ברקיע השמים כל המזלות משרתים את
ימות החמה וימות חדר החמה שלשים יום ועשר שעות ומחצה וכל מזל
ומזל משרת את ימות חדר החמה ב' ימים ומחצה ב' מזלות לז' ימים השן
הבאית חיל בראש חדר חמה השן השן המשלים בקופ חדר חמה הוא הפותח
והוא הקונן מחזור גדול של חמה שמונה ועשרים שנה וז' מחזורים הקטנים
יש בו מאובע ארבע שנים השבון ימות שנות החמה שנה ימים ורביעי יום
תקופת שנת החמה ארבע מתשעים ואחד יום וז' שעות ומחצה ראשי מחזור
של תקופה דב"ה הג'אן בין מחזור למחזור חמה ימים ושש שעות תקופות
של מחזור הקטן ו' בכל שנה וכלן מל"א יום וז' שעות ומחצה
יש מהן מל"ב שנה הראשונה של מחזור א"ה שנה השנייה כ"ב שנה הג'אן
שנה ה' וז' ראשי תקופות לז' ראשי חדשים של עסק נכנסת תחלת
הלילה וחצי הלילה תחלת היום וחצי היום ושאר כל ימות התקופה ז"ה ג'אן
א"ה ט"ח תקופה הראשונה של עסק נכנסת בראש שעות שבתאי תקופת
תמוז נכנסת בחצי של שבתאי תקופה הראשונה של תשרי נכנסת בראש
שעות צדק תקופת טבת נכנסת בחצי של צדק ושאר כל התקופות נכנסין
בראשן של שעות ובחציין של שעות מחזור הראשון נכנס בראש שעות

שבתאי

חדש

פרקי ר"א פ"ו

והמקום שצ"ח חנבל מחזור השני בשעה שלפניו בראש שעות
השלישי נכנס בראש שעות מאד יס

מחזור הרביעי נכנס בראש שעות חמה. מחזור החמישי נכנס בראש
שעות נוגה. מחזור הששי נכנס בראש שעות כוכב. מחזור השביעי
נכנס בראש שעות לבנה. בקוף שעות בסוף מחזורים בקוף ששים
וחמשה ימים של מחזור הגדול של כ"ח שנה חוזר לתחלה ליל' בשעות
שבתאי בשעה שנכנס בשלש מאות וששים וששה מעלות החמה
עולה ויורדת ק"ח עולה ברוח מזרח וק"ח יורדת ברוח מערב כנגד
ימות שנות החמה ובשלש מאות וששים וששה חלונות החמה יוצא
ונכנס במזרח צא יום בקרן צפונית וחלק אחד באמצע ושמו -
חלון נוגה. בתקופת השירי מתחיל מחלון נוגה והולך וקובץ לקרן
דרומית חלון אחר חלון עד שהוא מגיע לחלון שבתאי. בתקופת טבת
מתחיל מחלון שבתאי והולך וקובץ וחוזר לאחורין חלון אחר חלון עד
שהוא מגיע לחלון תעלומה שבו האור יוצא והולך ש"ו ותעלומות
יוצא אור. בתקופת ניסן מתחיל מחלון תעלומה שבו האור יוצא
והולך לקרן צפונית חלון אחר חלון עד שהוא מגיע לחלון כבדמנן
והולך וקובץ וחוזר וקובץ לאחורין חלון אחר חלון עד שהוא מגיע
לחלון חדר שבו רוח קופה יוצא ש"ו מן החור תבא קופה וממזרים
קרה. בא לו שבמזרח היה יוצא וכנגדו במערב הוא נכנס והשכינה
לעולם במערב. ונכנס ומשם תחילת לפני הקב"ה ואומר לפניו רבון כל
בעולמים עשיתי ככל אשר צויתני וחלון אחד יש באמצע הירקיע ושמו
מזרים ואינו יוצא ונכנס בו לא פעם א של מחזור הגדול שבו יוצא
ביום שנכנס ובלילה במערב. החמה בתקופה טבת ותשרי הולך
וקובץ לקרן דרומית ולמזרח אוקיינוס בין קצות השמים לבין
קצות הארץ שוקעת שהלילה גדול והדרך גדולה עד שהוא מגיע
לחלון שבמזרח לחלון שהוא רוצה לצאת בלילה במערב. החמה
בתקופת ניסן ותמוז הולך וקובץ לקרן צפונית למזרח אוקיינוס שבין
קצות השמים לבין קצות הארץ שהלילה קצר והדרך קצרה עד שהוא
מגיע לחלונות שבמזרח שהוא רוצה לצאת בו ש"ו הולך א דרום

וקובץ

פרקי ר"ל פו

וסובב ל צפון חלק אורוס בתקופת תשרי ובהקופת שבט
 וצא לצאת ב צפון בתקופת ניסן ובהקופת תמוז ק
 קובב ו' חדשים בקרן דרומית ואשם חדשים בקרן צפונית ועל
 קביעותיו שב הרוח הלוך שב הרוח הלוך שלש אוליות
 שלש כתובים בלשון חזקתו איתו אילו שמנהיגין אותו
 ביום אין מנהיגין אותו בלשון חזקתו איתו אילו שמנהיגין אותו
 מנהיגין אותו ביום החמה רוכב במקרה ופולה מעומד כחת
 ויוצא וישיב כגבור שנ' והוא כחה וצא מחופתו החמה קרנותיו ופניו
 ופניו המציטות למעלה של ברד ואילולו הברד שהוא מלכה
 פניו של אש היה העולם נבער באש שנ' ואין נקתר מחמתו צפורה
 הופך את פניו של מטה למעלה ואילולו האש שהוא מחמם את
 הברד לא היה העולם יכול לעמוד מפני הקרח שנ' לפני קרתו
 בני יעמוד ואילולו קצות דרכיו של חמה

המציטות
 למטה
 לארץ
 של אש
 וקרנותיו
 ופניו

פרק שביעי רבן יוחנן בן זבאי ורבן גמליאל ור' ישמעאל
 ור' לעזר בן ערך ור' איעזר בן הורקנוס
 ור' עקיבא היו יושבים ודורשים על מולד הלבנה ואמרו דבר אחד
 אמר הקב"ה נבראו שמים למכון עמך מלכותו שנ' בדבריה שמים
 נעשו אבל בצבא השמים יגיעה הרבה נאמר בה שנ' וברוח פיו כל
 צבאם מה עשה הקב"ה ככה ברוח נשמת פיו ונבראו כל צבא השמים
 בבת אחת שנ' וברוח פיו כל צבאם כל הכוכבים והמעלות ושני
 המאורות נבראו בתחלת ליל ד' ולא קדם זה לזה לא שתי ידו ובעד
 לפי כל מופעה חשב במהינה וכל מעשה לבנה בזריזות מה
 שהחמה מהלכת כל ימות השנה מהלכת הלבנה ליום אחד וכל
 שהחמה מהלכת כל ימות השנה מהלכת הלבנה לשלשים יום כל
 הימים משרתים לראש מולד הלבנה לאחריהם למפרע בתחלת ליל
 ד' ראש מולד לבנה בשעת שבתאי שנ' כמלך חש ולאחר ג'
 שנים של מחזור הקטן יום של אחריו תחלת ליל ג' ראש מולד הלבנה
 בשעת נוגה ולאחר שלש שנים של מחזור הקטן וחוזר יום של אחריו
 בתחלת ליל ב' ראש מולד הלבנה בשעת צדק ולאחר ג' שנים של

פרקי רא פ"ז

ויחזור הקטן ויחזור יום אחד ויחזור ליל ראש מולד לבנה
 בשנה כוכב ראשון על מחזור הקטן חשד יום שלאחריו
 בתחלת ליל ראשון בשנה ראשונה ולאחר ג' שנים
 על מחזור השנה ראשונה ליל ראשון בשנה
 לבנה ולאחר ג' שנים על מחזור השנה ראשונה ליל
 ראשון בשנה חמה ולאחר ג' שנים על מחזור הקטן י"א כל
 י' דמל בשעת שבתאי בשעה שנברא מחזור הגדול על לבנה
 כ"א שנה ג' מחזורים קטנים י"א בו מג' ג' שנים וכל מזל ומזל
 משרה את ימי חדש הלבנה וימות חדש הלבנה פ"ט ימים וחמש
 ושתי ידוע שעה וע"ג חלקים וכל מזל ומזל משרה את ימות חדש
 הלבנה ב' ימים ושמונה שעות וג' מזלות ל"ג הימים השם המהולל
 ברח הלבנה הוא השם המשלים בקוף חדש הלבנה הלבנה מהחדש
 בכל מולד ומולד אחר בלילה ואחת ביום וזה האור שלה ויהי ערב
 ויהי בקר אין בכל מולד לראש מולד לשנה הבאה א"ו ימים
 ואם שעות ותרע"ג חלקים אין בין מחזור הגדול למחזור הקטן
 א"ו י"א יום ובמערב אימה בזמן שהחמה מהלכת לקד דרומית
 הלבנה מהלכת בקד צפונית אימה בזמן שהחמה מהלכת
 בקד צפונית הלבנה מהלכת בקד דרומית כל השעות
 משרה לראש מולד לבנה לאחריו למפרע ש"כ נחמ"ט
 בשנה ראשונה ליל ראשון בשעה שבתאי ובשנה השנית ליל ראשון
 לבנה ובשנה השלישית בשנה א"ו ליל ראשון בשעה כוכב ובשנה
 הרביעית בשנה א"ו ליל ראשון בשעה נוגה ובשנה החמישית בשנה
 א"ו ליל ראשון בשנה חמה ובשנה ה' בשנה של אחריו ליל ראשון
 מאדים ובשנה ה"ז ליל ראשון בשנה צדק וכ"ג פעמים השעות הללו
 משרה לראש מולד לבנה לאחריו עד כ"א שנה למחזור כל
 המזלות משרה לבנה בלילה מזל כנות חמ"ג ג' בשבוע ג'
 בדרום ג' במזרח ג' במערב וכל השעות משרה לבנה בלילה
 שנים בדרום שנים בצפון ג' במערב ג' במזרח ובשנה
 שנות א"ו לשרת בדרום ג' במערב ג' במזרח כן כל מחזור
 הגדולים בתוכם בדרום חוץ מן העגלה שהיא נתונה בשמן
 (כ"ז)

1992

ועיבר את השנה ועל כן ש' נשקפה ה' את ישראל ויגדלם
ומנץ אמר שם שלמה ש' על ויגדלם ש' אברהם חסר
ליצחק ונכנס בקודש ויגדלם ש' אברהם חסר
ש' ויהי אחרי מות אברהם ויגדלם ש' אברהם חסר
בקודש העיבור יצחק ש' ש' ויגדלם ש' אברהם חסר
השנה יצא יעקב בחוצה לארץ ויבא לבשר אברהם חסר
אל הקב"ה יעקב אין לך ראיה לעבר א"ה ב"ל הרי יצחק א"ה חסר
א"ה בארץ ש' וירא א"ה יעקב ש' בבואו מכדן ארם ויבא חסר
ולמה עוד שפעם ראשונה נגלה עליו ומנעו מלעבר א"ה ש' וירא
א"ה יעקב ונ' ויבא אותו על שנים בקודש העי' ויבא חסר
עולם מיכאל אמרו א"ה צדיקים וחכמים ב"ל ורועה צלן ובקר בארץ
אין מעבדן א"ה לא ע"רועה צלן ופקד א"ה נביאים ב"ל וקדושים
שארץ גלגל לכל היו מעבדן א"ה ע"י הנשאר בארץ לא יאמר אחר
בארץ היו מעבדן א"ה ב"ל עליה עזרא וכל הקהל עמו ורצה
יחזקאל לעבר א"ה בכל אל הקב"ה יחזקאל אין לך ראיה לעבר א"ה ב"ל
הרי ישראל אחיכם הם יעברו א"ה ש' בן אדם ביה ישראל יואביסעל
אדמהם שלהן הוא לעבר א"ה יעקב חסר ליוסף ונכנס בקודש העיבור
ועיבר א"ה במצרים מה יוסף ואחיו ונמנעו העיבורין מישראל
בשעבוד מצרים כך עתידים לימנעו בקודש ש' ש' מלכות ה'
עד ש' מלך המשיח כשם שנגלה הקב"ה על משה ועל אהרן
במצרים כך הוא עתיד להגלות עלינו בקודש מלכות רביעית
ש' ויאמר א"ה משה ואהרן בארץ מצרים לאמר החדש הזה
לכם מכה לאמר אמור להם לישראל עד עכשיו אצלו היה קודש
העיבור מיכאל ואילך שלכם הוא לעבר א"ה בשלשה מעבדן
ר' אישור אומר בעשרה ש' א"ה נצב בעדה א' ואם נהמנעו
מביתן ס' וכורשין אותו לפניהם ונעשין כמין גוי עגולה
יושבין גדול לפי גדלו וקטן לפי קטנו ונוהגין פניהם למטה
לארץ וכורשין את כפיהם לאביהם אבשמים וראש הישיבה
מזכיר את השם ואומעין בה קול אצווחת ואומרת כלשון

פרקי ד' כח וט

[illegible]

פרק תשיעי בחמישי השריץ מן המים כל מיץ עוף

זכרים ועקבות טהורים וטמ
באני סימני הן מטהרין בגמק וקדקבן נקלף ר' איעזר חומר באצבע
ידה ושני מיני טופות נבחרו לקדבן ועולה ולזה הור ובני יונה
בחמישי השריץ מן המים כל מיין דגים זכרים ונקיבות טמאים -
וטהורים בב סימני הן מטהרין קנפיר וקאקשה ואליהן טמאים
בחמישי השריץ מן המים כל מיני חגבים זכרים ונקיבות טמאים וטהורים
בב סימנים הן מטהרין בכרעים ארובים שהן מקפצין על הארץ ו
ובגבים מכסין את כל הגוף ולאושרצו מן המים דגים וטמאים
שםם שלא בשחיטה אבל העוף אינו נחכל לא בשחיטה לו -
שנבדאו מן המים דמין לשפור כמים ואילו שנבדאו מן הארץ
דמו לנקות בטפר ר' איעזר חומר לא על המים בלבד אמר -
אשרצו לא אף על חומות העולם שנמשלנו כמים אף ושארן לחומים
כשארן מים כבירים יסאון וכשם אשרצו המים ביום החמישי כך
עתידיים חומות העו' לשרוץ בעולם ונלחמים לו עסא להשחת
ש' ונתי גוי בגוי מלכה במלכה כיאהים המוחם בכל צרה

1931

וכת' מחז' י' שמואל א' ו' וזתם חזקו וז' י' י' י' י' י' -

פרק עשירי בחמישי ברח יונה מפני אלים ולמה

ברח לא כעס רא' שלמו להשיב
את גבול ישראל ועמדו דבריו שג' והוא השיב את גבול ישראל חלוצ
חמה' פעם ב' שלמו לידושלים להחריבה כיון שעשו השוכה הקבד
עשה ברוב דחמיו וברוב חסדיו וניחם על הרעל ולא חרבה והיו
ישראל קוראין אותו נביא שקר כעס ב' שלמו לצינה דין דין יונה
בינו לבין עצמו אמר יודע שזה בגוי קרוב יהושוכה הס עכשין
עושין תשובה והקבד שולח רוצחו על ישראל ולא די שישראל קורין
אותו נביא שקר לא אף אומות העולם הרני בורח לי למקום

ХДЕ

פרקי דף פ"ו

אלה המצוות שיש להם על בני ישראל שיש להם
תשומת לב ודאגה כל המצוות שיש להם
מדת בורח לי למקום שיש להם יורה יונה ליבן ולא
שמיניה לירד בה והלכיה שירד בה יונה היתה רחוקה מיפו ויהיה
שם ימים לנקות את יונה מהזעם הקב"ה הביא עליה רוח סערה
ביום והלחיזו ליבן וראה יונה ושמוח בלבו ואמר עכשיו אני יושב
עד כי מיושרת לפני יאמר להם אגד עמכם אמרו לו הרענו
הולכים לאי הים מרשיה אל אבא עמכם ודרך כל הגבורה
באדם יוצא ממנה הוא עותק שכרם של ויקם יונה לברוח מרשיה
מלפניה וירד יפו וגו' כרשו מהלך יום אחד ועמד עליהם רוח
סערה בים מיומינם ומשמאלם ודרך כל האניות עוברות ושבות
באדם בשתיקות הים והאביה שירד בה יונה היתה בצרה גדולה של
והאביה חשבה להשבר ר' חנניה אומר משבנים לשונות שהיו
באביה וכל אחד ואחד שקוצו בידו של וייראו המלחים ויצעקו איש
אלהיו והשתחוו ואמרו נקרא איש אלהים האלים אשר יענה
וציל אותנו מצרה זאת הוא האלים וקראו איש אלהיו ולא הועילו
ויאונה בצרת נפשו נרדם וישן לו בא איני רב החובל אל הרי אנו עומדים
בין מות לחיים ואתה יושן מאי זה עם אתה אל עבראנכי אל והלח
שמענו שאלי העברים גדול הוא קום קרא אליך אולי יתעשה ה' להם
לנו ויעשה עמנו נקים כמו שעשה לכם בים קוף אל לא אבחר מכם
כי בשבילי הצרה הזאת עליכם שאובי והטילוני אלים וישהוק הים
מעליכם של ויאמר אלהים שאובי והטילוני אלים ר' שמעון אומר
לא קבלו האנשים להפיל את יונה אלים והפילו גורלות ויפול הקורל
על יונה מה עשו נטלו את הכלים שבאביה והשליכו אותם אלים
להקל מעליהם ואלה הועיל מאומה רצו למתור ביבשה ולא יכולו
מה עשה נטלו את יונה ועמדו על ירכתי הספינה ואמרו אלי
עולם האל תתן עלינו דם נקי שאין אנו יודעים מה טיבן של האל
הזה אל בשבילי הצרה הזאת עליכם שאובי והטילוני אלים מייד
נטלנו והטילנו ער ארכובותיו ועמרי הים מנעמו לקחו אותו

א"ל

אֵלֶּם וְהִים בְּעֵד עֲלֵיהֶם וְיִשְׁעֵיהֶם עַד כְּבוֹדוֹ וְהִים מִן הַשָּׁמַיִם
אֵת הָאֵלִים וְהִים יוֹלֵךְ וְיִשְׁעֵיהֶם עַד כְּבוֹדוֹ וְהִים מִן הַשָּׁמַיִם
בְּחֵסֶד וְעוֹד הַעֲלֵה אֶת הָאֵלִים וְהִים יוֹלֵךְ וְיִשְׁעֵיהֶם עַד כְּבוֹדוֹ
וְהִים מִן הַשָּׁמַיִם עֲמִיד עֲמִיד הִים לֹא עָפָה ר' טרַכְטֵן אָמַר מִמוֹנֵה הִים אֵת הָאֵלִים
לְבָלוֹעַ אֶת יוֹנָה מֵעֵשֶׂת יָמִים בְּרֹאשִׁית שֶׁל יָמֵהָ דָּג גָּדוֹל לְבָלוֹעַ אֶת יוֹנָה
כַּכֵּן בְּפִי כָאִדָּם שֶׁהוּא נִכְנָס בְּבֵית הַכִּסֵּי הַגָּדוֹל וְעָמַד וְהָיָה עֲצִין שֶׁל
דָּג אֲפֻמְוִיּוֹת מֵאִירוֹת לְיוֹנָה ר' מֵאִיר אָמַר מִרְגְּלִית אֵת הַיָּם הַלָּקֵה
בְּמִינֵיוֹ שֶׁל דָּג מֵאִיר לְיוֹנָה בְּשִׁמְשׁ הַזֶּה שֶׁהוּא מֵאִיר בְּצִהְרִים וּמֵרָאה
לְכָל מֵה שֶׁבִּים וּבִתְהוֹמוֹת וְעַלִּי הַכ' אִו' אִו' זָרוּעַ לְצִדִּיק אֵל הַדָּג
לְיוֹנָה אֵין אֵתָּה יוֹדֵעַ שֶׁבֹּא יוֹמוֹלֵהָאֵבֶל בְּפִי שֶׁל לְוִיתָן אֵל יוֹנָה בְּלִי כֹחַ
אֲצִלוֹ אָמַר יוֹנָה לְלִוִיתָן בְּשִׁבְלֶךְ יִרְדָּתִי לְרֹאשׁ מִקּוֹם מִדְּוָרֶיךָ שֶׁעַתָּה
עֲתִיד לִיהֵן חֶבֶל בְּלִשְׁוֹנֶךָ וּלְהַעֲלוֹתְךָ וּלְגִבּוֹחַ אֹתְךָ לְסַעֲוֹדָה כְּגִבּוֹחַ שֶׁל
צִדִּיקִים הִרְאֵהוּ חֹתֶמּוֹ שֶׁל אֲבִרָהָם אָמַר הֵבֵט לְבָרִית וְרָאָה לְוִיתָן וְיָדָה
מִפְּנֵי יוֹנָה מֵהֵלֶךְ ב' יָמִים אֵל הַצִּלְתִּיךָ מִפִּי שֶׁל לְוִיתָן הִרְאֵהוּ בְּלִמָּה
שֶׁבִים וּבִתְהוֹמוֹת וְהִרְאֵהוּ נֶהַר גָּדוֹל שֶׁל מִימֵי אֹקֵי יָנוֹס שֶׁל תְּהוֹמֵי הַיָּם
וְהִרְאֵהוּ יָם סוֹף שֶׁעָבְדוּ בְּתוֹכּוֹ יִשְׂרָאֵל שֶׁל סוֹף חֲבוֹשׁ לְרֹאשִׁי וְהִרְאֵהוּ מִקּוֹם
מִשְׁכַּבִּי יָם וּגְלִי יוֹצֵאִים מִמֶּנּוּ שֶׁל כָּל מִשְׁכַּבִּיךָ וּגְלִיךָ עָלֶיךָ עָבְדוֹ וְהִרְאֵהוּ
עַמּוּדֵי אֶרֶץ וּמִכְנוֹנֵיהָ שֶׁל מִבְּטָן שֶׁאֵין שׁוֹעֵתִי שְׁמֵעַת קוֹלִי וְהִרְאֵהוּ
הַיּוֹכֵל ה' שֶׁל בְּקֶצֶף הַיָּם יִרְדָּתִי מִכָּאן אֶנּוּ לְמַדִּין שִׁירוֹשָׁלַיִם עַל ה'
הַיָּם הִיא עוֹמֶדֶת וְהִרְאֵהוּ חֶבֶן שְׁתִּייה קְבוּעָה בְּתִהוֹמוֹת תַּחַת הַיּוֹכֵל ה'
וּבְנֵי קֶרֶחַ עוֹמְדִים וּמִתְפַּלְלִים עָלֶיהָ אֵל הַדָּג יוֹנָה הִרְאֵהוּ אֵתָּה עוֹמֵד
תַּחַת הַיּוֹכֵל ה' הַתְּפִלָּל וְאֵתָּה גֵּעָנָה אָמַר יוֹנָה לְדָג עֲמִיד בְּמִקּוֹם
עַמּוּדֶיךָ שֶׁאֵין מִבְּקֵשׁ לְהַתְּפַלֵּל עָמַד הַדָּג וְהַבְּחִיל יוֹנָה לְהַתְּפַלְּלָהּ
הַקֶּצֶף וְאָמַר לִפְנֵי רִבְשָׁע נִקְרָאת מוֹרִיד גִּמְעָלָה יִרְדָּתִי הַעֲלֵנִי
וְנִקְר' מִמִּית וּמִחַיָּה הִרְאֵהוּ נִפְשִׁי הִגִּיעָה לְמוֹת הַחַיִּינִי וְלֹא מָצָנִי עַד
שִׁיצָא מִפִּי דְבַר זֶה וְאָמַר אֲשֶׁר בִּדְרֹתִי אֲשַׁלְמָה אֲשֶׁר בִּדְרֹתִי לְהַעֲלוֹת
אֶת לְוִיתָן וּלְגִבּוֹחַ אֹתוֹ לְפָנֶיךָ אֲשַׁלְמָה בְּיוֹם יְשׁוּעָתִי מִיַּד רֹמֵם
הַקֶּצֶף וְהַשִּׁיךְ אֶת יוֹנָה שֶׁל וְאָמַר ה' לְדָג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה שֶׁהָיָה יָרוֹחַ
הַלָּלִים אֶת כָּל הָאוֹתוֹת וְהַנִּפְלְאוֹת הַגְּדוֹלוֹת שֶׁעָשָׂה הַקֶּצֶף עִם יוֹנָה

פרקי ר"א פ"ב

כלי חרוד (היה) איש את שמואל הנביא וכל חקדים
שבונו וחרדו ליהושפט המלך כי ידעו כי יבנה
המלך ויהיה לאדם גדול ויבנה ביתו ויהיה
מוקבל שבו מן הנביאים והוא רשע ויהיה כדוס ויהיה
ושלש לבניא איש את אשתו ואת כל אשר לו ליראת ה' ויהיה
ושלמו ועליוס הוא אומר על הגרים גירי הצדק

פרק אחר עשר בששי הוציא מן הארץ כל מיין בהמ

זכרים ונקבות זמרים וטמאים
ובשעי קימנין הן מטהרין במעלה גרה וממפריסי הפרסה וגמיני
במלה נבחרו לקרבן עולה ואלו הן שור וכשב ועז וכל מיין בהמה
שחיה נבלה וטרפה בשדה מותר באכילתו חוץ מגדברים
החיה והדס וגיד הנשה שנ' כירק עשב נתתי לכם את כל בשעי
הארץ מן הארץ שבע חיות טהורות ולוהן איל וצבי ויהמור ואקו
וימין זמנו וזמר וכלן שחיטתן נאכלת בטעם ושאר כל חיות
הארץ כלן טמאות בנ' הוציא מן הארץ כל שקצים ורמאים כלן
טמאים ואילו שנבראו מן הארץ נפש נגמין מן הארץ נכשין
נגועים חוזרין למקום שנבראו שנ' תוסף רוחם יגועון ובתו"א
אומר ורוח בהמה יורדת היא למטה לארץ בנ' הוציא מן הארץ
בהמות שהוא רבין בהררי אף ובכליוס ויוס מדעיות אף הרים
ישאו לו ומי ירדן להשקותו שמימי הירדן קובצין כל ארץ ישראל
הציון למעלה מן הארץ והציון למטה מן הארץ שנ' יבטח כי יגיד
ירדן א ביהו והוא מוכן לקעודה גדולה של צדיקים שנ' העושה יגיש
חרבו מיד אחר הקצה לתורה נעשה אדם בעלמיונו כדמותינו השו
תורה ואמרה רבין כל העולמים העולם שלך האדם הזה שאתה
רוצה לבראו הוא קצר ימים ושבע רגז ויבא לידי חטא וחס איין
אתה מאריך אפך עמו ואני שלא בא לעולם אלא הקצה וכי עלמנס
נקדאתי ארץ אפים ורב חסר התחיל לקבץ את עפרו של אדמה
מלך (רוח העולם) כמות הארץ אדום שחור לבן ירוק אדום זה
הדס שחור או הקרבים לבן אף העצמות וגידים ירוק זה הגוף ולמה
כנסאת עפרו מלך פנות העולם לא אמר הקצה אס' בא אדם מומזרח

למענה

פרקי ר"א פ יא

למעשה או למעשה למעשה או בכל מקום שיהיה ובא קצו להפטר מן
הקדש שלא תחמר הארץ שבהותו מקום או שיהיה גומל משלי ואינו
מקבל אותם חזור למקום שנבראת משם לא ללמוד שכל מקום שיהיה
אדם ובא קצו להפטר מן הע' משם הוא עכר גומל ולשם הוא חוזר
ואותו עכר ידים קולו ש' כי עכר אתה ולא עכר תשוב' וי' ש' עכר
היה היום בשעה דא' צבר עכרו של אדם י' ג' ב' לו' ג' ד' לו' ד' עכר
בו נשמה ה' העמידו על דגליו ו' קרא שמות ה' נדווגה עמל לו
חיה ה' נצטוו על פירות האילן ש' עלו למטה ב' וירדו ד' ה' הבגין
לבן ערן ועבר על צוין י' נדון י' נתגרש ש' נגרש את האדם
וגבב את עמרו של אדלר' ובמקום שיהיה חיה בטבור הארץ עקמו
ותקנו ורוח נשמה לא היתה בו י' מה שיהיה ברוח נשמה
כיון וזרק בו נשמה ש' וי' כח באפיו עמל חיה נשמה
והיה מסתכל כלפי מעלה ומשם י' מקום העו' ועד מן
ש' אחור וקדם צדתי' אחור זה למעלה וזה מזה וזה מזה וזה מזה
הבריות שברא הקב"ה תחיל מלך ש' מלך ואמר מה ראו
ה' עמד על דגליו והיה מתנאי בדמות אהים דא' אותה הבריות ונתתי
בסבורי' שהוא בוראן ובא' כולן להשתחוות לו אמר להם באתם להשתחוות
בואו אע' נזהב נזר ונלביש גאות ונמליך עלינו מי שבראנו לפי שיהיה
ממליכין את המלך וי' מלך מלך את עצמו והמליך א' וי' מלך על בעליו
אחריו ואמר ה' מלך גאות ש' וי' עשרה מלכים מלכו למסוף העו' וי' וי'
ד' מופו' מלך הראשון הוא הקב"ה הוא מולך בשמים ובארץ ועל כל המושגו
למלכים על הארץ ש' והוא מהשנה עדני' וי' וי' מהשנה -
מלכין ומהקם מלכין ה' המלך הש' זה נמרוד שמשל מסוף העו' וי' וי' ש' וי'
כל הבריות יראים מלך
דא' שית מלכותו בכל המלך ה' זה יוסף שמשל מסוף העו' וי' וי' וי' וי'
באו מצרימה ש' ארץ ארץ כה' כה' לא וכל הארץ והצמחי' את הארץ
אלהן ומנהל לשבוע יוסף ש' ארבעים שנה היה משנה למלך מצרים וחזר עמו
מלך לעצמו ש' ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף מלך כד'
זה שמה שמשל מסוף העו' ש' וי' וי' היה מושל בכל המלכות וי' וי' וי'
מציאים איש מנחתו בליכספ וכלי זהב ושחלות ונשק ונשמים קוסים ועבדים
דבר שנה בשנה מלך ה' זה אחאב מלך ישראל שמשל מסוף העו' וי' וי'

פּוֹלֵק נֶאֱמָר

ע"ה' למך אמיש גוי נמשלכה וגו' והיו כל שרי אפרכיות כבנשים הסתיו
 כבנשים ומבואים העם שיהיה וטנחיהם והבא כל האפרכיות שבנשים
 ל וכל נכ של יפקד את כל המדינות ואחשורוש מלך במציון של
 עונם לין מדינה בזכות אסתר בתוספתו לו אחד עשרה מדינות שג'
 אחשורוש המלך מהדו ועד כוש המלך הו' זה נכבוד נצר שג' ובכל די
 דירי נכ אשח חות בדא ועפ שמיא ולא עוד לא בעופות משגל שאפי'
 ע"ה' לא היה יכול לפנות כיון חוץ מרשותו שג' ולא היה נסד כנפ ופוצה פיה
 ומלך המלך כל זה כורש שג' כה אמר כורש מלך פרס כל ממלכות
 הארץ המלך הח' זה אלכסנדרוס מוקדון שמשל מסופה הע' ושג' שג'
 ואפי' היה מלך והנה צמד העמים בא מן המערב על פני הארץ איין
 מלך באן לא על פני כל הארץ לידע מה בקצוות הארץ ולא עוד לא שרצה
 לשלוח לשמים לידע מה בשמים ולירד לנהומות ולידע מה בתהומות
 ונחה ממלכות לך רוחות השמים שג' ובעצמו בתשבר ממלכותו ונחץ -
 מלכות השמים מלך ה' זה מלך המשיח שהוא עתיד למלוך מסוף
 די מחה לצלמא הוה לסור דב ומלכה כל ארעה
 חזרה המלכות לבעליה מוי שהוא המלך הרא הוה המלך
 אפי' האחרון שג' אני ראשון ואני אחרון ומכלל עדי אין להם ובה' והיה
 המלך על כל הארץ ותחזור המלוכה ליורשיה ואז יהא לים כל יחלוק
 מלך ביום הבוא וילצה את צאנו וירביצם כדכתיב אני ארעה אתי ואני
 ארביצם ונראהו עין בעין כמו שכתב כי עין בעין יראנו בשג' ציון

פרק שנים עשר חיבה

פתק טבת עשר ודברי
 מחקום טהור וקדוש ומאידך מקום לקחו
 מחקום בבינת המצדק והבנין לאכדנו של ויקח ילדים את האדם ויניחיהו בגן
 עדן לעבדה ולשמרה ומה עבודה היתה בתוך הגן שאמר לעבדה ולשמרה
 שלא תאמר יש מלאכה בג'ע שיזמור לכדמים ולחדש ולשדר את האדמה
 אלעמר אולקצור והלא כל האילנות נצמחים מאיליהן שמה תאמר יש
 מלאכה בג'ע להפקות את הגן והלא עדר מושך ויוצא מעדן שני ובהר
 וצא מעדן ומהו לעבדה ולשמרה לא לעמוק בדת ולשמור את דרך עץ
 החיים לא תעב שני עץ חיים היא למחזיקים בה והיה מט"ל בג'ע בא
 חולאתי השרה אמר הקב"ה אי יחיד בעולמי וזה יחיד בעולמו ואני אי
 פריה ורביה לפני וזה איך פריה ורביה לפני לאחר כן יאמרו הואיל ואין
 לפני פריה ורביה הוא שבראנו לא טובהיו האדם לבדו אעשה לו

728

עזר כנגדו ר' יהודה אומר ל הקדש המיוחד לנגדו אדם נסד בזה
 לו עזר וא"ל לנגדו להלחם ובין שמיני הארץ הלשון כזה דעו
 ורעואה אמרה לפני בוראה רבון העולמים אין בי כח לזון צאנו של אדם
 א"ל הקלה אני ואת נזון צאנו של אדם וחצו שניהם הלילה להקלה והיום
 לארץ מה עשה הקלה ברא שנה חיים ואדם שוכב וישן והוא מזונתו ורפואתו
 וחיים לו ומנוחה לו של ישנה אז ינוח לי והקלה סומך את הארץ ומשק
 אותה והיא נותנת פירותיה ומזון לכל הבריות אבל מזונותיו של אדם בעצמו
 תאכלנה כל ימי חייו והם הקלה עליו שלא להכאיבו והכל שינה תרדמתו
 וישן לו ולקחתה מעצמותיו עצם מעצמותיו ובשר מלבו ועשלה עצה
 והעמידה כנגדו הקיץ משינתו וראה אותה שהיא עומדת לנגדו מיד חבקה
 ונשקה ואמר בדוכה את לה' עצמך מעצמי ולך ראוי ליקרא אשה שני עצם
 מעצמי ובשר מבשרי עד שהיה לבדו נק' שמו אדם ומשכנה לו עזר אשה
 נק' שמו איש והיא אשה מה עשה הקלה נתן שמו ביניהם י"ה אם הולכס
 בדרכי ישרים מצותי הרי שמי נכון ביניהם ומציל אותם מכל צרת ימים
 לאו הריני נוטל שמי מביניהם והם נעשים אש ואש ידאש אופלת אש
 של כי אש לבדו תאכל עצער חופות עשה הקלה לאדה' בג' חופות
 של אכנים טובות ומתנות ושל זהב והלא לכל חתק אין עושה לאל
 חופה א' ולמלך אין עושי' א"ל ג' חופות ולחלוק כבוד לאדה' עשה הקלה
 י' חופות בג' ע' בעדן ג' אהים היתה כל לבן יקרה וגו' הרי א' עשר
 חופות והיו המלאכים מתלופפים בתופים ומרקדים כעקבות שני מלאכיה
 תופין ונקבין היו בק' ביום שנברא אדה' ש' בצם הבראך כוננו אדם
 הקלה למלאכי השרה בואו וכגמול חסד לאדה' ולעזרו שעל מדת ג'ה
 מעבחים ועולות ישראל עתידים להקריב לפני ע"ה המזבח ש' כי חסד
 חפצתי ולא זבח והיו מלאכי השרה כמו ששנינו המשמרים את החופות
 ש' כי מלאכיו יצוה לך לשמורך בכל דרכיך ואין דרכיך אל דרך חתנים
 כחזן מה דרכו של חזן עומד ומשמר לכלה בתוך החופה כך הקלה עומד
 ובדך לאדה' ולעזרו ש' ויברך אותם אהים

היא

פירוש שלשה עשר הקנאות והתאווה והסבוד מוציאין

אה האדם מן העולם

אמרו מלאכי השרה לפני הקלה רבון כל העו' מה אדם ותדעתי אדם
 להכל דמה אין על עפר בשלנו "א"ל מה שאתם מתקלסין אותו בעליונים

פרקי' פ"ה

ואלה שמות המעשים ואלה שמות המעשים ואלה שמות המעשים
 שנתת לכל הבריות על כל מעשה וקדש שמעתי לכל הבריות
 שנתת להם שמות. לכל המעשה וגו' (כיון) שראו מלאכי השם אלו
 אין אתם באין בעצד על אדם שיהטא לפני בוראו אין אנו יכולין
 בו ויהי קמל השם הגדול שבשמים וחיות ושרפים משש כנפים וקמל
 מיד בעצמים לקח את המטה שלו וירד וראה כל הבריות שברא הקדש
 ושמעו את הכל להרע כנחש שנ' והנחש היה ערום מכל חית השדה
 והיה ערום ענין גמל ועלה ורכב עליו וכיתה התורה צווחת ואומר
 קמל שנתת להם העולם ועת למרוד במקום בעת במרום תמרו
 ופיקדונם השחק לסקוק וללונכבו משל למה הדבר דומה לאדם שיש
 לו תחנה וכל המעשים שהוא עושה מדעתו הוא עושה וכל הבריות
 שהוא מדבר מדעתו הוא מדבר והלא אינו עושה לא מדעת דוחרעה
 שנתתו כל הנחש כל מעשיו שעשה וכל דבריו שדבר לא דבר ולא עשה
 אלא מדעתו של קמל ועליו ברכ' או' בדעתו יצא רשע משל למלך
 שנתת אשה והשליטה בכלמה שיש לו באבנים טובות ומרגליות אצל
 כלמה שיש לו יהא בידך סוף מחבית זו שהיא מלאה עקרבים נכנק
 וצלקת זקן אסור בגון שול ממה חומץ אצל המלך נהג לך אמרה
 לו כלמה שיש לו נתן לו ולא העם בידו לא חבית זו שהיא מלאה
 עקרבים אצל והלא כל קומיאל של מלך הרי היא בח' בית זו ולא אמר
 לך בך לא שהוא מבקש לישא אשה אחרת וליתנס לה כך המלך זה
 אדם האשה זו חור' נקן שול חומץ זה הנחש ועליו הוא אומר שם
 נפלו פועל שון דין דין נחש בינו לבין עצמו ואמר אם אני אומר
 לאדם יודע אני שאינו שומע לי שהאיש קשה לעולם להוציא מדעתו
 לא יודע אומר לאשה שדעתה קלה עליה שאלו יודע שהיא שומעת
 לו שהיא שומעת לכל הבריות שכל פתיות וכל ידעה מה
 הנחש ואמר לאשה אמת שאף אתם מעצנים על פירות האילן הזה
 אמרה לו הין שנ' ומפרי העץ אשר בהר הגן מתוך דבריה מנח
 פתה ליכנס בו אל אין צווי לא לאשה זה לא ענין רעה שבשעה
 אדם אוכלים ממנו תהו כאלהים מה הוא עושה עולמות למחרים
 מלמות כך אתם יכולין לברוא עולמות ולחריב עולמות מה הוא
 מלית ומחיר אתם אתם יכולין להמית ולהחיות שנ' כי יודע אלהים

פי ביום אכלכם ושתיתם עיניכם תלך הנפש בך באילן
צוח ואמר רשע למה עשית לי ככה ויד רשעים תגדלני
שם נבלו פועלי און הלך הרוש טומר למטה ידני נגפתי באילן ולא מתתי
אף את געי בו ולא תמוותי הלכה האשה ונגעה באילן וראתה מלאך המות
סבא כנגדה אמרה אולי עכשיו אני מוה וקצבה עשה לזאשה אחרת
ונתנה לאדם זה הריני גורמת לו שיאכל עמי ואם נמות שנינו נמות
ואם נחיה שנינו נחיה ולקחה נאכלה מפירות האילן ונתנה מפירותיו
גם לבועלה שיאכל עמה של ותקח מפריין ותאכל ותתן גם לבועלה
כיון שאכל אדם מפירות האילן וראה את עצמו ערום ונתפקח עינו וקרו
שניו אל מה הוא זה שהאכלתיני שנתפקחו עיני וקרו שני על דעתי פשם
שקרו שני כך יקרו שני כל הדורות

פרק יד ענשר ירידות ירד הקצה על הארץ ואיהן אחת בגע
וא ברור הפלגה וא בקדום וא בקדום וא בקדום
וב בנקדת הצור וב באהל מועד וא לעתיד לבוא א בגע מעין שצדק
וישמעו את קול ה' להים מיהלך בגן עדן היום וכה א או דודי ירד
ישב לו בדין אמת שופט צדק ואמת קדוש אדם ואמר לו למה בלחוד
מפני אמר לפניו שמעך שמעתי ורעדו עצמותי את קולך שמעתי
בגן ואירא מנעשו כי ערום אבכי מצוי שני כי ערום אנכי ואחבא מה
היה לבושו של אדמר עור של צפורן וענך כבוד מכוסה עליו כצ
שאכל מפירות האילן נפשט עור צפורן מעליו וראה עצמו ערום
עסתרלק ענן הכבוד מעליו שני ויאמר מי הגיו לך כי ערום אתה הנה
העץ אשר צויתך וגוי אמר אדם לפני הקצה רבכה כשהייתי לבדי שאל
חטאתי לך לא האשה שהצאת אצלי היא הייתה אוהי מדברין שני האשה
אשר נתת עמדי היא נתת לי מן העץ ואוכל אמר הקצה לחור לא
דין שהטאת לא שהטאת את האדם אמרה לפניו רבשע הנחש הקיט
את עיני לחטוא לפניך שני הנחש השיאני ואוכל והביא שפתן וגזר
עליהן גזר דין מתשע קללות ומות והפיל את קמל ואת הבת של
מחקום קדושה מן השמים וקצץ דגליו של נחש ואצרו מכל החיה
ומכל הצומח ושיא מפשיט את עורו בעם א לז' שנים בעצבון
גדול ויהא סוף במעיו על הארץ ומאכלו מהחפר במעין לעפר
ומחודת כתנים ומות בפיהו ונתן שנה בינו לבין האשה ושיהווצדס

את

פרקי רא פ' ז'

[illegible]

פרק טו רבי ליעזר'אן'אני שמעתי באגני ה' צבאות מדבר ומה

וברו ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת המוות
 ואת הרע אמר הקב"ה הרי שני דברים הללו נתתי לפניך
 טובה ואם אתה רעה של טובה היא של חיים ושל רעה היא של מוות
 ואתה יושב ב' דרכים אם של צדקה ואם של חסד ואלהו זל ממונע
 וכשיצא אדם ליכנס ליהו מכריז ואומר פתחו שערים ויבא גוי
 ואמר אמונים ושמאל הנביא עמד בין שני דרכים הללו ואומר
 הן אלך אצלך בשל חסד של צדקה טובה ממנה ואם אלך
 אל צדקה של חסד טובה ממנה לא מעיד אני עלי שמים וארץ שאני
 מנח את שניהן ואקחם לעצמי אמר הקב"ה שמואל הלה עמדת בין
 שני הדרכים הטובים הלא הייך אפ אני נותן לך שלש מתנות טובות
 ללמדך אבל מי שהוא רוצה ועושה צדקה וגם יורש שלש מתנות טובות
 ולא הן חיים צדקה וכבוד שם דורש צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד
 ושל רעה יושב ב' פתחים ועל כל מה נפתח שומרים מלאכים
 יושבים ארבעה מבחוץ וג' מבפנים לו שבחוץ רחמנים הם ולא שבפנים
 אכזרים הם וכשיצא אדם וכשיצא אדם ליכנס בפתח הראשון מלאכים
 רחמנים מקדימין אותו ואומרים לו מה לך ליכנס בתוך האש הזאת
 ומה לך ליכנס בתוך העפלים והגחלים שמע לנו וטוב לך ושוב בהשוכה
 אם שמע להם מוטב וא"ל הרי אומרים להם בהם חיים בא ליכנס
 בפתח השני אומרים לו הרי נכנסת בפתח הראשון אהבנס בפתח השני
 מיד מלאכים רחמנים מקדימין אותו ואומרים לו מה לך להיות מורחק
 מהורג להם שיהו קורין אותך טמא ובורחים ממך שמע לנו ושוב

אם שמוע לזר מוטב ואלו כח אומרו להם ביהמדרין יסו לזכר שפתח
השלישי אל הדי נכנסת בסתר ואלו כח אומרו להם ביהמדרין יסו לזכר
הדחמס מקדימין אותו ואומרו לו מה לך להיות נחמס ואלו כח אומרו
כח שפתח חקוק מהיותך לחוק שמוע לנו וסובי חס סממליהם סממליהם ואלו
אמרו ולראשו בא לזכר שפתח דבישיאל הדי נכנסת בפתח לא חסנס
לפתח דבישי מיר הדחמס מקדימין אותו ואלו הדי נכנסת לפל דפתח
הלל ולא שמוע ויטבה עד עתה הקב"ה מקבל השבים עד נחמס ואלו
ממל לענוב ונחמס ואומר בכל יום שובו סוכו בעס שובביס ואלו
להם מוטב ואלו אמרו לממל חמרו האכזרים חמרו ולא שמוע ואלו
רוחו שג' הצל רחם יסוב לאדמתו ועל הס' אל' ה' כל את שמוע
וכן הוא קורא לאיעזר אל' הקב"ה אתה עשיה את עצמך כחוט דחמל
סייך חס קורא עליך זה הפסוק תמיס תהי עס ה' להך

פרק י' על

שג' דברים העולם עומד על המור ואלו
ועל גמילות חסדים על התורה ועל
אמרי חס לא ברית יומס וליה וכה' א' חומר לא יחמס חסר
הזה מפיך והגיה בו יומס וליה על העבודה מניין דכ' והכלל שדים
דצונו ומה היא העבודה זו תפלה שכן מצונו בדני' דחמור
להך דיאנה כלל ביה בתדירה וכי יס עבודה בבבל לא זו תפלה
וכי יס עבודה בבבל לא זו תפלה ועל ג' לחתנים מניין אנו למדין
מהקב"ה שהוא בעצמו במל חסר לא בלשם ולעזרו וידד הקב"ה ואלו
השרת לגמול חסר לאדם ולעזרו אמר הקב"ה חביבה לפני ג' חזנים
ועולות שכן עתידין ישראל להקריב לפני ע' המזבח שג' כי חסר
חכמה ולא זבח ר' יוסי אומר מניין אנו למדין שבעת ימי המשיה
מיטקב אבינו כשנשא את לאה עשה שבעת ימי המשיה שג' מלא
שבע זאת ונחמסו כל אנשי המקום לגמול חסר עס יעקב עבד יס
אני אגמול ואתן שכרם בעולם הזה שלא יהא שגר לרשעים
לעלם שג' כי בו עתה ה' תאועה לאדם וקבל שג' ר' שמעיה אומר
כתב חסרם כל אשר לו ליצחק ידועה ונטל הכתב ונתנו בידי לעזר
עבדו שילך להשתבח בבית אביו ובאשכחתו ומקדית אדבע עד חרן
מהלך י' יום ושבוע שעות בא העבד עד חרן והיה המיה בלבו
ואולי היום יצאתי והיום באתי שג' ואפא היום ל העין ר' אבהו אומר

פרק ראשון

[illegible]

[illegible]

פרק י"ח בית שמי' חומרים בשמים נבראו תחל' ואח"כ הארץ שנ' בראשית ברא ליום את השמים ואת הארץ וכל חומרים הארץ נבראה תחלה שנ' לפני הארץ יסדה ומעשה ידיך שמים בש' או' שמים נבראה תחלה שנ' אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים נכנס תחרות ביניהם על הדבור הזה עד שזרית שכינה ביניהם והסכימו לו עס' לו ששניהם נבראו בשעה אחת ונרגע אחד מה עשה הקב"ה כשט' י' ימינו ונטה שמים

פרק לא כ"ה

ובשט"ה יאמר ויבא אל הארץ ויבא אל הארץ ויבא אל הארץ
ועמוד יחיד ויבא אל הארץ ויבא אל הארץ ויבא אל הארץ
כלו שמים וארץ מלאה ומלאה עוד וכלא כבר נא עליהם הלא
את השמים ואת הארץ את כלל לא שכלו ממלאכה מפועל ומצוי
לכך נא ויבולו השמים והארץ אמרו ישראל לכך הקב"ה רבבך בשמים
והארץ כלית מעוללכת מפועל ומצוי בששה ימי בראשית דחמיר
וחקדיר העו' עומד ש' כי הדריס ימוש ויכל להם יום השביעי
שבע השמות ברא הקב"ה שם חיה היצור הנבדל והנרדף ברא
יום רא' והגדו וגמר כל המלאכה ש' ויחלל בראשית ברא יום אחד
וכך כל ימי המעשה ברא יום ז' לא ילמדו בו מלאכה ולא יאמרו בו
ויהי ערב ויהי בקר שהוא שמו ליונות ש' ויחלל יום השביעי לה'
לא יום ונא לה' למה הדבר דומה לאחר ש' לו כלי מלאכה ולא
לזה למה' לא לבנו העובד אותו כך הקב"ה יום שבת מנוחה
וקדושה ללכנו לא דעה להנחילו לא לישראל תדע לך שהוא כן
בשיצאו ישראל ממצרים עד שלא נתן להם את התורה הנבילה הזאת
לישראל ונא שבת שבתו ישראל עד שלא נתן להם את התורה ש' מלכות
ומוקים נתינת להם ביד משה עבדך הקב"ה שמו וקדש את השבת
וישראל אינן חייבין לשמור ולקדש את השבת תדע שהיא כן בא
וראה כשהיה נותן להם את המצ' כל שנה היה נותן להם בששת ימי
המעשה ובשבת לא היה נותן שמה תאמר לא היה בו כוח ליתן בכל
יום ויום לא שבת לכינון לפיכך היה נותן להם לחם יומים בשאי ש' נא
בנתינת נתינת להם השבת על כן הוא נותן להם ביום ראשון לחם יומים
כיון שנתן ישראל שבת לכינון שבתו גם הם ש' וישבתו העם ביום הש'
ויבדק להם אלהים השביעי ויקדש אותו הקב"ה ברוך וקדש את השבת
וישראל אינן חייבין לא לשמור ולקדש את יום השבת מכאן אמרו
כל המבדק על דיון בלתי שבתות מאריכין לו ימיו ושנותיו בעלז
ויקיימו לו שנות חיים לעלם ואמרתם אלהי השבת כי קדש הוא לכם
מה הוא טומא של הקב"ה מלהבטיר בה אש ומלעשות בה מלאכה
ומלצאת ומלבוש חוץ להחוס אפי' רגל אחת ומלבוש אדני בידו
ולמעבדו ארבע חמשה פרשות המצויים ולהוציא פרשות לרשות וזו
היא שמירתה של שבת בתי' (בין בני ישראל אות היא לעולם אמר

הקב"ה

הקב"ה השם הגדול נתינת חסד לבינו לישראל בימי מלכות דוד המלך
את העולם ובשבת נתינת חסד להם אמת ימי מלכות דוד ויום הדבורה
וקדושה ומנוחה לי ולכם לכך נא' בינו ובין בעינינו ז' קיימים מלכות
הקב"ה ומכונן לא בחר למכון שבתו לא שבתות של קודם לרוב בערב
בית שמו ז' ארצות ברא הקב"ה ומכונן לא בחר למכון שבתו ז'
תמיד עיני ה' אהיה בה ז' הרים ברא הקב"ה ומכונן לא בחר לא בחר
סיני א"ה הרי חמור להם לשבתו ז' ימים ברא הקב"ה ומכונן לא בחר
לא ים כנרת ומנחילנו גשמת נפתלי שג' נפתלי שבע רצון ומלא ברכת
ה' יום ודחוס ירעה ז' מדברות ברא הקב"ה ומכונן לא בחר לא מדבר
קדש והטביר בו ישראל כשיצאו ממצרים ז' עולמות ברא הקב"ה ומכונן
לא בחר לא עולם ז' ששה לצאת ולבוא וא' שכולו שבת ומנוחה לחי העולם
ז' ימים ברא הקב"ה ומכונן לא בחר לא יום ז' שג' ויבדך להם את יום
הז' ויקדש אותו ז' שנים ברא הקב"ה ומכונן לא בחר לא שנת השמטה
וככל מי שהוא שומר את השבת בעה"ז הקב"ה מוחל לו כל עונותיו שג'
שומר שבת מוחל לו ז' תקדי שומר שבת מוחל לו ז' מלמד שמוחל לו
כל עונותיו

פרק י"ט עשרה דברים נבדאו בערב שבת בין השמשות

ואלו הן כי הארץ ופי הבאר ופי האתון
הקשת והמן והמטה והשמיר והכתב והמכתב והלוחות וי"א אפ המזקין
וקבורתו של משה ואילו של יצחק וי"א אפ הצבת בז' שעות ביום בערב
שבת קודש ויצא מלך עדר נכנס אד"ר בג"ע והיו מלכאבי השבת מקלסין
אצלו ומבניסין אותו בג"ע ובין השמשות גורש ויצא והיו מלכאבי השבת קולסין
בין השמשות אדם ביקר כל יבין במשן כבהמות נדמן כבהמה נדמה
הוא כבהמה כבהמות נדמן שניהם בא יום השבת ועשה קניגור
למנוחה כדכינו רבין כל העולמים בשבת ימי המעשה לא נהרג
הוא שבת זכר אתה מות' ז' היא קדושתו ונזוה"א ברכתו שג' ויבדך להם
את יום הז' ויקדש אותו ובזכות יום השבת נוצל אדם מדינה של גיהנם וז' א'
ז' שבת אמור לא לחנם בורך הקב"ה את השבת וקדש אותה והתחיל
לדבר ומזמר ליום השבת שג' מזמור שיר ליום השבת ד' ישמעל אומר
הנה אד"ר אמרו ונשכח בכל הדורות עד שבה מבנה וחדש

פרקי חלום יט

שנ' חזקת אלה ל' עשרות ליום שכולן שבת מנוחה לה' מנוחה טוב
לכבוד לה' אדיר שכל בני ישראל כל הדורות שכל בני ישראל שיעשו ויעשו
ניצל מדינת של ג' ג' ש' טוב להודות לה' להגיד בבקר הקדוש לכל
בחי עולם הבא שיהא דומה לבקר המנוחה בלילות לכל בחי העליון שהוא
דומה ללילה יגידו ויאמרו חמונתו וחקדו של הקדוש שעה עמו והצילנו
מדינת של ג' ג' ש' טוב עשור ועלי נבול כל עדות נאמנות ל' ש' בטעם
הכבוד שיהא חגן בו דוד בטעם נבליס עדות ברית מילה בטעם
עדות הדעה בטעם עדות ברכת ה' בי עדות חלוצה בי עדות ברכת
בשולין בי ש' ניקח בועז עקלר אנשים אמר הקדוש ש' דוד מישל
הגון כיהם נבול ובכבוד ש' עלי עשור ועלי נבול עלי הגון בכבוד בי
שמחתני ה' בפעלך אמר אדם שמהני הקדוש והכניסני בג' והראני
ארבע מלכיות מושלין ואוכדין והראני דוד בן ישי מושל לעתיד לבוא
ולקחתי משנותי ע' שנה והוספתי על ימיו ש' ימים על ימי מלך תוסק
שנותיו כבוד דוד ודוד ונתתי לל שבה ודנן וזמר במעשיו ש' במעשה
ידך ארנן מה גדלו מעשיך ה' אבל לעומת מהשבותיך תהא רבה למאד
מאד ש' מאד עמקן מהשבותיך איש בער לא ידע אדם שהוא בער
מישראל ולא למד בונה ש' כינו בו עדים בעם אבל אדם בקי שמועות
העו' והוא כסיל למה ש' יודע דברי תורה ש' ופסל לא בין ארץ
זאת בפרוח רשעים כמו עשב צמחן שאתה רוחה רשעים שרבו כמו
לפנות עשב לא הרבן הקדוש לא לאבדן מן העו' הזה ומן העלב ש' להשמיד
עדי עד ואלה מרוס לעולם ה' ראה דוד שרבו רשעים כמו עשב לפנות
את בני כל הארץ וציון על ע' שהם ומעשיהם חזון ולא אמר הללויה
ע' שראה שהן עשויין להשמיד ש' יתמו חטאים מן הארץ ואז הקדוש
מלך מסור בעולם ובהתנוס ש' ואתה מרוס לעולם ה' כי הנה אויביך
ה' אמרו ישראל הקדוש דבכה נתת אויבך עלינו עולקשה על -
אז רע בזה רינו אבל יודעין שהן לאבדן ש' כי הנה אויביך ה' כי הנה אויביך
יחדו וכל ע' ש' ש' לפני רוח ש' יתפרדו כל כוונת חזון ותרוס
המאס כדור קדוש ש' ש' קדוהו גבורות מכל בהמה והוא מנגח ל' ימיו
והשמים ולשמים כך מנחם עמיל בן יוסף קדוהו מכל בהמה ומנגח
עונ' לו רוסת העו' ש' ואמר משה בכור שורו הדר לו וקדני רחם קדניו
ומנחם רוסת חריו והם ל' מנשה ועליו יתצבו מלכים להחגן

פרקי ד' פ' יטג

ש' יתיצבו מלכו ארץ וישראל שבאנצ' בצרה אטלסכל צרת צדית
רענ' ש' בלותי בשמן רענ' ותבט עיט בשור' ישר' סבארץ דאין -
במפלגת של אונחיהן ש' ותבט עיט בשור' צדיק כתמה יפרת מהגמרה
זו נחה במרחיה וכל מירותיה מתוקים רטובים בק' בן דוד גלגל במחיה
וכבודו וכל מעשיו טובים ומתוקים לפני הקב' כארץ בלבנון יסגל
מה הארץ שבלבנון ארשיו מרובים למטה בארץ ואפי' כל דוחות שבעו
באות ונושבות בו אין מניזות אותו ממקומו כך בן דוד נחו ומעשיו
לפני הקב' מרובים אפי' כל האומות באין עליו אין מניזין אותו
ממקומו ש' בארץ בלבנון יסגל שתולים בבית ה' עתיד הקב' לקבץ
כל ישראל מן' כלפנות כל הארץ בגן הגן הזה שנוטע מערוב
לערובה כך עתיד הקב' ליטע אותה מארץ טמאה לארץ טהורה ש'
שתולים בבית ה' וכעשב השדה יסרחו ויצמחו בבית המקדש ש' בחצרו
בית אהינו יפריחו ופגור ינובון בשיבה מה השיבה הזאת הדר וכבוד
לזקנים כך הם הדר וכבוד ש' דאנים ודעננים יהיו להגיד כי ישר ה'
כל אן לחה להגיד ולהלל ולשנן כח מעשיו של הקב' ולהגיד שהיה
צדיק וישר ואין עול ש' צורי ולא עולתה בו "

פרק כ' ויגרש את האדם גורש ויצא מגן עדן וישבנו
בהר המוריה ששער ג' סמוך להר המוריה
משם לקחו ולעס החדר במקום שנלקח ש' ויקח להם את האדם מאיזה
מקום לקחו ממקום בית המקדש ש' לעבוד את האדמה אשר לוקח משם
ר' יוסי' א' הקב' שחר שבת ראשון אדם אמר אותו תחלה בתחתונים
והיה ויסד שבת משמרו מכל רע ומזכחתו מכל סרעמי לבו ש' ברב
סרעמי בקרצ' וגו' ר' יהושע בן קרחה או' מן האילן שנחבאו שם תחתיו
לקחו עמם ותכרו ש' ויתכרו עליהם ר' לעזראו' מן העור שהפשיט
הנחש טש הקב' כתונה כבוד לאדם ולעזרו ש' ויעשה' להם לאדם
ולאשרו בתנופת עור וילבישם בין השמשות שבשבת היה אדם יושב ומתירנו
בלבו ואו' אפי' לי שמה יבא הנחש שהטעה אותי בערב שבת וישופני עקב
נשתלח לו עמוד של אש להאיר לו ולשמרו מכל רע ואתה אדם לעמוד של
אש ושמח בלבו ואמר עכשיו אני יודע שהמקום עמי ומשט' ידיו לאור האש
וברך ביום מאורי האש וכשהרחיק ידיו מהאש אמר אדם עכשיו אני יודע

שגדל יוסף וישראל מיום החול שאין לבנו אש בשבת אמר ברוך המבדיל
 בין קדש לחול ר' מנחם און כיצד חייב אדם לברך על כוס של יין לאחר האש
 ואו' ברוך מאורי האש ובשמחזיר ידיו מן האש או' ברוך המבדיל בין קדש
 לחול ואם אין יין בושט את ידיו לאחר האש ומסתכל בצפרניו שהם לבנות
 מן הגוף ואו' ברוך מאורי האש וכיון שמרחיק ידיו מן האש או' ברוך
 המבדיל בין קדש לחול ואם אין אש בושט ידיו לאחר הכובעים שהם של
 אש ויסתכל בצפרניו שהם לבנות מן הגוף ואו' ברוך מאורי האש ואם
 נתקדשו השמים תולה אפן מן הארץ ומבדיל ואו' ברוך המבדיל בין
 קדש לחול ר' איעזר או' לאחר ששותה אדם כוס של כבדלה מצוה להטיל
 מעט מים בכוס של כבדלה ושותה כדי לחבב את המצות ומה שיאמר
 בכוס מן המים יצבידו ע"ג עיניו למה משום שאמרו חכמי סיורי מצוה
 מעכבין את הפורענות ר' צדוק או' כל מי שאינו מבדיל על היין
 במוצאי שבת חו' אינו שומע מן המבדיל אינו רואה סוף ברכה לעולם
 וכל מי שהוא מבדיל או שומע מן המבדילים על היין הקב' קונה אותו
 לסגולתו שנ' ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי ויהיה לי סגולה בא
 בשבת ככנס אדם במי גיחון העליון עד שהגיעו המים עד צוארו
 ונתענה שבתות ימים עד שנעשה גופו כמי' כברה אמר אדם
 לפני הקב' רבבה העבר נא חטאתי מעלי וקבל את תשובתי וילמדו כל
 הדורות איש תשובה ואתה מקבל תשובת שבים מה עשה הקב' פשט
 יד ומינ' והעביר את חטאתו מעליו וקבל את תשובתו שנ' חטאתי
 אודיעך ועני' לא כקוית סלח מן העל' ומן העל' יסב אדם ודרש בגבו
 ואמר כי חטאתי מות תשיבני ובית מועד לכל חי אמר אדם עד שאני
 בער אבנה לי בית מלון לרבעי חוץ לדר המוריה וחצב ובנה לו בית מלון
 לרבעו אמר אדם מה הלוחות שהן עתידין להכתב באצבעו של הקב' ועתידין
 מימי הידן לברוח מפניהם וגופי שגבל בשתי ידיו ורוח נשמת
 בן ונמח בחפי ולאחר מות יקחו אותי ואת עצמותי ויעשו להם ע"ז לא
 אעטיק אני לזו' לזו' למטה מן המערה ולפנים מן המערה לפי נקראת
 מערה המכפלה שהיא כמולה ואם הוא נתון אדם וחיה אברהם ושרה
 יצחק ורבקה יעקב ולאה ולפ' בקר קרית ארבע שנקברו בה ארבעה נמות
 ועליהם הסגול אמר יצא אל'ס ינוחו על משכבם הולך נכחו

סדרה כ"א

פרק כ"א כתיב

ומפרי העץ אשר בתוך הגן תנא ר' זעירא
 או מפרי העץ חוץ הגן הנז' אהא אדם שנמשל
 כעץ שנ' כי האדם עץ השדה: אשר בתוך הגן חוץ הגן אל לשון
 נקיות: מה שבתוך הגן אשר בתוך הגן האשה ואין גן אל
 האשה שנמשלה לגן: שנ' גן נעול אחותי כלה מה הגנה כל מה שנזרע
 בגנה היא צומחת ומוציאה כן האשה הזאת כל מה שנזרע בה הרהר ויוצאה
 מבעלה בא ליה ודוככה כחש: ועברה את קין ואחכ עברה וילדה את
 אבל שנ' והאדם ודע את חנה אשתו מה הוא ידע שהיתה מעוברת וראתה
 דמיותו שלח העימן התחתונים לא מן העליונים והביטה ואמרה קניתי
 איש את ה' ר' יסמעל או' משם עלו ונתייחסן כל דורות הצדיקים ומקין
 עלו ונתייחסן כל דורות הרשעים שהמורדים והפושעים במערכה וחומרי
 אין אנו צריכין לפסגת גשמיך שנ' ויאמרו לא סוד ממנו ר' מישאח אומר
 נולד קין ותאומותיו עמו: אמר לו ר' יסמעל והלא כבר נא' ואיש אשר יקח
 את אחותו בת אביו או בת אמו: אל מהו הדברים הלכתיך שלא היו גשם
 אחרות בעולם שישאן להן והתירן להם ועל זה נחמד כי אמרתי עולם חסד
 יבנה: בחסד נבדא העולם עד שלא נתנה תורה ר' יוסי אומר קין והבל
 תאומים היו שנ' ותהר ותלד את קין בהיה שעתה אופיפה למעלה שנ'
 ותוסף ללדת את אחיו את הבל והיה קין אהב לעבוד אדמה לזרוע
 והבל היה אהב לרעות צאן זה נותן ממלכתו ומאכיל לזה וזה נותן
 ממלכתו ומאכיל לזה: הגיע ליל י"ט של פסח אמר אדיר לבניו בליל
 זה עתידין ישרא להקריב קרבנות פסחים הקריבו גם אתם לפני בוראכם
 הביא קין בעותו מחבלו קליות זרע פשתן והבל הביא מבכורות צאנו
 ומחלביהן בבשים שלח נגזרו לצמר ונתעבה מנחת קין ונרצית מנחת
 הבל שנ' וישע ה' אל הבל וא' מנחתו ר' יהושע בן קרחה חו' אמר הקב"ה ל
 יתעבבו מנחת קין והבל לעולם שמח חו' אפי' כארג בגד שלח תלכס
 שפטנא ומ' אפי' היא מרוקשת לא יעלה עליך שנ' ובגדי כלאים שעטנא
 לא יעלה עליך ר' צדוק או' נכנסה קנאה ושנאה גדולה בלבן של קין על
 ארצית מנחתו של הבל ולא עוד לא שהיתה אשתו ואחיותו ינה בנשים
 אמר אני אהרונ את הבל אחי ואקח את אשתו שנ' ויאמר קין אל הבל אחי
 ויהי בהיותם בשדה וא' השדה לא האשה שנמשלה בשדה כיהאדם עץ

פרקי רא פ כ

השדה לקח אבן וטבע במצחו של הכל והרגו שני ויקם קין ל אבד אחיו ויהרגו
 ר' יוחנן א"ל לא היה יודע שהנחתו גלויות לפני המקום מה עשה נטל
 את נבלתו של אחיו והכר וטמן אותה בארץ. א"ל הקב"ה אי הכל אחיו אמר
 לפניו רבשע שומר שדה וכרם שמתני שומר החילא שמתני שני השומר
 אחי אנכי. א"ל הקב"ה הרצחת וגם ירשת קול דמי אחיו צועקים לי מן
 האדמה כיון שמתני קין הדבר נבלל ואחריו שהיה נורד בארץ על
 שביכות דמים ופל מות רע אמר קין לפניו רבשע גדול עוני מגשוא
 שאין בו כפרה ונחשכלו הדבר הזה בתשובה שני גדול עוני מנשוא
 ולא עוד ל יעמוד א בארץ ויזכור את שמך ויהרגני. מה עשה הקב"ה
 נטל אות לחת מכב אותיות שבתורה וכתב על גרונו של קין שלא
 יהרג שני וישם ה' לקין חות הכלב שהיה משמר צלנו של הכל הוא
 היה שומרו מכל חיות השדה ומעופ השמים והיה אדם ועזרו יושבים
 ובוכים ומתחבלים עליו וללא היו ידעו מה לעשות להכל שלא היו נהגים
 בקבורה בה עורב אחד שמת לו אחד מחביריו לקח אותו וחפר בארץ
 וטמן ולעיניהם אמר אדם כעורב אני עושה מיד לקח נבלתו של
 הכל וחפר בארץ וטמן ואלם הקב"ה שכן טוב לעורבים בעיהז ומרו
 שכן נתן להם כשהן מולידין את בניהם רואין אותן ובורחין מפניהם
 וקבורין שהן בעי נחש והקב"ה נותן להם מזונם בלא חקור ועוד אל
 שהן קוראין ליתן מטר על הארץ והקב"ה עונה אותם שני נותן לבנה
 לחמה לבני עורב אשר יקראו יי

פרק כב כתוב אדם ויהי אדם שלשים ומאת שנה ויולד

בדמותו בצלמו מכאן אתה למד שלא
 היה קין מזרעו ולא מדמותו ולא מצלמו של אדם ולא מטשודומים
 למעשה הכל אחיו עד שנולד שת שהיה מזרעו ודמותו ומטשודומים
 למעשה הכל אחיו שני ויולד בדמותו בצלמו ר' ישמעאל אומר
 עלו ונתיחסו כל דורות הרשעים הנושעים והמורדים שחידו במקום
 ואמרו אין אנו צריכין לטפת גשמים ולא לדעת את דבר שני
 ויאמרו לאסור מותנו ר' מאיר אומר גלוי בשר ערום היו הולכין
 דורות של קין האנשים והנשים כבהמה וטמאין בכל זנות איש
 באם ובבת ובאשת אטו בגלוי ובחובות ביצר הרע ובמחשבות
 לבם שני וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ ר' און המלאכים

שנפלו

שנפלו ממקום קדושתן מן השמים וראו את בנות קין מהלכות
 גלויות בשם עדה וסכלות עיניהן כזונות ונתנו אחריהן ולקחו -
 מהן נשים שג' ויראו בני האדם את בנות האדם וגו' ר' יהושע
 קרחה ח' המלאכים הם ליהוים שג' אשרתיו הם ליהוים ויהושע בא
 בבעילה כעשר נדס ואינה שורפה את הגוף לא פסעה שנפלו מן
 השמים ממקום קדושתן כעסן וקומתן כבע אדם ולבושן גוש עפר
 שג' לשם אשרי רמה וגוש עפר ר' צדוק ח' מהם נולדו הענקים -
 המהלכים בגובה קומה ומשלטים ידם בכל קנל וחמם ושפיכות
 דמים דבת' ושם ראינו את הנפילים ואו' הנפילים היו בארץ אמר
 ר' יהושע בן קרחה ישרל נקראו בני ליהוים שג' בני אדם לה' להיכר
 והמלאכים בני ליהוים שג' ברך יחד כוכבי בקר ויריעו כל בני ליהוים ואלו
 עד שהיו במקום קדושתן בשמים נקראו בני ליהוים שג' נגס אחרי כן
 אשר יבואו בני ליהוים ר' לוי ח' היו מולידין את בניהם ופרין ורבין
 כמין שרץ גדול ששה בכל לידה ולידה באותה שעה היו עומדין על
 רגליהם ומדברים בלשון הקדש ומרקדים לפניהם שג' ישלחו כצאן
 עויליהם אמר להם פה אובו מדרכיכם וממעשיכם הרעים שלא
 יבא עליכם מי המבול ויכרית כל זרע בני אדם אמרו לו הרי אנו
 מונעין עצמינו מפריה ורביה שלא להוציא זרע בני אדם פ' וירא ליהוים
 מה היו עושין בשהן באין אל כל נשותיהן היו מבזחיותן מקור זרעם -
 על הארץ כדי שלא להוציא זרע בני אדם שג' וירא ליהוים את הארץ -
 והנה נשחתה וגו' אמרו אם מי המבול יבא עלינו הרי אנו גבולי קומה
 ואין המים מגיעין עד צוארינו ואם מי תהומות מעלה עלינו הרי
 פרקות רגלינו לקחת את המעיינות מה היו עושין פושטין כפות
 רגליהם וסתמו את כל התהומות מה עשה הקב"ה הרתיח מי -
 התהומות והיו שולקין את בשרם ופושטין את עורם מעליהם שג'
 בעת יזרבו נצמתו בחומן ידעו ממקומם ל תקרי בחומן לא
 בחמימן

פרק כג וזה אשר תעשה אותו ר' שמעיה אומר
 באצבע הוזהר הקב"ה לנח ואמר לו
 כזה וכזה תעשה לתיבה מאה וחמשים קנים אורך

פרקי ר"א פ"ב

ימינה של תיבה ומאה וחמשים אורך בצד שמאל לנוג בצד רחבה
 בדפנותיה לפני ולבד בדפנותיה לאחריה זעורה בתים בתוך הרי
 לו לאוצרות של מאכל ומהם אפסניו בצד אורך ימינה של תיבה
 ומהם אפסניו בצד אורך שמאלה של תיבה והמכניסים אמה חמשים
 נפתחים ונקגרים וכן ביציע התהונה וכן במעלה שלישית מדור
 כל בהמה וחיה ביציע התחתון מדור לכל העופות ביציע הפנימית
 מדור שקצים ורמשים ובני אדם ביציע הג' ושתים מיני עופות בארץ
 ושם מיני שקצים בארץ וכן ביציע התהונה וכן ביציע השנייה וכן
 במעלה שלישית של תחתיים שניים ושלישים תעשה ר' תנחומא אומ
 נב שנה עשה נה התיבה כדי שישובו בתשובה מדרפיהם וממעשיהם
 הרעים ועוד שלא בל המבול היו הטמאים מרובין מן הטמאים רצה
 הקב"ה להרבות את הטמאים ולמעט את הטמאין קרא לנה ואמר לו
 הבא לך מן התיבה מכל מיין בהמה טהורה ז' אמה נה לפני הקב"ה
 רבבה וכי כי כח לקבץ לו א התיבה ירד וכל המלאכים הממונים על כל
 מיין ומיין וקבצו אותן ואת כל מזונותיהן ויבא נה אין כתי' לא ויבאו ג'
 נה א התיבה באומאליהן ר' מנחם א' ב' ו' שנכנסו כל הבריות א התיבה
 נה וזהם הקב"ה בידו שער התיבה של ויסקור ה' בעדו ומרגלית אחת
 יתה תלניה בתיבה ומאירה לכל הבריות כנר שהוא מאיר בגבורתו שנ'
 נה העשה לתיבה ר' צדוק אומר בעשרה במרחשון נכנסו כל הבריות
 א התיבה ב' ב' ירדו מי המבול על הארץ שהן מים זכשדים ועלן מן
 התהומות שהן מים נקבות ונתחברו לו עס לו וגברו להחדים העולם שנ'
 והמים גברו מאד מאד על הארץ ונמחו כל היקום שבארץ א' וימח את
 כל היקום אשר על פני האדמה חוץ מנה וכל אשר אתו בתיבה שנ' -
 וישאר אך נה ואשר אתו בתיבה וחוז מעוג מלך בבשן שיסב לנו על
 אחד מן הסולמות של התיבה ונשבע לנה ולבניו וכל עמם עולם
 מה עשה נה נקב חור א בתיבה והיה מושיט לו מזונו בכל יום ויום
 ונשאר גם הוא שנ' כי רק עוג מלך בבשן וחוז מארץ ישראל שלא ירדו
 עליה גשמים שנ' בן אדם אספה את ארץ מלך מטערה היא לא
 גושמה ב' וס' לא נתגלה שמים מכל הארצות ונכנסו לה שנה
 נה את העורב לידע מה בעולם הלך לו ומצא את צבת אדם בראש

פרק כ"ד

לפי הארץ של ארבעה נתיבי בעת ויהיה לאות ברית והתקינו חכמים
 שהיו מזכירין שבעה נתיבי כל יום של לחם יבנו יחידים זילי בנידם על הארץ
פרק כ"ד ב"ר גמ' ובענין ש"ו ויבדק אותם להם במתנות ימים והנהילים
 ב"ר לשם ולבענין שחורים ונאים את כל הארץ נושאת ב"ר לחם ובענין שחורים בעורב
 והנהילים ובענין חוף הים ב"ר ליפת ובענין כלם לבעים ויפיים והנהילים
 את כל מדבר ושדות לה הנחלות שהנהילים ר' שלמי אומר היו מולידין את הבעים
 וברין ורין כמין שרץ גדול ו' בכל לידה והיו כולם ע"א ולב"א ושפ"א ש"ו
 ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחרים ומאסו ארץ חמדה ש"ו ויהי בנסעם
 מקדם הלכו לארץ שנער וימצאו ארץ גדולה ורחבת ידיים ופולה מישור
 וישבו שם ש"ו וימצאו בקעה בארץ שנער וישבו שם ר' עקיבא אומר
 השליכו מלכות שמים מעליהם והמליכו עליהם נמרוד עבד ב"ר עבד ש"ו
 תחת עבד כי ימלוך ר' חנינא א"ר נמרוד גבור כוח היה ש"ו וכ"א ילד את נמרוד
 ר' יהודה א"ר היתונת שעשה הק"ב לאדם ולאשתו היתה עמם בתיבה וכפיצלו
 מן התיבה לקחה חס בן נח והוציאה עמו והנהילה לנמרוד ובשעה שהיה
 לובש אותה היו כל בהמה חיה ועוף באין ונופלין על פניו כסבורין שהוא
 מכה גבורתו לפי המליכותו עליהם מלך ש"ו ע"כ כן יאמר בנמרוד גבור
 ציד לבנה אמר נמרוד לעמו בואו נבנה לנו עיר גדולה ונשכשם בתוכה
 מן נבוצ על פני כל הארץ כנאשונים ונבנה מגדל גדול בתוכה ונעלה לשמים
 שאין כח של הק"ב לה במים ונקנה לנו שם גדול בארץ ש"ו ונעשה לנו שם
 ר' פינחס א"ר לא היו אבנים לבנות את העיר ואת המגדל מה עושים היו מלבע
 לבעים ושורפין אותן כיוצר חרס עד שבעו אותה גבוה שבעים מיל ומעלות
 היו לה ממזרחו וממערבו לו שהיו מעלין את הלבנים היו מעלין ממזרחו
 ואלו שהיו יורדין ממערבו ואם נפל אדם ומה לא היו שמים את לבם
 ענין וחס נבנה לבנה אחת היו יושבין וכו"כ עליה ואומר א"ר לכו חימתי תעלה
 אחות החתונה ובער אברהם בן תרח וראה אותה בונים את העיר ואת המגדל
 וקללם בשם שהיו ואמר בלע"ה פלג לשונם ומאסו את דברו כא"ר מושלך
 ע"ג קרקע והלא כל א"ר בחור וטוב א"ר נוהגין אותו לא על פנות הבית ועליו
 הכתו' אומר א"ר מאסו הבונים היתה לראשונה ר' שמעון א"ר קרא הק"ב ל"ו
 המלכאים המסובבים כסא כבודו ואלו בואו ונלכל את לשונם ומען שהק"ב
 ירד להם ש"ה אורה ונבלה שם שמים ח"ו כתי' ארדה לא ארדה ומען
 שהפיל גורלות ביניהם ש"ה נחל עליון גויים ונפל גורלו של הק"ב על אבניהם
 ועל זרעו ש"ה חלק ה' עמו אמר הק"ב חבל וגורלתי אתם עליו ר' צדק

נכסי א"י חבלי נשלו ל' שנה ויחזקו ידו הקב"ה וכזבעים המלכאים הסובבים
במקומו ויחזקו את לשונם ל' שנים ול' שנים כל א' וא' גוי ונתבו ולשונם -
ומנה מלחך על כל האומה ואומה וישראל נכל בחלקו וחבלי ועל זה נאמר כי
חלק ה' עמו ומנין שדר הקב"ה ש' וירד ה' לראות את העיר ואת המקדל וגו'
ורידה שניה והיו רוצין לדבק אים ל' ריעיהו כלסון הקדש ולא מכירין אים
כלסון ל' ריעיהו מה עשו לקחו אים חרבו ונלחמו לו עס לו להשחית וחצה עולם שס
נכלו בחרב ומשם הפיצם ה' על פני כל הארץ ש' ויפץ ה' אותם משם על פני
כל הארץ ר' א' עשו אחיו של יעקב דאח את הכתונה שעשה הקב"ה לחדם
ולחוק על נמרוד וחמד אותם בלבם והרגו' ולקח אותה ממנו ומנין שהיו -
המודות בעיניו ש' והקח דברה את בגדי עשו בנה הגדול החמודות וכשלבש
אותם נעשה ביד גס הוא גבור כח ש' ויהי עשו אים יודע ציד וכשבח יעקב
מאה בני יצחק אביו ונאמר אין עשו אים הרשע דא' ללבנוש את הכתונה הללו
וחפרו טמנין שס ש' טמון בארץ חבלו ..

פרק כ"ה ירידה שלישות ש' ידד הקב"ה לקדוש ש' אודה נא ואחלה

אמר הקב"ה דבר גדול שח' עתיד לעשות בעולמי
ש' מגיד לאברהם אבותי ש' ויהי אומר ה' אומר המכסה אני מאברהם וגו'
ר' חנניה אומר נגלה הקב"ה וג' מלאכים על אברהם ש' וישא עיניו וירא ונה
שציה אנשים אחד התחיל לבשר אותו על היר' ב' של שרה אשתו ש'
למועד אשוב לך' וא' הגיד לו מעשה סדוס ועמורה ש' ויאמר ה' זעקת
קדוס ועמורה כי רבה מכאן אמרו כלמי שהוא מדבר עם חבירו דבר
שהוא גנאי לו מתחיל לו בדברים טובים וגומר בדבר שהינו לרצון לו -
משן אנו למדין מהקב"ה בשנגלה על אברהם אבינו התחיל לבשרו על
ההיר' של שרה אשתו ואח' הגיד לו מעשה סדוס התחיל מבקש ומתחנן
לפניו על ל' בן אחיו אמר לפניו רבבה כמות הרשע כן ימות צדיק
ש' האם תקפה צדיק עסרשע אל הקב"ה אברהם חייך בזכות ש' צדיקים
אקלה לקדוס ש' אם אמצא בסדוס חמשים צדיקים ואקלה לכל עונותם
מכאן אמרו חכמים אם יש עשרה צדיקים במקום בזכות המקום נ' צול
ש' ויאמר לא אשהית בעבור העשוה' ר' זעירא א' עשירי עולם היו -
אנשי קדוס כן הארץ הטובה והשמנה שהיו יושבין עליה שכל צורך שבועולם
היה יוצא ממנה ש' ועמדות זכב לו בשעה שהיה יוצא ומבקש ליקח לו ירק
היה יוצא מן הירק ולווצה תחתיו זכב ש' ועפרות זכב לו וכסף
היה יוצא מן המנה דכתי' כי יש לכסף חקק מוצא טובות ומרגליות היו יתאים
למנה דכ' מקום ספיר אבניה' להם היה יוצא ממנה דכ' ארץ ממנה
יוצא

פרק כ"ה

יוצא לחם ולא בטחו בצל יוצרם לא ברוב עשרם שהעושר רוחה מבעליו
יראה שמים הבוטחים על חילם ר' יהושע בן קורח אומר לא חסו על כבוד
קונם לשבור אוכל לאזרח ולגר לא פסקו את כל החיצות למעלה מפירותיהם
שלא יהא הנאה מהם אפי' לעווק השמים שני נתיב לא ידעו עיט ר' נתנאל
או הקימו עליהם שופטים שופטי שחק וכל אזרח וגר שהיו נכנסין בקדום
היו עושין בדינם המעוה ממציאין אתם עלומים שנאמר דבר עשן בלא
משפט ושבעים בכל תבואת הארץ והיו יושבים לבטח ושאנן ושלוח בלי פחד
מלחמה מכל סביבותיהם שבעים בכל טוב ולא החזיקו ידיהם בפת לחם
לא לעני ולא לגר ולאביון יצא הנה זה היה עין קדום אחותך ר' יהודה אף
הכריזו בקדום אמרו כל מי שהוא מחזיק ידו בפת לחם לעני לגר ולאביון
ישקף באש פלוטית בתו של לוט היתה נשואה לאחר מקדולי קדום ראה
עני אחד מוקדק ברחוב העיר ועגמה נפשה עליו מה היתה עושה בכל יום
כשהיתה יוצאת לשאוב מים היתה נותנת בכד שלה מלח מלחון ביתה
ומכלכלת אותו העני אמרו אנשי קדום העני הזה מלחין הוא חסיד שיעור
הדבר והוציאו אותו לישקף באש אמרה לדי עולם עשה משפט ודיני -
מאנשי קדום ועלתה צעקתה לפני כסא הכבוד אמר הקב"ה ארדה טא
ואראה הכצעקתה הבאה לי אם כצעקת הנערה הזאת עשו אנשי קדום
אחמור קדויותיה שלה למעלה ופניה למטה של הכצעקתה הכצעקתם אין
פתי' את לא הכצעקתה וכח' הולך ל חכמים יחכם למה הוא דומה לצדק
שנכנס לבית המדרשים אע"פ שלא לקח נתן כלום מכל מקום ר"ה טוב
לקח והוציא עמו כך כל מי שהוא הולך עם הצדיקים לוקח מדרכיהם
וממעשיהם הטובים ורועה כקיליס ירוע למה הוא דומה לאדם שהוא נשקף
בבית הבורסקי אע"פ שלא נתן ולא לקח כלום מלפני ר"ה רעקלט והוציא עמו
כך מי שהוא הולך עם הרשעים לוקח מדרכיהם וממעשיהם הרעים שני ורועה
כקיליס ירוע ר"ה הולך את חכמים יחכם זה לוט שהיה מהלך עם אברהם
אבינו ולמד ממעשיו ומדרכיו הטובים אמרו מה עשר אברהם אבינו -
עשה לו בית קיבול לחרן וכל בני שהוא נכנס ויוצא לחרן היה מקבלו ונותן
לו מאכלו ומשקהו ואומר לו אחר הוא זה בעולם וכשבא לוט לקדום
כך היה עושה ובין שברכיו אנשי קדום ואמרו כל מי שהוא מחזק ידיו
בפת לחם לעני לאביון ישקף באש והיה מהיירא מלעשות ביום ועשה בלילה
דאח שני המלאכים והיה שבור שהן אורחים הארץ ורץ לקראתם שני יבאו
שני המלאכים קדומה וגו' ולמה היה יושב לוט בשער קדום לא מאותו -

בכל הארצות לא בארץ כנען כל הארץ הזאת אשר נשבעתי לאבותי
רעב בארץ וירד אברהם מצרימה ויהי עמו מצרים ויהי עמו מצרים
לפרעה לאשה וכי יש לך אדם שרואה לך ולביתך ואתה וילדך
קורע את בגדיו לא בעצד לקחה שלא תהיה עמו ואתה וילדך
הלילה שנלקחה שרה אמנו אותה הלילה ואתה וילדך
פרעה ועל ביתו נגעים גדולים להורישו שכן יהיה עתיד להכות את
מצרים בנגעים גדולים שנ' וינגע ה' את פרעה נגעים גדולים ונ' ר'
יהושע בן קרח אומר מאהבתו אותה כתב לה בשטר כתובה כל מאונו
בין כסף בין זהב בין עבדים בין קרקעות וכתב לה את הארץ קצת
לאחוזת לכפ' שבו ישראל בארץ גשן שהיא של שרה אמנו וכתב לה
את הגר בתו מפילגשו לשפחה ומנ' שהיה הגר המצרית שפחה
אשת אברהם לא ילדה לו ולא שפחה מצרית ושמה הגר הסנים בכפר
נבל ונחש שלח קרב לשרה וקדח לאברהם ואמר לו הרי אשתך וכל
שטרות מקבוליה עמה ולך ול תעמוד בארץ הזאת שנ' הנה אשתך
קח ולך וכתוב אחרי ויצו פרעה עליו אנשים כל מה שנתן לשרה נתן
אבימלך לאברהם שנ' ויקח אבימלך צאן ובקר ועבדים ושפחות
ועצוד לאברהם לבא בארץ כנען עד ארץ פלשתים והכל צפוי לפני
הקב' ואבימלך היו כל נקיבות ביתו עקרות אפי' עד ביצי בנים ושלח
אבימלך ולקח את שרה סבוב להעמיד ממנה בנים ירד מיכל המלך
וסלף חרבו להרגו אל זה דין לאשפט אמת להרגני במה שלא ידעת
שנ' הגי גם צדיק תהרוג הרי הוא אמר לי אחתי היא היא אומר לי הש
אשת האיש כי נביא הוא וממך למד אדם שבא לעיר על עסקיו שולח
אותו על עסקי אשתו אין שולח אותו ויהפלט בעדר וחי' עמד אברהם
והיה מתפלל לפני הקב' ואומר רבון העולמים אדם בראת לפני
ורבתי ואבימלך וביתו יפכו וירבו ונעבר לו שנ' ויהפלט אברהם
האיום וירבא אהים את אבימלך ואהביתו ואמחותיו וילדו

פרק כז נסיון הששי באו איו כל המלכים להרוג אברהם
נתחיל ראשון בבן אחיו ואח' נתחיל בו
ושני לבוט לקח את כל רכוש שדום ועמורה ואח' שבו את לוט
ואת

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת הַקוֹל אֲשֶׁר יִקְרָא וְהָיָה לְאֶבְרָהָם
 כֹּהֵן כְּשֶׁלֹּא שָׂרָה עוֹלָם הָיְתָה מֵהַיּוֹם
 שֶׁהָיָה שָׂרָה כְּלִיטָה לִפְנֵי אֲבִיהָ שֶׁהָיָה
 לְהוֹרֵת בְּאֵת הַקֹּדֶשׁ אֲחֵי אֲבִיהָ בְּכַנְפוֹשׁ מִיִּכָּל
 לְהוֹרֵת בְּאֵת הַקֹּדֶשׁ אֲחֵי אֲבִיהָ בְּכַנְפוֹשׁ מִיִּכָּל
 יִחְזַק בְּאֵת הַקֹּדֶשׁ אֲחֵי אֲבִיהָ בְּכַנְפוֹשׁ מִיִּכָּל
 ג' תְּלָמִידִין וְאֵת אֵלֶּיךָ עָבְדוּ עִמּוֹ וְדָרְסוּ אַחֲרֵיהֶם עַד דָּן וְשֵׁם נִתְעַכֵּב
 הַצָּדִיק שֵׁם נִחְמָד לוֹ אֲבִרָהם תִּהְיֶה יוֹדֵעַ שֶׁבְּנֵי עֲתִידִין לַעֲבוֹד
 ט"ז שֵׁם וַיִּשָּׂא אֶת הָאָחִי בְּבִיתָא וְאֵת הָאָחִי נֶהְיָ בְּדָן וְשֵׁם הָיָה תְּלָמִידִין
 וְנָשִׂיָּהם עִמָּם וְלָקַח אֵלֶּיךָ עָבְדוּ עִמּוֹ מִנֵּן אוֹתִיוֹת שִׁמּוֹ שִׁחַ וְיָדָא אֶת
 הַנִּיכָיִין וְלִידֵי בֵיתוֹ וְדָרְסוּ אַחֲרֵיהֶם עַד מִשְׁמַל לְדִמְשֵׁק שֵׁם וְיִחְזַק עֲלֵיהֶם
 לִילָה וְעַד נָח וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה יִחְלַל הַזֶּקֶן אוֹתוֹ לָקַח אֶבְרָהָם אֶת כָּל
 כְּבוֹד סָדוֹם וְעַמּוּרָה וְחָזַר בְּשָׁלוֹם וְלֹא נִעְדָּר לוֹ עַד אֲחֵי שֵׁם וַיִּשָּׂא
 אֶת כָּל הַכְּבוֹד וְהָיָה אֲבִרָהם מִתְפָּחַד וְאָמַר אֲפֹשֶׁר שֶׁהָיָה כָּל אֵל
 הָאֲכַלְנוֹסִין וְלֹא נִמְצָא בָּהֶם צָדִיק אֵל הַקָּבֵה לְתִירָא אֲבִרָהם וְעַד אָמַר
 אִירָא בְּרַגְלֵי לֹא יָבֹא לֹא בֹא בְּרַגְלֵךְ לְכָלוֹךְ בְּדַבְרֵי רִיבּוֹשׁוֹעַ בֵּן
 קָרָה אֲמַר אֲבִרָהם הַתַּחִיל רֵאשׁוֹן לַעֲשֹׂת בְּעַלְמָא לָקַח אֶת כָּל שְׂמֵי
 סָדוֹם וְעַמּוּרָה וְכָל מַעֲשֵׂי לוֹט בֵּן אַחִיו וְנָתַן לָשֵׁם בֵּן נָח שֵׁם וַיְהִי
 מַעֲשֵׂי מִכָּל יִצְחָק שֵׁם בֵּן נָח לְקָרָה וְרָאָה אֶת כָּל הַמַּעֲשֵׂה שְׂעָה וְכָל
 הַכְּבוֹד שֶׁהָיָה תְּמִיךְ בְּכָל הַתַּחִיל מִהַלְלֵי וּמַשְׁבַּח וּמַפְחָד לָשֵׁם
 בּוֹרָאן וְאֲמַר וְכָלוֹךְ אֵל עֲלִיוֹן אֲשֶׁר מִגֵּן צָדִיק בִּידִיק עֲמִיד אֲבִרָהם
 וְהָיָה מִתְפָּחַל לִפְנֵי הַקָּבֵה וְאֵל דְּבָכָה לֹא בָכָה יְדֵי עֲשִׂיתִי אֶת כָּל אֵל
 בָּכָה יִמְיִיךְ שֶׁאֵת מִגֵּן לִי בַּעֲלֵי וְלַעֲלֵב שֵׁם וְאֵת הַמִּגֵּן בַּעֲדֵי
 בְּבוֹרֵי וְיָמֵיךְ דָּאשִׁי לַעֲלֵב וְעִנּוּ הַעֲלִיוֹנִים וְאָמְרוּ בְּאֵי מִגֵּן אֲבִרָהם
פָּרָק כ"ח נִסְיוֹן הַשְּׁבִיעִי אֶחָד הַדְּבָרִים הָאֵל הָיָה דְּבַר ה' אֵל
אֲבִרָהם בְּמַחְזָה לְאָמַר לְתִירָא אֲבִרָהם לְכָל
 הַנִּבְיָאִים הָיָה נִרְאָה חֲזָזוֹן הַלֵּלָה וְלֹא אֲבִרָהם בְּחֲזָזוֹן וּבְמִרְאָה חֲזָזוֹן
 מִנֵּי שֵׁם בְּמַחְזָה לְאָמַר לְתִירָא אֲבִרָהם אֲנִי מִגֵּן לָךְ בְּעִלָּא שְׂכָר
 הַרְבֵּה מֵאֵד לַעֲלֵב אֵל אֲבִרָהם לְתִירָא שִׁמְיָא מִגֵּן לָךְ בְּכָל שְׂמֵי
 שֶׁאֵת הַזֶּקֶן כְּתָרִים לִפְנֵי הַפְּדֻעָנוֹת וְנוֹתָן לָךְ שְׂכָר מִכָּל בְּעִלָּא וְלַעֲלֵב

שם שפדן הרבה מאד ונחמדה
הלילה שנגלה הקב"ה על אברהם
ואל ים בן סחלספור כל צבא השמים
לגדודין אל כל יספר זרעך מרוב
זו מלכות רביעית) לו כה יהיה זרעך
לאברהם אבינו בין הבתרים מלכויות מוסר ש"ו ויאמר איו חסד
לי עגלה משולשת זו מלכות רביעית שהיא מלכות אדום שהוא כעגלה
דשה ונעז משולשת זו מלכות יון ש"ו וצמיר העצים הגדיל עד מאד ואל
משולש זו מלכות מדי ופרס ותור לו בני ישמעאל לא נחמיר תור זהב לשון
תורה לא בלשון ארמית תור זה האור כשיצמיח אור זכר עם נקבה יסתחו
וישדדון את כל העומקים וקוצל לו ישראל שנמשלו כגוזל ש"ו יונתי בחגני
הקלע ובתוכה אומר אחת היא יונתי תמתי י' אחח בן יעקב או' לא
נאמר לשון זה משולשת לא גבוריבה ש"ו והחוט המשולש לא במהרה
ינתק י' משרשי או' משולשת משלשים יהיו ג' פעמים עתידין למשול
בארץ ישראל פעם רא' כל א' וא' בפני עצמו פעם ב' בשנים שנים פעם
ג' כולם כאחת להלחם עם בן דוד ש"ו יתיצבו מלכי ארץ י' יהושוע
או' לקס אברהם הרבו ובתר אותם כל א' וא' לפנים ש"ו ויבחר אותם
בתוך ג' לזו לא בתר אברהם לא היה העולם יכול לעמוד הואיל ובתר
אותם התיש את כחם והקריב כל בתר ובתר לקראת רעהו ש"ו ויתן איש
בתר לקראת רישיהו וגוזל בן יונה הניח חיים ש"ו ואת הצפור לא בתר
מכאן אתה למד שאין לך צפור בתורה לא בן יונה בלבד יורד העיט
לכבדן ולחבדן ואין העיט לא דוד שנמשל לעיט ש"ו העיט צבוע
נחלת לו כצאת השמש היה אברהם יושב ומשפך עליהם בסודרן כדי
שלא ימסול בהם העיט עד שבא הערב י' לעזר בן עזריה אומר מכאן
אתה למד שאין משלך של ארבע מלכויות האלו לא יום אחד מיומנו של הקב"ה
אל י' לעזר בן עזריה ודאי בוד בריך ש"ו נתנני שוממה בלדיוס דוק
חוצ משה ידות שמה יתדעלך שהוא כן בא וראה כשהשמש נוטה
לכא במערב שמי ידות שעה השכחו ואין נוגה לו כך עד שלא יבא הערב
יצמח בן דוד אונן של ישראל ש"ו ויהי לעת ערב יהיה אור עמוד אברהם
ויהי מותגלל לפני הקב"ה כדי שלא יסתעבדו בניו מלכויות הללו שמה
נמלה על אברהם וכי אדם שופט וישן יכול להתכלל מבוא אתה למד

שיעברו בניו עליו מלכות
גם עליו אימה זו מלכות ו'
השכה זו מלכות יון שהשיכה
התורה גדולה זו מלכות מדי ומדי
גדלה שור ה' גופלת זו מלכות בבל שביד
נפלה עטרת ישראל ו' בני ישראל ש' עליהם כן דוד יצא
אויביו לביש בשת ועליו יצץ נזרו ר' עזריה אומר לא נבראו המלכו
הלו לא עמים לניהלם ש' והנה הנור עשן ולפיד אש אהרן עבר והן
הנור ולפיד לא ניהלם ש' נאום האור לו בציון והנור לו בירושלם
פרק כ"ט נסיון ה' והי אברהם כן תשים ותשע שנים
אל הקבה התהלך לפני והיה תמים אל
עד עכשיו לא היית תמים לפני לא מול בשר ערלתך מעליך
והתהלך לפני והיה תמים שהעלה טמאה היא מכל הטמאות ש'
לא יבוא בך עוד ערל וטמא שהעלה מוס היא מכל מומין מול
את בשר ערלתך והתהלך לפני והיה תמים ר' גמליאל או' שלה ופקח
לשם בן נח ומלך את בשר ערלתו ובשר ערלתו ישמלגל בנו ש' בעצם
היום הזה נמול אברהם וישמעאל בנו מההוא בעצם היום הזה
בגבורה השמש בחצי היום ולא עוד אהיה עצם מעצמי מיום
הכפורים מה להלן כל מלחכה לא תעש בעצם היום הזה כי יום
כיפורים הוא לכפר עליכם ש' ביום הכפורים נמול אברהם וכל
שנה ושנה הקבה רואה דם הבית של מילה של אברהם אבינו ומכפר
על כל עונותינו ש' כי ביום הזה וכפר עליכם לטהר אתכם ובאותו
מקום שנימול ונשאר דמו שם נבנה המזבח ולכך נחמר ואת כל
דמו ישפוך ל' יסוד המזבח ואומר לך בדמייך חיי ואומר לך בדמייך
חיי ר' חפנא בן דוקא אומר כל הנמולים ביום הג' כאב הוא להם
ש' והי ביום הג' בהיותם בואבים ולכך שני חכמים מרחיצין את
בג' שלהן שחל להיות בשבת וכל צרכי מילה עושין בשבת וכל
ערל לא יאכל בו ולא יגע ב' הפורש מן הערלה כפורש מן
הקבר כן גמליאל בנו של ר' יהודה בנשיא או' ביום שנימול אברהם
ביום הג' כאב היה לו מאד כדי לנקות מה עשה הקבה נקב נקב אחד
בניהם

בגיתם וירחם את היום כיום וירחם את היום
למה היום ש' והוא יושב פתח ביתו
בואו ונבקר את החולה שמדתו ג' ונראה
ובקרן את אברהם בא וראה כוחה
היה ע' ואה' א' מדבר עמו ש' על פ' ש' ש'
אני מול' הוא יושב ואני עומד ש' והוא האהל פתח היום
ישא עינו וירא והנה שלש אנשים נצבים עניו ר' זעירא אומר
ה' ערלה בעולם ד' באדם וא' באילן ד' באדם מעין ערלה האזן ש'
הנה ערלה אונס ערלה שפתים ש' ואני ערל שפתים ערלה הלב
ש' ומלך את ערלה לבבכם ערלה בשר מעין ש' וערל זכר
אשר לא ימול את בשר ערלתו וא' כי כל הגויים ערלים וכל בית ישראל
ערל לב וערלה הלב אינה מנסה לעשות רצון בוראו ולעמוד
לבוא הקצה מסור את ערלה הלב מעליהן ואינן מקשין את ערפן
לפני בוראן ש' והקירות את לב האזן מבשרכם ונתתי לכם לב
בשר ואומר ונמלתם את ערלתם א' באילן ש' כי תבואו
ל הארץ ונטעתם כל עץ ונמלתם ערלתם את פרוי ר'
גריקא אומר אין עץ האמת עץ הנפץ אם אינן כורתין
את עץ ערלתו כל כפירות ש' וכל עוללות קטופין ולא טובים
למראה ונפלים מעל גבי המזבח ואם כורתין עץ ערלה כלפירות
שהוא עושה טובים למראה ונבחר יגס להקריב ע' המזבח כך אבינו
אברהם עד שלא נמול הפרי' שעשה היה טוב בעעשיו ונבחר
יגס ע' המזבח כיון נסר ש' ויין לנסך ר' יוחנן אומר כל הגויים
הבאים בישראל נמולים בטובתם ובבצונם וביראת שמים הם
נמולים ואע"כ אין מאמינים בגויים עד זדירות שלא יאזנו
המים למוצאיהם אבל עבדים נמולים שלא בטובתם ושלא
ברצונם ואין אמונה בעבדים כך כל עבדים שנימולו עם אברהם
אבינו לא נתקיימו לא הם ולא זרעם בישראל ומעין ש' ש'
וכל אנשי ביתו יליד בית נמולו ולמה מלך בשביל הטהרה שלא
יטמאו את אדוניהם במאכליהם ובמעשיהם אכלו מאוכל
הערל כלו אוכל עם הכלב שלא נמול כך הערל שלא נמול וכל

הנוגע

הנני מביא לפניך עמו כרוחץ עס המצורע
לשדה השדה ואין תכלה נכנסת
למחנה דמתיס יהללויה אבל ישראל שהן
עמך יקב וקב ועליהם הוא אומר ואנחנו נבדק
יהי עד אשר יאמר ר' אומר יצחק מל את יעקב ועשו מאס
המילה כסם פלמס הבכירה של יובז עשו את הבכורה ויעקב
דבק בבית מילה ומל את בניו ואת בני בניו ומען שהיו בעי יעקב
נמולין של אך בזאת יאותו לנו האנשים לשבת אתנו מכאן אתה
למד שכל יעקב היו נמולין ומלו לבניהם והנחילום לחוק עולם עד
שעמד פרעה וגזר עליהם גזירות קשות ומנע מהם ברה מילה וביום
שיצאו ישראל מצרים נמולו כולם מגדול ועד קטן של כשעולים היו כל
העם היוצאים והיו לוקחים דם מילה ודם פקח והיו נוהגין על משקוף
בתיים ובבכור הקבה לנגוף את מצרים וראה דם הנריג ודם הפקח
נתמלא רחמים על ישראל של ואעבור עליך ואראך מעבוסקרה
בדמיוך ואומר לך בדמיוך חמ אמר ר' לעזר מה ראה הכהוב לומר
שני פעמים בדמיוך ח"י אמר ר' קבה בזכות דם ברה חס פקח
גלה אתכם מצרים ובזכות חס פקח ליגל בקופ מלכות לך נח
ב פעל בדמיוך ח"י ר' יעקב אמר ר' אברהם מכל אשר צוהו ובשנולד
יצחק בן ח' ימים הגישו ל' ימים וימל אברהם את יצחק בנו בן ח' ימים
והגישו למנה עג המצח ועל שמה ומשה מכאן אמרו חסמים
חייב אדם לעשות שמה ומשה באורו היום שזכה למול את בנו
כאברהם אבינו של ויעל אברהם משה גדול ביום הגמל את יצחק
ג' עיניו הן עניו הצום ועניו בית האסורים ועניו הדרך עניו
הצום מען של עניו בדרך צום נכשי עניו בית האסורים מעניו של
ענו בכבד רגלו עניו הדרך מען שנצטע בדרך כחי ומעניו הדרך לא
מלו בני ישראל של כילא מלו אותם בדרך ר' ישמעאל או' וכי ערלים שמו
קולו של הקבה על הר סיני ונתן להם את התורה לא חסושלום נמולין היו
לא שלא היה להם פריעה וכל מי שמל ולא פרע את המילה באו לא מל
וכפאו ישרא לארץ ישראל אמר הקבה ליהושעוע אי אתה יודע שאין ישראל
נמולין כהקן חזור ומול אותך פעם שנייה של מול את בני ישראל שנה
וקצץ כל הערלות עד שעשה חותן בגבעה של וימל את בני ישראל
בגבעת הערלות והיו ישראל לנקחין את הערלה ואת הדם ומכסין אותן

בעבר

בטור המדבר וכשבא בלעם הקוסם היה אצל המדבר מלח מטעלה
שלישראל אמר מני וכל לעמוד בשם ישראל ויהי עמו
בעפר שנימי מנה עפר יעקב מכאן אמר ישראל ויהי עמו
האדם בעפר הארץ ולא עוד לא שנמשל שם והיה עמו בעפר
הארץ וכך היו ישראל נוהגין למנוע עד שנתקן שם ממכשפות מלכות
אפרים מנעו מהם את המילה ועמד איהו זכור לטוב וקנא קנאה גדולה
ונשבע על השמים שיהיה להוריד טל ומטר על הארץ ושמעה ליזבל -
ובקשה להרוג אותו עמד איהו והיה מתפלל לפני הקבה טוב אתה מלכותך
עשו בקש להרוג את יעקב שני יקרבו ימי אבל אבי ואהרנה את יעקב את
וכרחו ונמלט שני ויברח יעקב ארס פרעה בקש להרוג את
משה וברח מלפניו ונמלט שני ויברח משה מפני פרעה שחול בקש להרוג
את דוד ונמלט שני ודוד ברח וימלט לכלמדך שכל מי שהיה נא ברח נמלט
עמד איהו וברח מאי ונמלט שני ויקס ויאכל וישתה נגלה עליו הקבה ואמר
לו מה לך פה איהו אל קנא קנאתי אל הקבה לעולם אתה מקנא קנאתה
בשמים על גילוי עריות שני פנחס בן לעזר וכאן אתה מקנא חייך שאין
ישראל עושים ברית מילה עד שאתה רוצה בעיניך מוכח התקינו חכמים
שהיו עושים מושב כבוד למלאך הברית שני ומלאך הברית אשר אהם
חכמים הנה בא אלהי ישראל ויביא בחיינו משיח למחמינו ויחדש
לכבינו שני והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם

פרק ל' נסיון

התשיעי ושמעאל נולד בקשר ונתרצא בקשת שני
ויהי רובה קשת והיה נאטל קשת וחצים והיה יורה
אחר העופות פעם אחת ואהא את יצחק ושב לבדו וירה עליו חץ להרגו -
והיה שרה והגידה לאברהם בזה וכזה עשה ישמעאל ליצחק לא עמוד
וכתוב כל אשר לך מה שנשבע הקבה ליתן לך ולגדעך חייך שאין בן האמה
הזה יורש עם בני עם יצחק שני והאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה
אמרה שרה לאברהם כהוב גט וצוה שני ושלח את האמה הזאת ובנה מעלי
ומעל בני מן העל ומן העל וכלל הדעות שבאו על אברהם היה קשר
ורע בעיניו הדבר הזה מאד שני יורע הדבר מאד בעיני אברהם על -
אודות בנו ר' יהודה אומר באותה הלילה נגלה הקבה על אברהם אבינו
אל אברהם אי אלה יודע שיהיה שרה ראוייה לך לזשה ממשי אמה וביא

חברתך

חברתו ויש לו שם. לא ידענו מי זה. לא שפחתך ולא נקראת
שם. לא ידענו מי זה. לא שפחתך ולא נקראת
אשר לא ידענו מי זה. לא שפחתך ולא נקראת
על אשה השכים אברהם. ובה כן גיחשין וכתב לה ונתן לה
ושלחה מפלו ומעל בבגדיו. זהו ומהלך שג' וישבם אברהם ויקח
לחם וחמאת מים שלה כגט גיחשין ולקח את הדדור וקשר במתניה כדי
שיהא מוחף אחריה לידע שהיא שפחה ולא עוד אלא כשרצה
אברהם לראות את ישמעל בנו ולראות את הדרך שהלכו בה ובשבות
אברהם לא חסרו המים מן החמאת וכיון שהגיעה במדבר התחילה
תועה אחר עץ של בית פרעה אביה ומיד חסרו המים מן החמאת לפי
והשלך את בילד ובן כז שנה היה ישמעל כשיצא מבית אברהם
ויצחק בן י' שנים היה והלך ותתע' ויין ותתע' ע' ש' הכל המה
מעשה העתועים. ועיפה נפשו של ישמעל בצמא והלך ורשף את
עצמו תחת חרולי המדבר ואמר רבון העולמים אם יש לפניך רצון
להשקות אותי מים השקיני ולא תצא נפשי בצמא כי מאונה היא
מיתת הצמא וקשה מכל המיתות ושמע הקב"ה תפלתו ש' וישמעל
להים את קול הצעיר באשר הוא שם ואם נפתחה להם הבאר שנבראת בין
השמשות והלכו ושתו ומללו את החמאת שם ש' ויפקח להם את עיניה ושם
היטו את הבאר ומשם נשאו רגליהם והלכו כל המדבר כולו עד שהגיעו
למדבר פארן ומצאו שם מוצלי מים וישבו שם ש' וישב במדבר פארן שלה
שמעל ונתחלו אשה מערבית מואב ועישה שמה. לאחר ג' שנים חלף אברהם
לראות את ישמעל בנו ונשבע לשאר שלא ידו מעל הגמל במקום שיאמרו
שנוי שם והגיע לשם בחצי היום ומצא שם את אשתו של ישמעל אמר לה
היכן ישמעל אמרה לו הוא ואמו להביא פירות תמרים מן המדבר אל תני
לי מעט מים ומעט לחם כי עיפה נפשי מדבר המדבר אל איך לחסו ואין מים
אל כשיבוא ישמעל גידי לו שבה עק אחר מחרץ כנען לראותך ואמר שם
הבית שלינה טובה לך אכסבא ישמעל הגידה לו אשתו את הדבר הזה עמד
ושלחה אמו ולקחה לו אשה מבית אביה ושמה בטומה. לאחר ג' שנים
הלך אברהם לראות את ישמעל בנו ונשבע לשאר כפעם ראשונה שלא ידו
מעל הגמל במקום שיאמרו שנוי שם והגיע לשם בחצי היום ומצא שם
אשתו של ישמעל אל היכן ישמעל אמר לו הוא ואמו לרעות את הגמלים
במדבר אל תני לי מעט מים ומעט לחם כי עיפה נפשי מדבר המדבר

הוציאה ונתנה לו עמך אברהם והיה מעלה עליו את כל
 שם ימעל מכל טוב ממין הדברות וכשם
 הזה וידע ימעל שער עכשיו וחמי אביו עליו שם
 מירתה של שרה חזר אברהם ולקח את גרושתו של אברהם ויקח חסד ואמה
 קטורה שהיתה מקושרת מכל מיני בשמים ידא קטורה שהיתה מקושרת
 בקטורת וילדה לו ששה בנים זמין ויקשן ומדן ומדין וישבן ואוח' של ותלד לו את
 זמין וה' כאשר שהיה מתגרשת מבעלה כך עמד אברהם ושלחן מעל יצחק בנו
 מעולה ומעלה של ולבני העלגים אשר לאברהם בהם אברהם מתנות וישלחם
 מעל יצחק בנו בגט גירושין על שם בער של ימעל קדר ע"ש בע קדר של
 לקדר ולמלכות חזר וקדמה נקדחו בני קדם של לה בני קדם ע"ש שיאבו -
 באחוזת קין נקד' בני קין ומכר הקיני נכדו מקיין והלא כל בני קין נכדו בידו
 המכור לא ע"ש שיאבו באחוזת קין נקד' בני קין של כי אם יקח לבנו קין עור
 מה חסור תשכר חסור מזרעו של ימעל הם יאבהו ממלכות אשר יאמר
 בלעם מע לשונות שברא הקד' בעולמו לא שם שמו לאחד מהם לא לישראל
 האל והאשר הקד' שמו של ימעל לשמו של ישראל אוי מייחיה בימיו אוי מי
 יחיה משמו ל' י' ימעל אומר חמשה עשר עתידין בני ימעל לעשות -
 בארץ באחרית הימים ולא הן ימדדו את הארץ בחבלים ויעשו בית הקברות
 למרדכי צלן אשפותות וימדדו בהם ומהם על ראשי הקרים וירבה השקר
 ותגש האמת וירחק מ' ישראל וירבו עונות בישראל ש' תולעת בצמד ויקח
 העיר והקולמוס ויפסל סלע מלכות ויבנה את הערים הרבות ויפנו הדרכים
 ויטעו גנות ופרדסים ויבדדו פרצות חומות בית המקדש ויבנו בנין בדיכר
 ושני אחים יעמדו עליהם בקוף נשיאים ובימיהם יעמוד צמח בן דוד של
 ובין מיהו די מלכא אפ"ן יקום לה שמיא מלכא די לעלמין לא תתחבל ועוד
 היה ר' ימעל אומר שלש בעלחמות של מהומה עתידין בני ימעל לעשות בארץ
 באחרית הימים של מפני חרבות נדדו ואין חרבות לא מלחמות אחד ביער
 בערף של מפני חרב נטושה וא' בים של מפני קבוצת נטושה דרובה וא' בכרך
 גדול שבחמי שהוא כבד משערים של מפני כובד מלחמה ומשפ"ן דוד יצא
 יצאה בארץ של לא ולו ומשם יבא לארץ ישראל של מידה בא מאדוס וא' אני -
 מדבר בצדקה רב להאשע

העשירי ויהי אחר הדברים האלה והלאה נקרא ארץ
 אברהם היה מנסה את אברהם כל פעם ופעם לידע
 את לבו אם יוכל לעמוד ולשמור את כל מצותיה של תורה של עקב אשר שמע

אברהם

[illegible]

עק לב ששה

[illegible]

[illegible]

שמואל המלך והמר לשרם אמרו שניהם יתקדשו ויהיו שניהם
 עמנו ובכחותינו נצולין אמרו לו אדוני ה' ה' ויהי
 דבר צוה המלך לשרוף את שלשתן באש וירד המלך ויהיו
 משרפת האש והעלהו לפני כסא הכבוד של ויראני את ה' ויהיו
 ושניהם נשרפו באש של אשר לקח מהם קללה אשר שרפם ה' כהן אה
 אשר קלם הא למדנו שנהחרטו שערותיו בעונותיהם של הלא זה אור מוצל
 מאש ר' יהודה או' כשהביא גבוכד נצר עלילות דברים על ישראל להרסם
 העמיד צלם בבקעת דורא והוציא כרוז ואמר כל מי שלא ישתחוה לצלם
 הזה שרף באש וישראל לא בטחו בצל יצרים ובאו הם ונשיהם ובעיהם והשתחו
 לעצם של ועד אחר על קדמי דעל וגו' ונצלו לחנניה מישאל ועזריה ונתנו
 אותם לתוך כבשן האש וידר גברא והצילם מכבשן האש אל הייתה יודעים שיש
 לכם אלה משיגים ומציל למה הנחתם להיכם והשתחיתם לעצם שלין בו כח להציל
 אלה כדרך שפשותם בארצכם והחזרתם אותם כך אתם מבקשים לעצמות בארץ
 להסריב אותה וצוה המלך ונהרגו כולם ומעץ שלין כולם חרב של ויאמר
 לה הנבא בברואים הלא ויהיו ר' מנחם או' לאחר כ שנה שנהרגו כולם בבב
 שנה רוח הקדש על יחזקאל והוציאו לבקעת דורא והוא הו עצמות נפשות הרבה
 מאד אל בן אדם מה אתה רואה אל אי רואה כאן עצמות יבשות אל יש
 בר כס לבא שם אותן אמר הנביא רבשע יש בר כח לעשות יתר מאלה הלא חמר ה'
 ג' הים אתה ידעת באלו האמין לפיכך לא נקברו עצמותיהם בארץ מהורה של ואתה
 על אדמה טמאה תקבר אל הנבא על העצמות הלה אמר לפניו רבשע מה
 הנבואה מביאה עליהם בשר וגידים ועצמות אונל בשר ועצם של כל ונהם בהמה
 ויהי וגו' ומתו בארץ אחרת מיד בשמיע הקבה קולו ורעשה הארץ של ויהי קול
 של ויהי רעש והיתה הארץ ההיא מתרבת עצם אל עצמו ר' יהושע בן
 לוי ויהי ירד עליהם תחיית מלך מלך השמים שהוא גובע ומוציא מים כך היו
 עליו ויהי עליהן בשר ועצמות וגידים של וראיתי והנה עליהם גידים ובשר
 עליהם אל הנבא על הרוח באותה שעה יצאו רוחות השמים ופתחו את חוצרות
 הנשמות והחזיק כל רוח ורוח לגוף בשר אים של והנבאתי כאשר צויתי והנה
 חיל גדול מאד פתח הכח חיל גדול ובהי הכל ובעי ישראל וגו' מה להלן כ
 רבוא אפ כאן כ רבוא וכולם עמדו על רגליהם חוצ מליש אחד אמר הנביא
 רבשע מה טיבו של זה אל בנאך נהן באותה שעה היו ישראל כעבים ואלו מרים
 היונו מקוים לעמוד עם כל ישראל בתחית המתים ועכשיו אברה תקותינו
 באותה שעה אמר הקבה לנביא לך אמור להם הלא שאתם עומדים אותם בתחית
 המתים לעמוד לנא ומקבצ את כל ישראל לקבוצ גלויות באי של הנה חט פותח ה'
 עתה כי אני אתי הוא ואין אלהים עמדי מה ראה
 הבתוב לומר בפ אתי אני לא אמר הקבה את

חוץ
 מדני
 חנניה
 מישאל
 ועזריה
 שריו
 קוראים
 בשם
 אלהים
 והיה
 גברא
 להם
 כלומר
 שיהיו

פרק לד רא

הוא

ומוצאם סודי על חורף רפאים תפיל ומה הוא נותן רטאות לארץ אל תתוס
 אירעם ואל תתקדש ואל תתקדש תכלית טול לתחיית המתים ומליצה
 מקום תפיל ואל תתקדש ואל תתקדש תכלית טול לתחיית המתים ומליצה
 טול תחיית המתים שני אני יונה ולבי ער עד שראשינו מלא טול
פרק לה טוב אחריה דבר מראשיתו הברכות הראשונות שברך יצחק
 ליעקב על טללי שמים ועל דגן הארץ שני ויתן לך
 ה' הים מים הברכות האחרונות ברכות יסוד עולם ואין בהם הפסק לא
 בעליו ולא בעליו שני יברך אותך ועוד הוסיף לו את ברכת אברהם שני
 ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך מי אומר טוב אחריה דבר מראשיתו
 טוב ארץ אפים מבנה רוח דבר זה אמר יעקב אבינו שבכל יום ויום הוא מאריך
 את רוחו ואין כל דברי פגניות מבנה רוח זה עשו הדשע שבכל יום ויום היה
 אוכל לצידו ומקטות רוחו לא היה נותן ממנו כלל ליעקב מאומה בעם אחת יצא
 לצוד ציד ולא עלה בידו וראה יעקב אוכל מאכל עד שיש והוא אותם כלבו
 ואמר לו הלא עיניי נא כנן האדום האדום הזה אמר ליעקב אדום יצאתי ממעי
 אמר ממנו כל אדום חמדת לאכול על כן קרא שמו אדום ו' ליעזר או הערש
 מאכל צרה הם ואכל תדע לך כשעלה הבן אבותיו אוכל על אכלו מאכל
 עד שיש באכל ובצרה ובשנאדף הרן בארץ בשדום באוכל על אכלו מאכל
 עד שיש באכל ובצרה ויעקב היה אוכל מאכל עד שיש באכל ובצרה על שהיה
 מלכות ושרים ובכורה של עשו וכאותו יום מת אברהם אבינו זקנו וישראל אוכל
 מאכל עד שיש מאכל וצרה על אכל ביה המקדש ועל גלות ישראל מא' לחוצה
 לארץ שאין בעשן ופליץ עד שיבא שריד מיעקב ויתן לבני עשו מאכל עד שיש
 באכל וצרה ויקח מהם שורת מלכות ובכורה שקנה יעקב ממנו בשבועה שני ואמר
 יעקב השבעה לי ביום וישבע לו ר' עקיבא או' כל מקום שהיו אבותיו הולכים היתה
 הבאר מהלכת לפניהם וחוסרים ג' ומצואין אותה לפניהם וספר יצחק בארץ
 ג' ומצא לפניהם ש' וישב יצחק ויחפור את בארות המים חפר באר שני פעמי
 ומצא אותה לפניו ש' ויחפרו עבדיו ויצחק במחל ובתוב בירושלים והיה ביום ההוא
 יצא מים חיים מירושלים היא הבאר שעתידה לעלות בירושלים ולהשקות את
 כל קציותיה ועל שמצאו אותה שבעה ועל שם הבאר נקראת העיר באר שבע
 נגד היום הצדקה יבן ע' שנה היה יעקב בצאתו מבית אביו והיתה הבאר
 מהלכת לפניו מבאר שבע עד תדמוריה מהלך שני ימים והגיע בחצי היום לשם
 ופגע בו הקנה של יפגע במקום וילן שם כי בא השמש ולמה נקרא שמו מקום
 ג' בכל מקום שהצדיקים שם הוא נמצא עמם ש' בכל המקום אשר אזכיר
 את שמי אל הקרב יעקב הלחם בעקלונך והבאר לפניך לאכול ולשתות

במקום

[illegible]

וכתוב ויבנה להם בית ויבנו להם בית ויבנו להם בית
בני ישראל ויבנו להם בית ויבנו להם בית ויבנו להם בית
ליבן ישראל ויבנו להם בית ויבנו להם בית ויבנו להם בית
והלא היו יבנו להם בית ויבנו להם בית ויבנו להם בית
שנ' וישב דוד ויבנו להם בית ויבנו להם בית ויבנו להם בית
כל הצלמים הנבנו עליהם אות שבוטת חברהם ויבנו להם בית
והבסחים לו הצלמים שנ' עליהם על כן ואמר עוס נא לא יבא ל הבית שמה
תאמר העורים והבסחים לא נבנו במקדש ה' אלא הצלמים שענים להם ולא
יבנו אגנים להם ולא ישמשו דגליהם ולא יבנו ששונא נפש דוד שהיה דוד
בראשונה ויסיר את הצלמים הללו שכתוב עליהם אות ברית שבוטת חברהם יהי
לראם ועלה בראשונה יואב בן צרויה ויהי לראש שנ' ויעל יואב בן צרויה בראשונה
ואח' קנה את ערי יבוס לישראל בכתב עולם לאחוזת עולם מה עשה לקח מכל
שבוט ושבט חמשים שקלים דרי כולן שש מאות שקלים שנ' ויתן דוד לאונן וגו'
ויצחק ברית ברית עם עמי הארץ כשגר בארץ פלשתים ראה חנהם שהכפופים
ממנו יצא מהם בשלוש והלכו אחריו אבימלך וכל גדוליו אל הכפתים פניהם
כי היה עמך אמרו חנו יודעין שהקב' עתיד ליתן לך ולזרעך את כל הארצות
הלו כרות עמנו ברית שאין ישראל יורשין את הארץ פלשתים מה עשה יצחק לקרן
אמה חתה ממנו חמור אשר היה רוכב עליו ונתן לו לאות שיהא כיון ברית שבוט
וכשחלך דוד רצה לבא בארץ פלשתים ולא היה יכול ליכנס מפני ברית שבוטת יצחק
עוד שלקח מהם אות ברית שבוטת יצחק שנ' ויקח דוד את מתת האמה מיד פלשתים
וכת' ויבטעו פלשתים ולא יכלו פלשתים עוד יעקב ברית ברית עם ע' שאמר לו
לכן אתי יודע שהקב' עתיד ליתן לזרעך את כל הארצות האלו כרות עמנו שאין
ישראל יורשין את הארץ אדם והצב לו מצבת אבנים והביא את בני עמו וברית
שבוטת שנ' ויאמר יעקב לחיו לקטו אבנים וכי אחיו והלח בנו היו לא ללחור
שבוטת של אדם כאחיו אל לבן אס יורשין את הארץ שלא יבואו בארץ אדם
לרעה שנ' אס לא אטבוד את הגל הזה וכשחלך דוד רצה לבקש בארץ
אדם ולא היה יכול מפני כוח ברית שבוטת יעקב עד ששבר את המצבה
ההיא עליו ואמר משה שבר מצבותיהם ואח' בבא את הארץ אדם
שנ' ויין דוד את הדור טור כולן אדם

ברית

פרק ל' כאשר ינוק אים מפני אחי ופגעו הדוב הארי

[illegible]

אתי בתים וקצת לא כעצמנו ומוציא את דמנו שני ערץ עשו לקדאתו
 ויהי ערב ויבכו ויסקרו ויבכו ויסקרו לא וישכרו ונעשו ונעשו
 של יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב
 ופיון של יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב
 שני יחורק ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב
 ונתן לעשו את כל הארץ ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב ושל יעקב
 חול יאמר לפני רבון כל העולמים אני מחנך לרשע בשביל שלא יהרגני -
 מכאן אמרו חכמים מחנכים את הרשעים בעולם הזה מפני דרכי שלום וזו
 נלאהבה אל עשו אחי לי רב וכשביל שחלק בבדור לעשו לפי חלקו עס בע
 יעקב בבדור לבני עשו בלשון רב שני רב לכם שבאת הברכה אל יעקב
 לא דיוך שעשית את עצמך קדש חול לא שאמרתי ורב יעבד צעיר ואתה אמרת -
 עבדך יעקב חייך כדברך יהיה הוא מושל עליך בעלך ואתה תהיה מושל ולי
 עליו בעלך לפי אמר לו יעקב יעבד נא אדוני לפני עבדו ואני אתנהלה
 לאטיון מכאן אתה למד שאין בני עשו נוסלים עד שיבא שריד מיעקב
 ויקצץ רגליהם של בני עשו מהר שער שני וירד מיעקב וגו' וכתו' ולא יהיה
 שריד לבית עשו כי' דבר

מקד לח כתיב

וכא' ה' בית וסומך ידו על הקיר ונשכו הנחש -
 וכשבא יעקב לביתו בארץ החוזתו שבארץ כנען
 נשכו הנחש ואיזה נחש שכס כן חמור שהיתה בתו של יעקב יושבת אוהלים ולא
 היתה יוצאת החוצה מהעשר שכס כן חמור הביא משחקות נעדרות חוצה לה
 מתופפות בתוספים יצאה דינה לראות בבנות המשחקות ושללה ושכפ עמה
 והרתה וילדה את אסנת ואמרו בני ישראל להרגה שמעכשין יאמרו כלהארץ
 שיש בית זנות באהלי יעקב מה עשה יעקב הביא ציץ וכתב עליו שם הקדש
 ותלה על צווארה ושלחה והלכה לה והכל צפוי לפני הקב"ה וירד מיכל ממלך
 והורידה למצרים לביתו של פוטופרע שהיתה אסנת ראויה ליוסף לאשה
 והיתה אשתו של פוטופרע עקרה וגדלה עמה בבת וכשירד יוסף למצרים
 לקחה לו שני בנות את אסנת בת פוטופרע בהן און לאשה שמעון ולוי
 קנאו קנאה גדולה על הגנות שני הכזונה ולקחו אים חרבו והרגו את בכר
 אנשי שכס וכששמע יעקב נתיירא הרבה מאד שאמר עכשין יצאו כלעל
 ויאספו עלי ויהרגוני התחיל מקלל רוגזם של בניו שני ארור אפס ועוד
 שקלל את חרבים כלשון יונה שני כל חמס מכרותיהם שמעו כן
 מלכי הארץ ונתייראו מאד אמרו אם שני בני יעקב עשו הדבר הזה אם
 יאספו עלינו כולם יכולים להחריב את העולם ונפל פחדו של הקב"ה עליהם
 שני יהי חתת להם ולקח יעקב בניו ובני נשיו והלך לקרית ארבע

אצל

[illegible]

יוסף בנקום אחר וכלב אחר ועצה אחת ועברו עליהם יסאעלים ואמרו
לכו ונחננו ליסאעלים ונחננו לנקמה המדבר וזהו ענין המדבר
את יסאעלים ונחננו ליסאעלים בעקרים כסף כל אחד ואחד נחננו
שני כסף ונחננו ליסאעלים שני על מכורם בכסף צדיק ואביון
בעבדו נחננו ליסאעלים ביטנו שאין אחד מחננו מגיד הדבר לעקב
אביון עד שיהיה כולנו אצל יהודה אינו כאן ואין החרם מהקיום
לא בעשרה מה עשו אתנו למקום עמיהם וחרמנו וירד ראובן בלילה
לעלות את יוסף כלן הבור ולא מצא אותו שם אמר להם הדגתם את
יוסף ואני חנה אני בא והגידו לנו את הדבר שעשו ואת החרם שהחרימנו
ושמע ראובן את החרם ולא הגיד הדבר לעקב וכתב בו מגיד דבריו
לעקב וגו' ואת הדבר הזה לא הגיד לעקב לפיכך לא ידע יעקב את הדבר
שנעשה ליוסף ואמר טרופ טרופ יוסף ר' ינאי אומר מכירת יוסף לא
נתכפר לשבטים עד שמתו שני ונגלה בארץ ה' צבא יוסף יוסף הענין
הוא להם עד תמותו ונחננו ליסאעלים יוסף בא רעב בארץ ונחננו
למכור כלם בור בר בארץ מצרים ומצאו את יוסף ויהיו את
החיים יעקב על יוסף שהוא חי וחיה רוחו שני ותחיה רוח יעקב -
אמנם וכי חיה היתה רוחו של יעקב שחיה לא מפני החרם נסתלקה רוח
הקדש מעליו ובין שהתירו את החרם שרתה רוח הקדש עליו כבתולה שני
ותחיה רוח יעקב אביהם ותרגם אונקלוס ושרת רוח נבואה על יעקב אביון ר'
עקבא חו' החרם הוא השבועה ושבועה היא התם וכל מי שהוא מפר את השבועה
כלו מפר על השבועה וכל מי שידע הדבר ואינו מגיד בא עליו החרם ומכלל
הזוה ואת עציו ואת אבניו שני וכלתו את עציו ואת אבניו תדע לך כח החרם
שהוא גדול בא וראה מיהו שבע בן נון שהחריס את יוחנן היא וכל אשר בה
ושרף באש עכן בן פרמי בן זרח ראה את התרפים ואת הכסף שהיו מקדישין
לפניו ואת האדרת שהיתה פרושה לפניו ולשון זה אחד בפיו וחמד אותה
כלבו והלך ולקחם ופגעם בתוך אהלם ועל מעלן אשר מעל מתו עליון
ושלשים צדיקים שני יוכו מהם אנשי העי כשלשים וששה חיים והלך יהושע
וקרע את בגדיו ונפל על פניו ארצה לפני ארון ברית ה' ובקש תשובה ונרצה
לו הקב"ה ואמר לו יהושע מעל בחרם שני חטא ישרא' וגו' ויהו' יהושע בשנים
עשר אבנים של כהן גדול שהן כנגד י"ב שבטים וכל שבט שהיה בידו דבר
מצוה היתה מגיה אורה וכל שבט שהיה בידו דבר עבירה לא היתה מקינה

וידע שבט ויהי שבת ויהי חורבן ויהי חורבן
 עכבדן כרמי וילקח את עכבדן ואת הכסף ואת
 ואת כסף ואת כסף ואת כסף כל אשר לו והעלם לטוב
 אבות על בנים אסבן לו מבני מה מתולא על אסבן
 באבנים וארפס אס שריפה למה סקילה ואס סקילה
 שדע בדבר ולא הגידו שריפה על שמותו לן שנ' ויכו מהם הנשיהם ככלשים
 וספה אים ועל שנתן הודיה לפני הקב"ה יש לו חלק לעלה שנ' יעבדך ה' ביום
 הזה יום הנה אתה עבדו וחין אתה עבד לעלה תדע לך כח החורבן בא -
 וראה מק השבטים שקנאו על הזנות של שבט בנימין אל הקב"ה קנאתם
 על הזנות של שבט בנימין אל הקב"ה על פסל מיכה לפני הדגו בהם
 בני בנימין כעס רחשונה ושייח וסלי שית עד שהלכו ונכלו על כניהם ארצה
 לפני ארון ברית ה' ועשו תשובה גדולה וחרמו שיהא כל ישראל עולים אחריהם
 ועשו סבועה מקטון ועד גדול שגבי השבועה גדולה וכי שבועה נשבעו
 כל ישראל לא שהחורבן הוא סבועה יאשי יבש גלעד לא עלו ובאו עמדם
 בקדש ויבאו מיתה של לאשר לא עלה א ה מות ומות גדע לך כח -
 חורבן ויבאו משאול בן קיש שהחריס שיצומו כל העם מקטון ועד גדול
 שגבי חורבן אשר יחבל להם ויהונתן לך חמץ ואכל מעט דבש ונהרן
 עיניו שגאת חורבן שתי עיניו ראה שאול הכל שתי חוזרים על ישראל -
 וידע שמעלן ישראל בחורבן וראה ב"ב שבט שגבי שבט שהיה בידו
 דבר מוצה אכנו מביה אורה וכל שבט ושבט שהיה בשו דבר עבירה לא
 היתה אכנו מביה אורה וידע שבט בנימין מעל בחורבן והפיל גורלות
 ונלכד שאול ויהונתן שנ' וילכד שאול ויהונתן ולקח שאול את חורבן -
 להרוג את בנו שנ' כה יעשה לי אהים וכש ינסים אל העם אדונינו המלך -
 שגב ה' יאזיקו ריבן עליו קרבן עולה על שגבתו ונעמר לו ופדא והו ממנו
 שנ' ויסדו העם את יהונתן ולא מת הכותיים אינם נחשבים לגוי מלך אומות
 לא מותר חמשה גוים חשוכים למלך שנ' ויבא מלך אשור מבוה וג' ר'
 וס' או' הוס' עוד עליהם גוים ופולם תשעה גוים הם שנ' דונח ואמרפת
 וס' יס' מלכותם בשומרון סלח המלך את עבדיו וישיב אותם בשומרון
 להעלות מלך למלכות מה עשה הקב"ה סלח לו את האריות והיו גורגן בהם שנ'
 ויהי בתחלה שבתם שס וג' שלא ואמרן למלך בבב אדונינו המלך הארץ
 ששלחתנו עליה אינה מקבלת אותנו כי נשארנו מעט מהנבז שלח המלך

יקרא

נתיחן כל הזכרים שיש בהם ויחפ ואני בעניי דברים חסר אחד וכן בשנים
נתיחן אבותי מצרימה מה עשה הקב"ה נבנה עמנו ונתיחן
ספרים לקיים מה שנאמר חור עמך מצרימה וכן בשנים
נתיחן כל הזכרים שיש בהם חסר אחד מה עשה
עמו ועלה מקרס שיש רבנו לקיים מה שנאמר מצרימה
ואנכי אעלה גם עליה ר' שמעל אומר בפעמים אמר יעקב ליוסף
עבדך אבינך שמעל יעקב את הדבר הזה ושתיהם כבודיה דמיא לפי שהקב"ה
מחיון י' שנים ושמעל יוסף שבה אביו לגבול מצרים ולקח את כל האנשים
עמו ויצא לקראת אביו וכל העם וצא לראות המלך ואין המלך יוצא
לקראת אדם לא ללמדך שצאיו של אדם כמלכו ר' כינחם אומר שרתה
רוח הקדש על יוסף מנעוריו ועד יום מותו והיתה מנהגה אותו בכל דבר
חכמה כרועה שהוא מנהג את הצלן שנ' רועה ישראל האזינה נובח כצלן
יוסף וכל חכמתו הטובה אשר עליו פוטט פרע וכשנבק להרגל דבר ערוה
ראה דיוקנו של אביו וחזר לחחריו וכבש את יצרו ג' כבש ואת יצרו לפי
יוצרים ולו הן יוסף וכוונתו וכלטיבץ ליש יהיה ראו לעמוד מיוסף יב
שכמים ויצא ויחזקתיו זרע י' שכמים ש' ויפזו זנועו ידיו
נשתיירו שם שנים מנשה ואפרים והביאה עליו חשה עלילות דברים ונחש
בבית האסורים י' שנים ושם פתר החלומות של עבדי פרעה איש בחלומותו
כתרגום שהיו הדברים ש' איש בחלומותו פתר וכת' יהי כאשר פתר לנו כן
היה ופתר את חלום פרעה כששרתה רוח הקדש עליו שנ' ויאמר פרעה לעבדיו
הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו וכל הלשונות היה יודע ועוד כשהיה יוצא
לשוק היה רואה את העמים יושבים בתות וחרבות חבורות והיו מדברי
איש בלשונו והיה יודע מה הם מדברים ש' עדות ביהוסף שמו ועוד שהיה
עקב במערכה ועובר בכל גבול מצרים והיו בנות מצריות מצעדות על
החומה ושללנות עליו לבעות זהב אולי יסתכל בהן את יופי האדון ואלא
שנכתו עין אדם והיה כרה ורבה בכל עין ש' בן בורת יוסף וגו' ובאו כל
הלשונות לשבור אוכלו והיו מביאים את המס שלהן ומנחתם לשבור ליוסף
והיה מדבר בהם כל עם ועם בלשונו לפי נק' שמו תורגמן כי המליץ בינותם
לפי היה עבד עבדך ואילולא כרין אהרעכין בתייהם ואלו באין לשבור
אוכל על שולן ללד אכילה הוא שער המזכר וכשהיו באין ל יוסף היה אומר
להם כמס שמענתם כן הוא בשביל סלח יצא שער המזכר כחות מפתח אמרו
כל המצוא שער המזכר פחות מכתן אינו רואה קו' ברכה לעולם ר' תנחום

אומר

גם ביום של יתרו וראה את המטה ולא היה אדם יכול לקרוב אליו
והיה משה לביתו נכנס לבן ביהו של יתרו וראה את המטה וידע את
האורות אשר עליו ושלח ידו ולקח וראה ויתרו את משה ואת
עמו לגאול את ישראל ממצרים לכך נתן לו את שם משה
וישם לו שם לשבת את האיש וגו' והיה משה רועה צאן יתרו
ארבעים שנה ולא שכלה אותם חית השדה והיו מצרים ורבים הרבה מאד
ועליהם כב' או' כצאן קדשים ונהג את הצאן עד שבא למדבר שני וינגח
את הצאן אחר המדבר ושם נגלה עליו הקבל מתוך הסנה ש' וירא ה'
אין בלפת אש מתוך הסנה וראה משה את האש בתוך הסנה והאש אינה
אוכלת את הסנה והסנה אינו מכבה שלהבותיו של אש והסנה אינו נצמח
בארץ לא אס כן יש מים תחתיו וראה משה והיה תמיה בלבו הרבה מאוד
אמר וקרא אית לי בגוה אסורה נא וחראה את המראה הגדול הזה
מדוע לא יבער הסנה אל הקב' משה משה עמוד על עמוד ששם אני
עמיד לית את התורה לישראל ש' אתקרב אלם של נעליך מעל רגליך -
מבחי אצרו כל העומד במקום קדוש צריך לשלוח נעלו שכך אמר הקב'
ל משה של נעליך מעל רגליך אל הקב' לך ואשלחך לפרעה מלך מצרים
אמנ לבני רבון כל העולמים לא כך אמרתי לך איך כי כתשחתי צפנים בלשוני
ש' ויחמו משה ל' לא אים צברים אנכי ולא עוד לא שאתה משלחני ליד
אנכי ומבקש רעתי לא כן ברחתי מפניכם ש' וידה משה מפני פרעה אל
ל תירא מהם שכבר מתו כל האנשים המבקשים את ש' ופי' מותם היו
והלא חיים היו לא שידו מעבסיהם מבאן אתה למד שכל היורד מנפמין בלא
מת לכך נא' בי מתו כל האנשים אל לך ואשלחך לפרעה ולאותו האיש
שאתה אומר לי אני שולח לעתיד לבוא ל' ישראל ש' הנה אנכי שולח לך את
לית הנביא לפני בא יום ה' אל רבון כל העולמים תן לי מופת ואות אל
הש' את מטה ארצה והשליך את מטתו ארצה ועשה נחש שרף ולמה חזה
הנחש וידה למשה בנחש שרף במטה ולא הראה דבר אחר לא מפני -
קרנא נוסף וממית לבני אדם כן היו פרעה ועמו נוספים וממיתים את
ישראל ונעשה כעץ יבש ש' ואמר ה' סלה ירך ואחזק בגבני אל רבון
כל תן לי מופת אל הבא נא ירך בחיקך והביא ידו בחיקו והצוה חזקת
למה חזה הקב' למשה בדבר צומח אות פרעה ולא הראה בדבר טהור
למה חזה הקב' למשה ויטמא כן היו פרעה ועמו טמאים וממיתים
את

את ישראל וחזרו ונטהר אמו לא כך יטהרו ישראל מטומאת המצרים ויאמרו
הבא נח יור בתיך למה הוצאת הקב"ה למשה האש מתוך הסנה לא היה לו שר
שנמשלו לאש של וקץ בית עקב אש והסנה לו אומות העו' שנמשלו בקושי
בקוצים ודורדורים אלכך יתן ישראל בתוך העמים לא אשן של ישראל אוכלת
העמים משלכות שר אמו משה לפני הקב"ה רב"ה הודיעני שמך הגדול והקדוש
שאקרא לך בשמך המעצני והודיעני שני ויאמרו להם א משה אהיה אשר אהיה ויאמרו
עוד להם א משה וגו' וראו העליונים שמסר הקב"ה סוד שם המפורש וענו באי חושן
הדעת

פרק מע ירידה השטית שירד לקינו שני וירד ה' עליה סיני בששה

בסיון נגלה הקב"ה על ישראל בהר סיני ומקומו
נתלש הר סיני ונפתחו השמים ונכנס רוח ה' בהר בשמים וערפל מכסה את ההר
הקב"ה יושב על כסאו ונגליו עומדות על הערפל של יוט שמים וירד ועופר
תחת נגליו ר' טרפון אומר נוח הקב"ה מהר שער ונגלה על בני עשו ש' ויאמר
ה' מסיני בה וזרח מעיר למו ואיך שער לא בני עשו ש' וישב בשוכר שער
אל הקב"ה מקבלים אתם עליכם את התורה אל מה כתי' בה אמר להם לא תרצו
אל לך מעמנו כי איך אנו יכולין לעמוד את הברכה שבירך יצחק את עשו שאמר
לו ועל הרבה תהיה ומשם חזר ונגלה על בני ושמעל ש' הוטעו מהר פחר
אל מקבלין אתם את התורה אל מה כתי' בה אל לא תגנוב אל איך אנו יכולין
לעמוד את הדבר שעשו אבותינו שגנבו את ווסק והורידוהו למצרים ש' כי
גנב גונבתי מארץ העברים ומשם שלח לבל אומות העולם אל מקבלים אתם
את התורה אל מה כתי' בה אל לא יהיה לך אלים אחרים על בני אל איך אנו
יכולין להעמיד את דת אבותינו שעבדו את האלים איך אנו אפסים בתורה לא
תורתך לעמוד ש' עוז לעמו יתק' יברך את עמו בשלום ומשם חזר ונגלה על בני
ישראל ש' ואתה מריבבות קדש ואיך רבבות לא ישראל ש' ונאותה אמר שוכס ה'
ריבבות אל ישראל ועמולאפי שנאן ורכב רבבות מלאכי קדש וימינו אומות את
התורה ש' וימינו אש דת למע מכה חתה למד שדברי תורה כחלי אש ונמד
לם בלשון חבה ש' שאלו תחת לחש' בלשון שוטה ש' נשבע ה' בימינו ובזמנו
עני ואיך ימינו לא שבעה ש' נשבע ה' בימינו ר' לעזר או מיום שיצאנו ישראל
ממצרים ה' נשבעים וחונם בחלקקות ש' ויסעו ויהנו עד שבאו בולם להר
סיני וחגו בנגר חזר ש' ויחן שסאל נגד ההר אל מקבלים אתם את התורה
אל בולם פה אחר עד ש' נשבע את התורה אנו שומרים ועושים את כל המצות
המתובים בתורה ש' ויאמרו כל הדברים אשר דבר ה' געשה ונשמע ר' לעזר
המודעי או מיום שנבראו שמים וארץ נק' שם ההר חורב וכשנגלה הקב"ה
על משה מתוך הסנה על שם הסנה נק' סיני הוא חורב ומען שקבלו עליהם

את

והמכירות

והגבועות נתמוטטו וכל האילנות כרעו והמהלים שכשאלו חסדיו על
 רגליהם של כחות אשר ישנו פה עמנו עמוד היום וישראל בשביל חיים נמלנו על
 פניהם וחתו יצא קול שני וחיו ועמדו על רגליהם ואמרו למשה משה רבנו
 איך אנו יכולין לשמוע קול של הקב"ה ומתנו כשם שמתנו שג' נכסי יצאה
 בדברו ונתי' ונאמרו לא משה דבר חתה עמנו ונשמעה ולא ידבר עמנו להים
 פן נמות שמע הקב"ה קולן של ישראל וערב לו ושלח למיכה ולגבריא וחזנו
 בידו של משה שלח ברצונו והגישוהו א הערכל שג' ומשה נגש א הערכל נגש
 איך בתי' באן לא נגש ואחר כל הדברים דבר עם משה ועליו הכתו' אומר
 כענה שלג ביום קציר ציר נחמן לשולחיו ויהי כשמעכם את הקול מתוך
 החשך ונבנה השמיע הקב"ה קולו מתוך האש והחשך ולא מתוך האור למד
 הדבר דומה למלך שהיה לו אסטרוגלוס והיה משיח בנו חסה ותלה בחופת
 בנו פרביות שחורות ולא פרביות לבנות אלא בני כלטין אדונינו המלך איך
 אדם תולה בחופת בנו לא פרביות לבנות אלא בני יורע שאין בני מוסרין את
 אשתו לא מ' יום שלא יאמרו למעחר אסטרוגלוס לא היה יורע מה עתה
 לאירע לבנו כך המלך זה הקב"ה והבן שלו לו ישראל והכלה זו תורה ויהי
 הקב"ה יורע שאין ישראל ממתני' בדברות לא מ' יום לכך השמיע להם הקב"ה
 את קולו מתוך האש והחשך יד' יהודה חו' מדבר חרס עם חבירו הוא נראה
 וקולו לא נראה וישראל שמעו קולו של הקב"ה וראו את הקול ויצא חו' הגבורה
 וברקים ורעמים שג' וכל העסדרות את הקולות ואת הצפירים כל מצות
 שבתורה תרי"ג מצות ושתים שדבר הקב"ה לפי בק' תורה ונתי' תורה
 תרי"ג ושתים דבר ה' שג' אחת דבר להים שתים זו שמענו הדי תרי"ג ר'
 פנחס או' כל אותה הדור שמעו קולו של הקב"ה בהר סיני שבו להיות במלכתי
 השרת לא ראו סופת הדי בימיהם ולא מגש בהם כל מיני כנים וכמותם
 לא שלטה בהם רמה ותולעה אשריהם בעל' ואשריהם בעהב ועליהם
 הכ' או' אשרי העם שככה לני'

פרק מ"ב ויהי בשלח פרעה את העם זהו שאמר הכתוב שלח

מדם רמונים מה הפרדס הגדול מלך מלך עץ
 אילן עושה פרי למינו כר יצאו ישראל ממצרים מלכים כל טוב מלכי
 בדכות שג' שלחך פרדס רמונים רבן המלך אומר המצרים דרכו אחרי
 בני ישראל עדים סוף יהיו ישראל בין המצריים עבד' הים לטעום והמים
 אחריהם וראו ישראל את המצריים ונתיראו מדבר מאד ושם השליכו כל
 תועבות מצרים מעליהם ועשו תשובה גדולה וקראו לאלהים שג' ופרעה

ויהי כי יבנה בני ישראל את עיניהם וראו משה בצורתן של ישראל ועמד לבתגלג
 על פני הקב"ה דבר ל בני ישראל ויסעו אמר משה לפני הקב"ה ואני וכל
 בני ישראל נאמר לנו דרך יסעו מה עשה הקב"ה סלח למעשה אשר עמדו
 ונעשה לחממת אש בין ישראל לבין המצריים והיו המצריים רצים לבא אחרי
 ישראל ולא היו יכולין לבא מפני האש וראו העליונים בצורתן של ישראל כל -
 הילכה ולא נתנו שבה והוראה ליוצרים אמר הקב"ה למשה משה את ידך
 על הים וכקערו ונטה משה את ידו על הים ולא קבל עליו להקטע והראהו
 מילכה ואדון יוסף והמטה שהקוק עליו שם המעמד ולא קבל ושם משה להקב"ה
 ואמר לו דבכה הים אינו שומע לי מיד נגלה עליו הקב"ה בכבודו על הים
 ופרח הים ורגזו המים וחלו ורעדו וירדו לתהומות שנ' דאוך מים להים רחוק
 מים חיל ר' לעזר אן ב'וס שנקו המים בו ביום נקפחו ונעשו לשנים עשר
 שביים שהם כנגד יב שביים ונעשו תומת מים ובי' שביים ושביל חלונות
 ובין רמית אל את לו וראו הקב"ה מהלך לפניו ועקבות רגליו לאראו ולא
 נאמרו שנ' דחו הליכוטך להים וכתי' בים דדביר ושביילך במים רבים -
 ועקבותיך לא נודעו ר' עקובא אן הלכו ישראל לבא לים סוף וחוזרים
 לאחוריהם יראים שמה ישובו המים עליהם ושבת בנימין רצה להכנס שם
 אם בנימין צעיר דם יורדים אתחילו שבת יהודה רוממין אותם שנ' שריו יחודו
 רגמותם וקפץ נחשון תחלה לים וקדש את שמו הגדול לעיני הכל ובמחשבות
 יד בעי יהודה נכנסו אחריהם כל ישראל לים שנ' היתה יהודה להקדשן ישראל -
 במחשבותיו של יהודה והיו המצרים רוצים אחרי ישראל וחוזרים לאחוריהם
 וראים שמה ישובו המים עליהם מה עשה נראה במים כאיש רוכב
 סוסים שנ' לקוסתי ברכי פרעה והסוס שהיה רוכב עליו פרעה ראה סוסיה ורץ
 וזהל ונכנס לים אחריהם וראו המצרים לפרעה שנכנס בים נכנסו כולם
 ל הים אחריו שנ' וירדפו מצרים אחריהם מיד שבו המים ויבסוסו שנ' וישובו
 המים ויבסו את הרכב ואת הפרשים בן עזאי אן הכל במדה כשם שנתקחו
 המצריים והשליכו הילדים ליאור כן השליך אותם הקב"ה לים שנ' השירה לה' כי
 גאה גאה ר' שילח אן כל הילדים שנשליכו ליאור לאמתו לא היאור הפליט
 אותם למדבר הילדים נשית הקב"ה מביא סלע כפי כל אחד ואחד וקלעו מצדו
 והסלע שהיה בפ' היה מעיק אותם דבא והסלע שנצדיק היה מעיק אותן כשמן
 כחיה כהיה מעיקה את בנה שנ' וינעיקו רבא מעלע ושמן מהלמיש שר
 וכשקמו ישראל לים וראו הקב"ה והכירוהו וקלסוהו וקדשוהו שנ' לא יחזיקו
 ב' אדון אן ב'וס רבינו חנן ישראל על שפת הים מנקה לים והיו המצריים

צמים בנחירות על מני המים ויצא רוח צפון והשליך אותם והכידם ואמר אל בני
על שרין של מרעה זלו הנבשין והיו מחרין כל אחד ואחדם וירא ~~הם~~
מצרים ירדאובן אז הכל הולך אחר הראש אימתו בזמן שהרועה תוליד
הצא תועה אחרי כל על הטאות ידבעם אשר הטא ובזמן שהרועה טא
והולך בדרך ישראל הצא הולכין אחריה ומשה רבינו רועה נחמן היה והתחיל
משה לשורר ולגמור לפני הקב"ה והלכו כל ישראל אחריו שנ' אז יסיר משה
ובני ישראל את הילה משודרת ומזמרת והלכו כל הנסים אחריה שנ'
ותקח מרים הנביאה וטובין היו להם תוכים ומחולות כמדבר לא לעולם
הצדיקים יורעים ומובטחים שהמקום עושה להם נסים וגבורות עת יצאת
ממצרים התקינו להם תוכים ומחולות אמרו ונשאל לפני הקב"ה רבקה לו
שקמו עליה לא בדינו מעולמך וכל הקמים עליהם כל הים קמים עליהם
בולם בגאון עוזר ונחרון חפץ יאכלמו בקש של וברב גחונך תהרס קמך
תסלה חרונך יאכלמו בקש אמרו ישראל לפני הקב"ה אין כמורך במלחמי
השרת וכי כל בנוי שחן אלים מיכא וגבריא מי במורך באינים ה' וענה
ברעה שיר ושבה אחריהם בלשון מצרית ואמר מי כמורך נחרר בקדש נורא
תהלות עושה פלא נורא תהלה אין בתי' באן לא נורא תהלות שמלחמי השרת
מקלסין אותך מלמעלה ותהלות ישראל מלמטה וכי הוא או' ואתה קדוש ואב
תהלות ישראל נטות ימינך תבלעימו ארץ אמר הקב"ה לארץ קבלי הנפלוסין
את החללים אמרה לפני רבקה המים הרגו אותן והמים בלעו אותן אל
הקב"ה הפעם הזאת קבלו את זה פעם אחרת אותן שיהיו נהרגין עליו
אני מעליך אותן לים שנ' נחל קישון גרפם נסל קדומים אמרה לפני רבקה
מה בשנה שלא נהרג לא אחד נהאדרו בעבורי ואם אני מקבל את כל זה
הנפלוסין עמכוכ אמרה לפני רבקה לי שבעה ימינך שחין אתה תובע
אותם מידי ונטה הקב"ה יד ימינו ונשבעה שחינו תובע אותם מידי שנ'
נטות ימינך תבלעימו ארץ ואין ומין לא שבעה שנ' נשבעה שחינו תובע
עזו מיד פתחה ארץ את פיה ובלעה אותם וכששמעו כל מלכי הארץ וצא
מצרים וקריעת ים סוף רגשו וברחו ממקומן שנ' שמעו עמים ורגזו אחר
משה לפני הקב"ה רבקה רבקה נאמתך עליהם שיהא לבם בשבן עד שיפצו
ישראל את הים שנ' עד יפצו עמך ר' תביאמו ותטעימו כפיאמו לזר קדשך
אמר הקב"ה למשה משה לא אמרת תביאמו ותטעימו לא תביאמו ותטעימו
והמוציא הוא המביא אמר חייך כדברך כן יהיה בעיני אתה מביא ולעתיד
לכא אתה נוטע אותם אטע אותם שלא ינהא מעל אדמתם שנ' ונטעתי
על אדמתם וגו' וא' ה' ימלך לעולם ועד

ספר השני והענין טובים כהרים לפני הפקדנות י'
עקיבא או נבדחת התשובה ושיין תגיד פאטל
לכח שנים בכל יום ואו' סובו בני אדם תדע לך כוח גדול ותשובה
בוא וראה מאחזב מלך ישראל שעשה תשובה גדולה שחזרו חמס ורצח
אל הדחת וגם ירשת ושלח וקרא ליהושפט מלך יהודה והיה נותן לו
מלקות מדבב יום ג' פעמים ובצום ובתפלה היה משכים ומערים לפני
הקבה והיה עוסק בתורה כל ימיו ולחחור למעשיו הרעים עוד ונרצו
תשובתו של הדאית כי נפגע אחחב מפני ר' אבהו או' תדע לך כור
התשובה מלך ישראל שנשבע הקבה לחכות להתקנות את הרעם ככוכבי
השמים ובא דוד מלך ישראל למנוח מקפרם אל הקבה הני נשבעתי לאבות
להרבות את הרעם ככוכבי השמים ואתה בא לבטל את דברי בשבילך נהגה
הצחן הזה למחכל ובשלש השעות נפלו מישראל שבעים אלף איש ר' שמעון
או' לא גמל מישראל אל אבישי בן צרויה בלכד שהיה שקול במעשיו
הטובים ובתורתו בנגד אלף איש מן יפכא מן ישראל אלף איש אנשים ח'
בתי' כחן אלף איש של ושמע דוד וסקרע בגדיו ולכש שק ואמר נפל על
כפי ארצה לפני ארון ברית ה' והיה מבקש תשובה לפני הקבה ואמר רבבה
אנני הוא שטאתי העבר בא חטאתי ונרצית תשובתו ואמר למלאך
המשחית בעם רב עתה הרק ידיך ומה הוא רב אל ובכל ישראל מה עשה
המלך לקח את חרב וקנהו בטלית של דוד וזאה דוד חרבו של מלאך המות והיה
מרחק בכל איבדו עד יום מתו של ולא יכל דוד ללכת לפניו לדרוש להיסי
כי נהל מפני חרב מלאך ה' י' יהושע או' תדע לך בחתאונה בא וראה
ומנחם בן חזקיה ששטת כל תועבות רעות שבעולם ונרבה לעשות הרע ונחם
לשום אחרים של והוא העביר את בנו באש פגיא בן הגם והרבה לעשות הרע
בעיני ה' להכשמו והוא יצא לירושלים מפני יונס ונזבח לכל צבא השמים
והוא שרי גדודי אשור וזחזו אותו במערת ראסו והורידו אותו בכל חזקתו
אחרי שחבת אש ושקרה לכל אלים אחרים שנזבח להם ואין אחד מהם
קצת אמת ולא עונה אותו ומצילו אמר אקרה לזלי אמותי בגל לבי אולי
יפלה לי ככל נפלאותיו שעשה ליאבי וקרא לזלי אבותי ככל לבו ונעתר
לו ושמע תפלתו של ויתפלל אין ויעברו באותה שעה וזמר מנשה אית
דין ואת דין בן עזאי אמר בא שם כוח התשובה מה שמעון בן דקייס
שהיה החושני רעיו גוזלים וחומס כל אשר יעברו עליהם בדרך מה עשה

הבחי

הניח לשע רעיון אחדים מהדברים ואם לא יאביו בכל לבו בעמלנות
והיה טעמים אמורים לפני הקנה זהיה עוסק בתורה כל ימיו ושלמותו
ענינו ולא שם א מעשי הדעים עוד וגרצית תשובתו וזיוס שמת מות
כצע רעיון באחדים בהרשע ונתגדלר שמעון בן לקיש חלק החיים וכל
רעיון בשאול תחתית ואמרו שניהם לפני הקנה רבשע וש משוא פנים למען
זה היה עוד עמנו בהרים והוא באוצר מהחיים ואנו בשאול תחתית אל
זה עשה תשובה בחייו ואתם לא עשיתם אל הנח לנו ונעשה תשובה אל
אין תשובה אל עוד יום המיתה משל להך לאדם שהוא רוצה לפרוש בים
אם חינו לוקח בידו מארץ נושבת לחם אינו מוצא בים אם אינו רוצה לילך
לקצת המדבר אם אינו לוקח מן הישוב לחם ומים במדבר אינו רוצה
לאכול ולשתות כך אם אין אדם עושה תשובה בחייו לאחר מיתה אין לו
תשובה שנ' אשר לא ישא פני כל כפר וכת' אני ה' חוקר לב בוחן כליות
ר' נחמיה בן הקנה או' תדע לך כח התשובה בא וראה מפרעה מלך מצרים
שמרד בצור עליון הרבה מאד שנ' מי ה' אשר אשמע בקולו ומאותו לשון
שחטא בו בלשון עשה תשובה שנ' מי כמון באילים ה' והצילו הקנה מבי
המתים ומנן שלא מת שנ' עתה שלחתי את ידי ואך אותך והעמידו הקנה
מבי המתים לקפר כח גבורתו ומנן שהעמידו שנ' ואולם בעבור זאת העמידת
והלך ומלך בענוה והוא אנשי נינוה כותבים כתבי עמל וגו' וליס איש לרעה
ובאים איש לוועיהו במשכב זכור וכלו מעשים רעים וכשאלת הקנה לנב
להנבא עליהם להחריבה שמת פרעה ועמד מעמדו וקרע את בגדיו ונחם
שק ואמר והכרני בכל עמון שיצומו כל עמו שלשה ימים וכל מי שחיו סתם
הדברים הללו אשר באש מה עשה עמדה עמיד האנשים מצד אחד והנשים מצד
אחד וכל בהמה טהורה מצד אחד וכל בהמה טמאה מצד אחד ונתינתם
אחד והילדים רואים את שרי אמותיהם ורוצין ליתן והאמהות רואות את
בניהן ורוצות להניק אותם ובוכות והיו יותר משתים עשרה רבוא אדם שלח
לח החוס על נינוה העיר הגדולה וינחם ה' על הרעה אשר דבר ארבעים שנה
האריך להם אפן בגד מ' יום ששלח ליונה לענוה ולחחר מ' שנה שבו למעשיהם
הראשונים הרבה עד מאד ועלעובותיהם בשאול תחתית שנ' מעיר מתים
ינחמו שלח הקנה ביד עבדו הנביאים להנבא על ישראל ואמה שובת ישר
עז ה' אהרן עד שהוא שחמר לך בקיני אנכי ה' אהרן כי בשלל מעונך
בכבודך וחילך אין כתיב כאן לא כתיב ענין ואין כתיב כאן קחו

עמיתם בבת עמיתם לא יתנו עמיתם דברים ונשלמה ספר ונתב אין בתי
כאן לא נשלמה כדים שפתיכם ר' יהודה או' אם אין שולש עשר בבת
אין עמיתם והיו ישראל עושין תשובה לא מתוך הצער והחולק ומהם
הטלפול ומתוך שהן להם נחיה וכן ישראל עושין תשובה גדולה עד שיבא
להוציאו לטוב שנהנה אנכי שכלם נגס את אליה הנביא לפני בוא יס' ה'
הגדול והנורא וגו' בא' הרוצה בתשובה

פרק מו' רבי יוחנן בן ברי אב' אחר כל הגבורות והנפלאות שטעם

הקב"ה עם ישראל במצרים וביס סוף חזרו ונקו להקב"ה
עד עשר פעמים ש' וינקו אותי זה עשר פעמים ועוד הלשינו על הקב"ה ואמרו
ענב ה' אותנו במדבר הזה ואין שכינתו בקרבנו ש' ה' ב' בקרבנו אם אין
ר' יהושע בן קרחה אחר הפרשה הזאת מה בתי' יובא עמלק להפרע מהם והבא
מן בורך מקדימין אותו במעלה ובמטה והוא ראה אותם ציפים ויגיעים
משעבדו מצרים ומעניו הדרך ולא שם לבו לא עמד על הדרך כדרכו
שכול לרמית הם על בנים ש' אשר בדרך בדרך ר' זכריה אב'
סא' היה עמלק ובאיתם זקנו בא עליה ליפרע מהם ובה עמוד הענן סובב
את מחנה ישראל כעז מוקפת חומה ולא היה יכול צר ואויב ליגעם שם כל
מה שהיה צריך טבילה היה הענן מפליטה חוץ ממחנה ישראל ש' היה קדוש
ש' היה מחניך קדוש ועמלק היה מזגב והורג כל מה שאחרי הענן ש'
ויזגב כל כל הנחשלים אחריו אמר משה ליהושע בחר לנו אנשים בני חיל
אנשים גבורי כח וחייל ירחיקו שמים וצא הלחם בעמלק ומשה אהרן וסוה
עמדו במקום גבוה בתוך מחנה ישראל מימינו של משה וא' משאלו
מלחם אתה למד ששליח צבור אסור להתפלל אם היו שנים עומדים וכל ישראל
עומדים חוץ לאהליוס ורחוק למטה בורע ומשתחוה על ברביו והם בורעים
על ברכיהם נוקל על פניו ארצה והם נופלים על פניהם מורא בפני א' השמים
ואם פורשים בניהם לאביהם שבשמים מכאן אתה למד ששליח צבור המתפלל
כך כל העם צונים אחריו אמר והפיל הקב"ה את עמלק ואת עמון לבי חרב ש'
ויחלם יהושע את עמלק וגו' ר' שילא או' רצה הקב"ה להכריח ולהשמיד את
ש' א' עמלק מן העולם וכן הענין ש' בידי על כן יה' מלחמה לה'
במלחמה ר' פנחס אב' אחר ארבעים שנה רצה משה לטכין לישראל ולומר
לכם מצרים אתם שאתם במדבר ה' ב' בקרבנו אם אין לא אמר משה אם
אני אומר לישראל כך הרי אע' מבלה את פניהם והמגלה צלם אין לו חלק
לעמלק לא אני אומר להם מעשה עמלק הם מביצים מה שכתוב לפנינו

משנ'

משל למלך דוד וזוהי למלך שיהיה לו מרדס אחד נקשר המלך בערת הפרדס
כלל המלך יושב בעלייתו צופה ומביט כל מה שבפרדס נכנס אהמלך מלך
לעצמו סוף הפרדס ושם בו הכלב וקרע בגדי אורבו אמר המלך אם אני
או לא אבוי למלך נכנסת לפרדס הרי אני מעלה את בני לא אני אומר לו הנה
אות הכלב שוכן היאך קרע בגדיך ולא היה מבין שאתה אהובי ונניח הנה
מה שעשה כך אמר משה הרי אני אומר לשרא מעשה עמלק ומיד בס יורעם
מה שכתוב למעלה לכך אמר משה זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך
בצאתכם ממצרים אל ישראל משה רבינו כתוב א' או זכור את אשר עשה לך
עמלק וכת' א' או זכור את יום השבת לקדשו היאך יתקיימו אלהים זה זכור וזה
זכור אל משה לא דומה כוס של קונדיטון לכוס של הומץ זה כוס וזה כוס
זכור לשמור ולקדש את יום השבת של זכור את יום השבת לקדשו וזה זכור
להשמיר ולהכרית את כל זרעו של עמלק של זכור את אשר עשה לך עמלק
וכשתבוא לארץ לא תשכח שכחו ישראל להכרית ולהשמיר את כל זרעו של עמלק
והקב"ה לא שכח וכשמלך שאול אמר לו שמואל כה אמר ה' צבאות פקדתי וגו'
עתה לך והכית את עמלק ולקח שאול את כל אנשי המלחמה
ויצא לקרית יואל ושאול שאל לאחמע הרוך עמך מהדבר בלבבך ויצא
שאול וכל אנשי המלחמה ויהי בנחל אמר שאול אם האנשים חטאו הנשים מה
חטאתן הם חטאו חטאו הילדים מה חטאו אם הילדים חטאו במה חטאו חטאו
והנשים חטאו וזאת הנה לו שאול למה צדיק יותר מקונן ר' או' כשם שאול
המלך עמלק ראה בני יתרו מתערבין בתוך מחנה עמלק אל התפרדו מתוך
עמלק כן אוסיפך עמו וכי עם כל בני ישראל עשה חסד יתרו והלא לא עשה
חסד לא עם משה בלבד לא מכאן אתה למד שכל העושה חסד עושה חסד
מגדולי ישראל כלא עושה חסד עם כל ישראל וכשביל החסד שעשה עם העם
נמלטו בניו מתוך עמלק שני יוסר קני מתוך עמלק ר' יוסי או' כשם
סנחריב לארץ ישראל ואז כל העמים שקביבות ארץ את מחנה סנחריב
ונתייראו מאד וברחו איש ממקומו שני ואסיר גבולות עמים ועתידה להם
סירה ונכנסו למדבר ונתערבו עם בני ישראל וכולם עשרה עמים שני
אולי אדום וישמעאלים מואב והגרים בבל ועמון ועמלק כל שם עם ישראלי
צור הם אשר נלוק עמים והרי הם עתידים ליפול ביד בני דוד של זה שמואל
כנגדל וגו' פרק מה רבי שמעון בן יוחאי או' כשנגלה הקב"ה למשה ונתן
הקנה שלהם למצרים אמר משה לפני הקב"ה רבכם
השבעה

והוא

[illegible]

פְּלִיטוֹת

מִיָּדָהּ סָקַח לְגַלֵּה עָלָיו שֶׁנִּי וַיִּכְרֶה בְּעֵינָיו וַיִּחַשׁ שֶׁבִּיעֵת וְסִבֵּר
עַל־יָדָהּ כִּפְּי יָדוֹ שֶׁלֹּא יָמוּת שֶׁנִּי וְהָיָה בְּעִבּוּר עֲבוּדֵי יָדָהּ וְהָיָה כִּי
הִצֹּר וְשָׁבוּד כִּפְּי וְכִסְעֵבֶר הִסִּיר הִקְבֵּה אֶת כֶּף יָדוֹ חֲשֵׁלִי גְדוּלָּה וְהָיָה
הַסִּבֵּר לִסְמֵךְ וְהִסִּיר אֶת כִּפְּי הִתְחִיל מֵשֶׁה מַצְעֵק בְּתֵלֵי מִדְּבָר וְהָיָה
לְעֵלֶיךָ רָחוּם וְחַנוּן אָמֵן מֵשֶׁה לִפְנֵי סֵלֶה נָח לְשׁוֹנוֹתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל עַל
מַעַשֵׁי הַעֲבָלָה וְאָמֵן לֹן מֵשֶׁה סֵלֶה נָח לְעֹנֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁקָּם בֶּל
הַדּוֹרוֹת הֵיךְ עֹשֶׂה בֶּן לִפְּי שֶׁהִיָּתָה שְׁעַת רְצוֹן וְכֵן הוּא אוֹ בְּעֵת רְצוֹן
עֲמִיתִךְ אֵל אָמֵן סֵלֶה נָח לְעֹנֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל עַל מַעַשֵׁי הַעֲבָלָה אֵל
הַגָּדֹל הַגִּבּוֹר כִּי עֲשִׂיתָ שֶׁנִּי וְאָמֵן ה' סֵלֶה כִּי כִדְבָרֶיךָ
פֶּרֶק נֵחָ רַבִּי אֶעֱזֹר בֶּן עֹזֶר אוֹ כְּשִׁירֵי הִקְבֵּה לִיתֵן הוֹרֵת לִישְׂרָאֵל
יָרְדוּ עַמּוּסָאִים דְּבֹאָה שֶׁל מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת כִּנְגֹד
שֵׁם סִבֵּר שֶׁל גִּבּוֹרֵי יִשְׂרָאֵל וְכִיּוֹם גְּדוּלָּה וְעֲטָרוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל
בְּכָתוּבִים הַיּוֹמָיִם כִּלְאוֹתָן הַיּוֹמִים עַד שֶׁלֹּא עָשָׂה אוֹתוֹ הַמַּעַשֵׁה הָיוּ
טוֹשֵׁתֵי יָדָהּ לְמִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת וְלֹא מֵשֶׁל בָּהֶם מִלְּאֲכֵי הַמּוֹת וְלֹא הָיוּ
יוֹצֵאִים לְעֹבְדֵיהֶם כִּיּוֹן שֶׁעָשָׂה אוֹתוֹ הַמַּעַשֵׁה כִּעֵם עֲלֵיהֶם הִקְבֵּה
וְהָיָה לָהֶם סְבוּרָה יִתִּי שֶׁתִּהְיוּ לִפְנֵי מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת שֶׁנִּי אֵלֶּיךָ הַמְּרִיבִים
אֲהֵם וְכֵן עָלִין כּוֹלֶכֶם וְעַכְשִׁין אֵכֶן כֹּאֲדָם תִּמּוֹתֶיךָ ר' יְהוּדָה אוֹ כִּל
זֶמֶן שֶׁאֵלֶּם לִכְבֹּשׁ בְּגָדֵי תְּבַאֲרֶתָהּ שֶׁנִּי בְּמִדְּבָרָהּ וְכִבּוּדָהּ וּבִיקְרָהּ כֵּן
הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּשֶׁהָיוּ לִכְשִׁים אוֹתוֹ הָסֵם הָיוּ טוֹבִים לִפְנֵי הִקְבֵּה כִּלְאוֹבִים כִּיּוֹן
שֶׁעָשָׂה אוֹתוֹ הַמַּעַשֵׁה כִּעֵם עֲלֵיהֶם הִקְבֵּה וְהָיָה לָהֶם הוֹרֵת עֲדִיךָ מַעֲלִיךָ
וְהָיָה מִתְּחִלָּה לָךְ וְכִדְבָרֶיךָ הִלֵּלֶה יָרְדוּ מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת שֵׁם דְּבֹאָה
כִּיּוֹן שֵׁם דְּבֹאָה שֶׁל גִּבּוֹרֵי יִשְׂרָאֵל וְנִטְלוֹן מֵהֶם כִּלְאוֹתָהּ וְאֶחָד מֵהֶם
שֶׁנִּי לָהֶם תִּמְצָלוֹן עֲרוּמִים שֶׁלֹּא כִרְצוֹנָם שֶׁנִּי וְהַנְּצִלוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִצְלוּ
אֵין כֵּן שֶׁאֵן לִאֲדָתָהּ בְּכָל כּוֹחַם וְיֵאָ מֵאִלְנוֹ הוּא נִקְלֵף ר' אוֹ כִּל
יִשְׂרָאֵל שֶׁקָּם יִשְׂרָאֵל בְּמִדְּבָר עָשָׂה לָהֶם שֶׁנִּי וְיֵשֶׁב הָעָם לִחְבוּל וְשָׁתוּ
וּקְרָאוּ לְחֶזֶק מֵהֶם כִּתִּי אֲחֵרִין עָשׂוּ לָהֶם עֵץ וְכִתְּוֹ אֵל אוֹ יֵשֶׁב יִשְׂרָאֵל
בְּשֵׁם שֶׁנִּי כִתִּי שֶׁם וְיִתֵּל הָעָם לְזִנְתָה לְבָנוֹת מִוֹחֶב יֵה עֵץ ר' יְהוּדָה
אֵלֶּיךָ מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת וְהָיָה שֶׁנִּי וְעֲצָתוֹ שֶׁנִּי כִלְעָם הָרָשָׁע שִׁיעָץ לְמִדְּבָר
נִכְלָדִים לְכֹד אֵלֶּיךָ אֲמֹל לָהֶם אֵין אֲהֵם יְכוּלִים לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה לֹא
אֵב הַמְּרִיבִים כּוֹדָם מִיָּד עַד הַכִּנּוּת חוּץ לְמִסְכָּה יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ רוֹאִין
לְבָנוֹת

לפניהם ויהי כבודם כבוד עיניהם כבודות ותעמ אחריהן שם ויהי העם לזכות
את מלכות ויהי כבודם כבוד עיניהם על זכות שם הכזות יעשה אחריהם
ויהי כבודם כבוד עיניהם לא זכר מה ששם זקנו ולא עוד בעבורי ויהי
את מה בעתה ובעתה בא בזכות על המדינות שם ויהי ישר
המדינות ויהי כבוד עיניהם זמירי (גו') וכל הנשנים והמדינות
וכינתם ויהי כינתם למדי שבת בפהסיה על המדינות ויהי
גדולה ויהי כבוד עיניהם את הרוח ויהי אחריהם ויהי כבוד עיניהם
ויצא הרוח בקיבה שלמה לכת נתן לו הקבה מאכל קיבה ויהי את
זרועותיו והעמיד את הרוח בארץ ונמצאו תלמים בראש ידועה
זה למעלה מזה האשה למעלה מן האים ונתפרדו הלחים הלחי שלמי
מלחיה של אשה לכת נתן לו הקבה מאכל לחים שם ונתקלבה יצוע
והלחים והקבה קל בראש גדול סופט לישראל שם עמלוד פינתם
ויכלל כשם אשה או ונתן כפלים (יהי מכה לבחור ישראל ומשכן
אותם בכל זווית מחנה ישראל כדי שיראו העם ויהי ויהי קיבה מה
שעשה פינתם ועצר את המגפה מעל ישראל שם ויהי חלפה רבי
לעזר או אשב הקבה שמו של פינתם כשמו של איה זל מלחיה
גלעד שעשה ישראל תשובה בארץ גלעד שם ברית דיתה אתו החיים
והשנים ונתן לו ח' בעלז ויהי העלז ונתן לו ולבנו שם טוב בן
צדיקים ובין רשעים למען בהונת עולם שם ויהי לו ולבנו אחיו
ברית כהנת עולם ד' איננו למען או עמד פינתם והחיים על ישראל
בסוד שם המפורש ונכתב שכתב על הלוחות בחרם ב' העלון ובסוד
ב' התחתון שלא ישה אדם מישראל מיינס של גוים כי אם מנפס רגלם
שם וצאני מורכס רגליהם תבעיה ומרמס רגליהם תשתינו שכל ינס
של גוים בעלז ולזנות שהן לוקחים רחשית הרושם בעלז אלמות שם
בגם ויין והרוש וכתו או א' אתה בסובחיין במללי בשר למנו ר'
פינתם או א' אסור הקבה למשה זכרים אדם מה שעשן לבס המדינות
שנפלו מישראל כד אף איש לא עוד שלא האסור נקום נקמם שם נקום
נקמת בני ישראל מאת יגו' מה עשך משה לקח אף איש מכל שבט ישראל
ושבט משה ישראל הרי יב אף והמקום על הזנות נשיא עליהם ולקחו
כל כלי הקדש והצוצרות התרועה בידם והלבו וישבו את כנות מדין

[illegible]

7031

ולקח חתנים כספים ונעריהם ונעריהם ונעריהם ונעריהם
והיה חתם ב' שנים על פולם גיבויים בני אפרים נוסף ונ' ר' יצחק
או' אצלם לב משפחתם ונעריהם חת' ישראל את שניה א' משהו אל יקרה שחזנים
ושלש שנים ושלש שנים עד שלא נולד משה שחזרו המזמרים לפרעה שחזרו
נעדי לילך והנערים יצאו את ישראל חתנים וחשב והושע שלבו השלים את
כל הילודים הזכרים ליאורה והוא מושלך עמהם שנ' כלבבך ילמד היאורה
תשליכיהו ונמצא הדבר בטל שלש ושנים ושלש עד שנולד משה ולאחר
שנולד אמרו לו הנה נולד והוא כמקו רשעים ונ' אל הואיל ונולד מבאן -
ואילך א' תשליכו הילדים היאורה לא תנו עליהם עול קשה לחוריה -
אבותיהם שנ' וימרו את חיותם ר' בת נאל או' דאו אבותי של משה וימרו
של משה במלך אקים מלך אותו לשמוע ימים וקראו אותו יקראו -
שמעון או' טוב קראו אותו שנ' ותרא אותו כי טוב הוא ותחביאו בבית תמר
הארץ א' חרשים ותצטברו א' ירחם ולאחר א' חרשים לא יכלה עוד הצפתו
ושמרתו בתיבה והשליכתו ליאור והכל צפוי לפני בקרה עיניה בתיבה
בת פרעה מתנוגעת בנגעים קשים ולא היתה יכולה לרחוץ בחמין וירד
לרחוץ ביאור וראתה נער בוכה ושלה ידה והחזיקה בו ונמרצת והמר
הנער הזה צדיק הוא קיימתו לחיים וכל במקיים נפש א' מישור כלו קיים
עולם מלא וכל המאבד נפשו משרא בלא אבד עולם מלא ילד זכה
בת פרעה לידבק תחת כנפי השכינה ונקיפתו של מקום וכל בני פלג
של פרעה היו מגדלים אותו שנ' ויגדל משה ויצא א' אחיו ויצא משה
במחנה ישראל וראה מצרי שהכה א' מפני הקהתי שהיה מאחז משבט לוי
שנ' וירא א' מצרי מכה א' עברי מאחוריה ותחיל משה מקלל אותו ונעל
בחרב שפלתו והרגו וטמנו בתוך קמנה ישראל שנ' ויטמנוהו בחול ואין חול
לא ישראל שנ' והיה מקבר בני ישראל כחלפים יצא ביום הב' וראה ב' אנשים
עברים נעים ומי היו דתן ואבירם שנ' ואמר לרשע למדת כה רועיך
אל דתן אתה מוכן להרוג אותי בחרב שבפך כאשר הרגת את המצרי -
וכשבחו (משה ואהרן) אצל פרעה והאמרו לו כה דגמר ה' אלי ישראל שלח את
עמי ונעבדוני אל משה מ' א' אשר אשמוע בקולו לשלח את ישראל לא
ירעה אתה וגם את ישראל לא אשלח מייד השלך אהרן מטבו לפני פרעה
ונעשה נחש ארץ מייד קרא פרעה להרמזומים והשליכו מטותם ונעשו

נחשבים ערשם מיד דן מיטם אהרן ובלע לזנותם אף שכלם פשוט אהרן
אברהם יצחק ודניאל לסיקו והוציא מצודות בשלש חסדיהם ודניאל
לתיקם והוציא אותם מצודות שלש וכל מכה ודבר ששמו שכלם
התערים במצרים (פירוש) מכ עד שהביא הקדש עליהם אף הוציאם
ההרשעים לעמך לפניו אף מכה אהרן ד' עקי' אף סנקלשאי ברע ד' ד'
מתקין את ישראל בקדוה הבית בין לזון הלכנים לסכ' היו צועקים מתוך
הקדוה ורגלם שחמדת נחלתם אף ו' שמע להם את נחלתם ויפזר לסיסא
בריתו ויפזר סמורטין את בעיתם בבור של אש אף ואת כסלקה ד' ויוצא חתם
בבור הכסף למצרים ומדף לקם הקדש מצותה מדיה והרג את בבוריהם
שכלם מצרים בבוריהם וכשיצאו ישראל למצרים מכ עשה הקדש השליך
את כלם בעבורתם ונשתברו אף וכליהם עשה ה' שכלים ד' ויפזר אף היו
המצרים מנחמם את ישראל וחת נשיתם עמם תדע לך שבן בנו של דן
נשא אשה משבטן ושמיה שומית בת דברי באותו הלילה באו עליה נחש
פניו וקנה לבנה זהותה והכל הולך אחר הרע אם מתוך למותו ואם
מבליה (כשיצאו) ישראל למצרים התחיל מחרף ומגדף אף ויקוב בן
האש הישראלית את אש דקל ד' ישמעאל אף הוא מצרעת אף ימינו של
הישראלים יסוד גאולה ד' הצבע קטנה ביה רואה לנח מה לעשות בטיבה
ש' ד' אף תעשה זאת הצבע שנייה לקטנה ביה הכה את המצרים אף הצבע
לז' ד' הצבע שליטת לקטנה ביה כתבאת כלוחות אף לוחות חבץ כתובים
באצבע לז' הצבע דביעית שהיא שנייה לבוה רואה הקדש למשה מהיתנו
ישראל פלדון נכסם אף זה יתנו הבוהן וכל היד ביה עתיד הקדש להשמיד
לבי עשורין צדק לצני' ישראל וכן לבני ישראל אף אף אף אף אף אף
על צדק וכל חייבין כרתו ד' לעזר אף ה' אותיות שבכלו בתורה באותיות
כ' ד' יסוד גאולה כ' בו נגל אברהם אבינו מאור כשרים אף לך לך מחרצר
כ' ד' נגל יצחק אבינו מיד פלשתים אף לך מעמנו כי עמנו עמנו
מחר נ' בו נגל יעקב אבינו מיד עשו אף דעלנינו מיד אף מיד עשו
פ' בו נגל אבותינו ממצרים עש' כקד יקד לז' אף אף אף אף אף אף
עתיד הקדש לגאול את ישראל בסוף 4 מצבות ולומר להם צמח
לכם של הנה איש צמח שמו וגו' ונכה את היכל' ולא נחסרו האותיות לא
לא חסרו אף אף (ואברהם מחר) ליצחק ויצחק לייעקב ויעקב מחר לינוח
ינוח מחר לז' ואשר בן יעקב מחר קוד הגאולה לקדח בה אש ובשר אש

7-2-11

ואהרץ אצל דני ישראל ועסן האותיות לעיניהם כלבן זקני ישראל אצל דני ונתנו
 סרה בראשם אל בא אש וטש אמות לפניהם כך וכן אמרה להם אין
 בהם אלהים אלה ואלא אמונו לנו סקד סקד ודאיתכם אל ואלא האים
 שעתיד לבא ולעסן ישראל ממזרים שכך שמעתי שאתם בראשם סקד סקדי
 אתכם מיך האמינו העם בלזים ובמגש שן ויחמין העם וישמעו כי סקד ה'
 את בני ישראל ור' עקיבא או' נוגש פרעה היו מבין את ישראל כדי לעשות
 להם רוב לבנים שן ואת מהכונת לבנים ומזרים לא היו בותם רבן -
 לישראל שן תבן אין נתק לעבדיך ולבנים אומרים לנו טשו והיו ישראל -
 מקוששים את הקש במדבר חיו רומקין אותם בחמוריהם ונשיהם ובניהם
 ובנותיהם והקש של מדבר היה נוקב עקביהם ופיה הרם יוצא ומתבוסס -
 בחומר ורחל בת בנו של שותלה היתה חיה ללדת ורמקה בסומר עם בעלה
 ויצא הנר מתוך מעיה ונתפצר בתוך המלבן ועלה צעקה לפני כסא
 הכבוד וידר מיכל המלאך ולקח את המלבן בסוס שלו והעלה לפני כסא הכבוד
 ובאותה הלילה נקלה הקבה והנה כלבבורי מצרים שן ויהי בחצי הלילה והנה
 כלבבור אמר הקבה אם אני מוציא את ישראל בלילה ואמרו מצרים עשיון דרך
 גנבים עשה מעשיון לא הריע מוציא אותם בחצי היום בגבורת השמש שן
 ויהי בעצם היום הזה הוציא ה' את בני ישראל מארץ מצרים על צבאותם -
 ר' יהודה או' כל אומות העולם היו ישראל אוכלים נשותים ושמהים ומתלללים
 להקבה בקול גדול והמצרים היו צועקים במר נפש על המגפה שבאר עליהם
 פתאום שן והי צעקה גדולה במצרים כי אין בית אשר אין שם מית ונזכות
 מ' דברים יצאו ישראל ממצרים על שכל החלום לשונם ולא היה ביניהם לשון
 הרע וביחוד השם ויצאו ישראל ממצרים מולאים כל טוב ממין הברכות
 בזכרו הדבר שן לאברהם וגם את הבני אשר יעבודו דן חנני ואחרי כן יצאו בג'
 פרק נשי רבי שמעון בן יוחאי אומר רצה הקבה להכרית ולהשמיד
 כל צדעו של עמלק ושלח לשלול כן קיש להכרית ולהשחית
 כל צדעו של עמלק ושלח לשלול ושלח לשלול על אדם כזו לא עמלק -
 והותרם כמנו שריר אל צאן ובקר לעשות נזחים לה' לזכר אל אין חפץ
 לה' בעולות ונזחים כי אם לשמח בקולו שן ויאמר שמואל החפץ לה' -
 בעולות ונזחים כשמוע בקול ה' הנה שמוע מנצח מוכ ור' פינחס או'
 ומה הקבה שעתיד לעמוד כמאגא אים צר ואויב גדול ליהודים ואיזה צר

המין

[illegible]

והוי כן מבית בלא ר' יונתן או' סוף מלכי מוא וזבן היה למלך בית ארם
בכל ויב שנה מלך ס' ובכל זאת לא הייתי בירושלים ר' תנחום או' בא זראל
עשרו של אחשורוש שהיה עשיר מכל מלכי מדי ומקצועו רב או' והרביעי
יעשיר עושר גדול ומה היה עשרו של אחשורוש שבבבלין מוטות זבונות
בדחוב העיר להודיע לכל העולם את עשרו ש' מוטות זבן ובקפ' וכל כלי -
תשמישו של אחשורוש לא היה בכלי כסף לא בכלי זהב והביא כלי בית המקדש
וכלי ביתו היו משתנים ונעשים ש' וכלים מכלים שונים וכל רצפת פלטרין
שלו אבנים טובות ומרגליות ש' על רצפת ביתו וש' ודר נסוחות ר' לעזר
או' חצי שנה עשה אחשורוש סעודות גדולות לכל הנכנסים ש' ימים רבים
שמונים ומאת יום וכל מי שהיה מאכלו בטירה היו נותנים לו מאכל בטירה
וכל מי שהיה מאכלו בטומאה נותנים לו מאכל בטומאה לקיים מה ש' ש'
לעשות כרצון איש ואיש ר' שמעון או' כל מנהגן של מלכו מדי כשהיו
אוכלין ושותים היו מביאין לנשיהם גליות בשר ערוה משחקות ומקדוה
לפניהם כדי לראות ביופי תארן ובשנכבס היין בלבן של אחשורוש בקש
לעשות כן לנשתי ובה מלכים היתה ולא קבלה עליה לעשות כן שתבוא
לפניו ערומה ושלחה זאמרה לו איש שוטף שכור אם אבנא וירא אותי
שאני כעורה יבזו לך בשולחנך ואם יראו אותי שאני יפה תואר ירגו אותך
אחד מן השרים ש' בשעת היין שמע המלך לדבריה וצוה להרגה וכשיצא
היין מלבו בקש לנשתי ולא מצאה אל שריו הגזרה שגזרה עליה ויהתחיל
בוכה על הגזירה שגזר עליה ולמה נגזרה עליה אותה הגזירה לפי שהיתה
מביאה את שנות ישראל ערומות ועושות לה מלחכות בשבת ועל לה
נגזרה עליה גזירה שתטהט ערומה ש' זכר את ושתיו את אשר עשתה
ואת אשר נגזר עליה ר' זכריה או' מהלגלין זכות ע' זכאי ע' דינא שהיה
ממוכץ על גלגלי המלכות על אקור לפי שאמר למלך לתבנה שכל
מה שעשית לנשתי כתורה עשית וכל המקיים מצות התורה הקב' מקיים
מלכותו שכך כתו' בתורה והוא ימשל בך ושלח המלך בכל המדינות
לעשות כדברי ממוכץ ש' להיות כל איש שורר בביתו ועוד אמרו ובקשו
למלך נעדרות בתולות נעדרות ולא כל נעדרות יפות תואר ש' והנעדרה
אשר תמטב בעיני המלך ובת' להלך ותמטב הנעדרה בעיניו והנה הקב'
חן וחסד בעיני כל רואיה ש' ויהי אסתר נשאת חן בעיני כל רואיה

פרק א

והיה כי באש ה' יבדוק את מורדכי ויהי כי יראה כי ישר הוא
אוי וכי לא היה יהודי באשן רב זה מורדכי בלש
והיה כי יראה כי ישר הוא באשן לא לפי שהיה יהודי צדיק וכן הנהגתו
המלכות והיה עומד בתורה כל ימיו ונפיו ולא היה נכנס דבר מאכל טמא
לפי נקרא אש יהודי ושמו מרדכי לפי שהיה תפלתו נכנסת לפני הקדוש
כמורדכי רב בן יאיר שהיה מאיר פנים בהלכה בן אשה שיצא לקלל את דוד
בן קיש שהקיש על דלתה רחמים ונפתחו לו ר' שמעון או' בא וראה חכמתו
אל מרדכי שהיה יודע בע לשון והיה שמו מרדכי בלשן והיה יושב בשער
המלך לראות שלא תטמא אהרן ונעדרוהו בכל מאכל טמא ושמע שני -
אוי המלך שהיו מדברים בלשון כשדים ואומרים זה לזה עתה יאכל המלך
מאכל הצהרים וכשיעמוד משינתו ויאמר לנו הנו מעט מים נתן לנו סם המות
בקיתון אל זה ושמע מרדכי לשונם ונכנס והגיד לאהרן ואמר הגידה למלך
בשם מרדכי שני' מתאמר אהרן למלך בשם מרדכי מכאן אמרו חכמים כל האומר
דבר בשם אומרו מביא גזילה לעולם וכשעמוד המלך ממשכב הצהרים אמר
לשני קריסין הנבוגים להשקותו השקותי ונתנו לו הסם בקיתון של זהב אל שכו
את המים הללו לפני אל אדונינו המלך המים הללו הם יכיס והם מים טובים
הם מים קרים והם מים ברורים אל המלך כך עלתה לפניו לשפך מיד שכו
אותם לפניו ויצא בהם סם המות וצוה המלך לתלות שני' ויהיו שניהם על
עץ וכל דבר שהיה למלך היו כותבים אותו לפניו ומביאים אותו בדלוק קמח
אלו וכשהיה רוצה לידע דברים היו נקראים לפניו וכתבו את הדבר הזה שהגיד
מורדכי על ספר דברי הימים לפני המלך ר' פינחס או' שני עשירים היו בעולם
קדם בישראל והיו באומות העולם קדם בישראל שמאל אוצרות זהב של יוסף
והיו אחיהם העולם שלקח כל אוצרות מלכי יהודה ואת כל אוצרות בירז
קדם יהודים וראה המלך את עשרו את עשרת בניו וראה המלך לרוממו
ולגדלו שני' ביום ההוא גדל המלך אחשורוש וראה המלך את אשתו וצוה
המלך להיות כל העם כורעים ומשתחווים להמלך וראה המלך עשה לו
על מרוקס על בגדיו וכל מי שהיה משתחוה להמלך היה משתחוה לתועבה
שגזר לו וראה מרדכי ולא קבל עליו להיות כורע ומשתחוה לשקוצו של
ומרדכי לא יכנע ולא ישתחוה ונתמלך חמה עליו ואמר יהודים הללו
היו אומרים אבירי העולם ועכשיו אני אומר למלך שיאבד אותם למלך
ועוד מה עשה נכנס לפני המלך ואל אדוני המלך ישנו עם אחיך

לעבדו קראו לי להמך אל הרי הוא באבחר אמר המלך אמת הוא הדבר שדחית
בהלום לא בא זאת השעה לא להרגיני אל אמרו לו שיכנס נכנס אל המלך
אנידננה לגדל ולרומם לאיש אחד מה לעשות לו אמר המן בלבו למי יחפץ
המלך לעשות יקר יוגר ממני וכל זרעם של עמלק אומרים בלבם ואין מקל
את הקוד בפיהם אל אדוני המלך אם אתה לעשות יקר לאיש אשר אתה חפץ
בו יביאו לבוש מלכות אשר לבשו המלך ביום שהמליכוך ואת הקוס אשר
רכבת עליו ואת הכתר אשר נתן בראשך ביום שהמליכוך אל רשע לאדיון
לא על הכתר חזר ואמר ונתון הלבוש והקוס על יד איש מעשרי המלך
הפדומים אל המלך צא ועשה כן למרדכי היהודי היושב בשער המלך
ביום ששמע המן מיד נבעת ונבהל אל המלך יש מרדכי הרבה אל היהודי
אל יש יהודים הרבה ששמו מרדכי אל היושב בשער המלך אל אדוני
המלך לא הייתי חושב כי אם על גדול מזג היית אומר אבל לזה הן לו שדות
וכרמים ודיו אבל לו מה יועיל לו אל לך עשה כאשר דברתי וגם אני יכול
להקן לו כל מה שגזרת בכיך אל המלך חי ראשי ומלכוהי לך נאה לעשותכן
מיד לקח המן הלבוש והקוס והלך אצל מרדכי ושא לו לשלום אל מרדכי אין
שלוס אמר ה' לרשעים אל המן קום לבוש בגדי מלכות של מלך אל שוטף
שבעולם אין אתה יודע שיש לי גלגל יש ימים לובש שק ואפר ויושב עליו ממה
שעשית לי לא הוליכני לבית המרחץ מה עשית אסתר צוה לכול איש שיעמוד
בי בני לא יהיה ואם יאמר להדליק לי ישמעו לו הלך המן והדליקו בנפשו בעל
כרחו ושלח לבנו הגדול לקרות למרדכי במרחץ לקחו מרדכי והכה אותו ברגלו
ואמר לו למה לא בא אפיק בעצמו והלא הוא עבד שלי הלך אצל אביו והגיד לו
הלך הוא בעצמו בעל כרחו ליכנס עמו לבית המרחץ וגילח ראשו והוצילו
והלבישו אמר לו עליה רכיב על הקוס אל לא יכולנא כחיש חילי בתעניתא
ולא יכולנא מה עשה המן הרכיב את צווארו ועלה עליו ורכב על הקוס ורכב
עליו מרדכי כרעא חדא בעטא ביה בכרעא אחריתי אל והלא כתי' בתורה
בנפול אויבך א תשמה אל הני מלי בישראל אבל באומות העולם ואתה על
במותימו הדרך ובא מרדכי לפני המלך והמן מכריז לפעו ככה ועשה
לאיש אשר המלך חפץ ביקרו והמן נדחף לביתו אבל וחפיו ראש אבל מביתו
וחפיו ראש ממה שאירע לו אמרה לו זרע אשתו וכל אורביו ולא שמה ממה
שנעשה לפרעה במצרים אם מגדע היהודים מרדכי באותה שעה באו

אדוני

נערי אסתר ב"ז בנין כ"ק שכלו ואתו אמר לה המלך מה שאתך אסתר
המלכה ותגתן לך ומה בקשתך אל אדוני המלך אם על המלך טוב הנהגת
לי נפשי בשאתי ועמי בבקשתי לפי שבא אדם אחד וקנה אותנו להשמיד
להרוג ולאבד ולו לעבדים ולשפחות נמכרנו החרשתי אמר לה המלך מי
הוא זה ומי זה הוא אמרה לו המן הרע הזה מיד חכו פניו והמלך קם
בחמתו מחשה היין וכבס לבן הבית מה עשה מיכל התחיל מקצץ בנטיעות
ראה המלך אל מי הוא זה אל אני בן המלך שכך צוני אבא שאבוא מיד וחמתו
בערה בו מיד שב מגינת הבית מה עשה מיכל הגביה להמן מעל לאסתר
כאלו רצה לבוא עליה אל המלך הגם לבבוא את המלכה עמי בבית מיד צוה
המלך להטותו שני ויאמר המלך תלוהו עליו באותה שעה מה עשה ליהו זל
נדמה בחרבונה אחר מקריסי המלך אל יש עץ בביגו של המן מבית קדשי
הקדשים גבוה ב' אמה שני ויעש אולם העמודים חמשים אמה ארכו מיד צוה
המלך לתלותו עליו שני ויאמר המלך תלוהו עליו לקיים מה שני' נתקם אע
מן ביהיה ואומר ויתלו את המן על העץ אשר הכין למרדכי ולקח המלך את
כל אשר להמן ונתן למרדכי ולאסתר לקיים מה שני' וביהיה עליהם עבד על דגא
וצוה המלך ליהודים שיעשו כטוב בעיניהם וכתבו ושלחו ספרים בכל מדעי
המלך להרוג ולאבד בשונאיהם ב"ה לחדש שנים עשר הוא חדש אדר במנח
האדיה ואדיה משל על כל החיות וכל החיות וכל מקום שהוא דוצה הוא הופך
את פניו ואשר חשב והפך את פניו להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים נפתך
על שונאיהם שני' ונהפוך הוא אשר שלטו היהודים המה בשונאיהם ר' לעזר
או' מ' בניס היו לול המן עשרה שהיו סופרי המלך ול ככל המדינות שני' וארד
עשרה בני המן הללו ר' מנחם או' מלך מרדכי על כל היהודים שני' ומרדכי יצא
מלפני המלך בלבוש מלכות מה המלך לובש כורפרא כך היה מרדכי לובש
מה המלך עטרה כראשו כך היה מרדכי מעוטור שני' ועטרה זהב גדולה מה
המלך אימגו בכל הארץ כך היה אימת מרדכי עליהם שני' כי נפל פחד
מרדכי עליהם ושמעו הולך בכל המדינות מה המלך מוניטה שלו הולכת
בכל המדינות כך היה מרדכי מוניטה שלו הולכת בכל המדינות שני' -
ושמעו הולך בכל המדינות ומה היה מוניטה שלו מרדכי מנחם ואסתר
מנחם למי איש טוב ודובר שלום לכל זרעו שני' כי מרדכי היהודי משנה למלך
אחשורוש ועליו הכתוב או' אמר תס וראי ישר כי אחריה לאיש שלום

פרק י"ב

גמליא או' כמנ שראש חדשים מתקדשין ומתחדשין בעל
כך יחיו ישראל מתקדשין ומתחדשין לעתיד לבא כמוראש
חדשים שני רבד ל כל ישראל ואמרה להם קדשים יהיו כי קדוש אני ה'
מקדשכם וחבלים אומרים שמים וארץ עתידים ליעבר ולהתחדש מה כתוב
עליהם ונגלו בספר השמים כאדם שהוא קורא בספר וגולל אותו כך עתיד הקב"ה
לגלול את השמים ונגלו בספר השמים והארץ כבגד תבלה כאדם שהוא מושט
את טליתו והוא מיכל אותה וחוזר ומקפל אותה כך מקפל את הארץ וחוזר
ומחדש אותה למקומה כטלית שני הארץ כבגד תבלה וכל יושבי הארץ
יטעמו טעם מיתה שני ימים שאין נפש אדם ובהמה על הארץ שני יושביה
כמו כן וביום הג' מחדש אותה ומחיה אותה ומקיים אותה לפניה שני יחיינו
מיומים וביום הג' יקיימו ונחיה לפניה ר' לעזר או' כל צבא השמים
עתידין ליעבר ולהתחדש מה כתוב עליהם וכל צבאם יכול כנבול עליה עלה
מגפן מן הגפן והתאגד נובל העלה מהם והם עומדים עץ יבש וחוזרות
ופורחות וכו' צצות וצומחות ומוציאין עלין חדשים כך כל צבא השמים יכולו
וחזרין ופורחין וצוצין וצומחין ומתחדשין במקומם להודיע שהוא מכלה
את הכל ואין עוד לא דע ולא מגפה ואין עוד צרות חדשות שני כי יבנה
בזרע שמים חדשים וארץ חדשה ר' ינאי או' כל צבאות השמים ועוברין
ומתחדשין בכל יום הדע לך שהוא כן כשהשמש נוטה לבא במערב ורוחץ
במימי אוקיינוס כאדם שהוא מכבה נרו בתוך המים כך מימי אוקיינוס
מכבין שלהבותיו של שמש ואין נוגה לו ואין שלהבת שלו וכל הלילה עד
שבע למזרח וכשיבא למזרח רוחץ בנהר חם כאדם שהוא מדליק נרו -
בתוך האש ועלף לנרותיו ולובש שלהבותיו ועולה להאיר על הארץ ומחדש
בכל יום מעשה בראשית וכן עד שיבא למערב ולעה ערב הירח והכוכבים
והמזלות חוצים בנהר של ברד ועולים להאיר על הארץ ולעיתיד לבא הקב"ה
מחדש אותן ומוסיף על הארץ אור שבעה ימים שני והיה
אור הלילה כאור היום וכן גמליא או' עולת שבה שמקריבין בכל שבת שני -
בבאים ועולה רח' פרים שנים לו שנים ולו שנים כנגד שני עולמות העל -
והעל אינן א' ושעיר א' כשם שהוא אחד כך הם א' ולא יהיו א' כבאים בני שנה

שבעה

שבעה תמימים כנגד מקרעיהן למחרשן כמו ראשי חדשים שנ' זאת
 עולת חדש בחדש ד' זכריא או' אחר ראש חדש מה כתי' ושלשים ימים אחר
 לחטאת לה' כשברא הקב"ה עולמו ברא שני מאורות גדולים שנ' וברא
 ליום את שני המאורות הגדולים הגדיל א' והקטן א' והקשה הירח ארץ
 ערבו שלא לעשות רצון בוראו שלא להיות קטן לפי' ישראל מקדיבין שעיר
 חטאת למעלה מעולת ראש חדש שנ' ואעיר עזים אחר לחטאת לה' אומר
 הקב"ה השעיר הזה יהיה פודה עלי בשביל שמיעטתי את הירח ד' איעזר
 אומר בית המקדש עתיד להעלות ולהתחדש מה כתי' עליו הנני עושה
 חדשה עתה תצמח הלא תדעוה ושעירים שטבעו בארץ עתידים לעלות
 ולהתחדש כל א' וא' במקומנו ושער החצר הפנימית הפונה קדים אשר
 ימי המעשה דלתיו סגורים וניוס השבת הן נפתחים מאיליהן שנ' והאמר
 ה' שער החצר הפנימית וגו' ד' יהודה או' בשבתות ובחדשים היו ישראל
 עומדים שם ורואים הדלתות נפתחים מאליהן ויודעין שבא יום השבת
 ומקדישין את השבת ואח"כ העליונים וכן בראשי חדשים היו ישראל עומדין
 ורואין את הדלתות נפתחים מאליהן ויודעין שבאותה שעה נולדה
 הלבנה ומקדישין את החדש ואח"כ העליונים שם' ראש מולד הלבנה
 לבני ישראל וכן שהיו עומדין שם ורואין הדלתות נפתחים מאליהן ויודעין
 ששכינתו של הקב"ה בו שנ' ה' אלהי הצבאות מי כמוך חסין יי' ואמר
 בן אדם השער הזה סגור יהיה מיד פורעין ומשתחוים לפני אלהיו וכן
 לשעבר וכן לעתיד לבא שנ' והסתוו עם הארץ כתיח השער הזה ד' ונתן
 אומר והרי כתי' א' בלחדש תחת השמש אמר לו הצדיקים מה חדשים
 וכל מעשיהם אבל הרשעים אין להם דבר חדש כל השתחוים ובזמנים
 תחת השמש ד' פינחס או' מי הכאר עתידין לעלות מתחת מפתח הבית
 ויזבעין ומכריז ויוצאין ונעשין לז' נחלים כנגד י"ב שבטים של יי' ושיבין
 לעתה הבית וזכה מים יוצאים מתחת מפתח הבית הימנית מנגב לחזקה
 ג' כלפי הדרום לעבור בהם עד האוקים יוג' כלפי המערב לעבור בהם
 עד הברקים יוג' בצאת השמש קדים וקו בידו וימד אף באמה במים
 מי ברכים יוג' כלפי הצפון לעבור בהם עד מתנים שנ' וימד אף באמה
 ויעבירני במים מי אפסוס שהוצא מן הפק לגוף ומתגאין למעלה

מהנחלת עמך שלא יוכל אדם לעבדו כי באו המים מן שחור ומהן נמשפין
 ויורדין העדבה שני וירדו הערבה וכל שדה וכרם שאין עושין פירות משקין
 אותן באותן המים והן עושין פירות שני והיה כל נפש חיה אשר ישרץ ובכנסים
 אים המלח והכסף אותה שני ויאמר לי המים הלא יוצאים אגלי לבה קדמונה
 והיו מנדרוגין כל מיין דגים אים הגדול שני למינה תהיה דגתם כדגת הים
 הגדול רבה מאד והם נמתקים ועולין כנחל עד אושלים ואם הם נחמזים
 במכמורותיהם שני והיה ועמדו עליו דיוגים יעמדו בתי מעין גדים עין
 רגלים משטוח לבר מים ואם היו נצמחוץ על שפת הנחל כל מיין עץ אילן
 עושה פרי למינו שני ועל הנחל יעלה על שפתו וכל חדש וחדש היו מבכרין
 פירותיהן שני לחדשיו או נאכלין לאו עולין שני מימיו מן המקדש והמה
 יוצאין והיה פרו למאכל ועלה לתחפה וכל אדם שהוא חולה רוחץ באותן
 המים מתרפא שני א כל אשר יבא שם נחלים וכל אדם שיש בו מכה לוקח
 מעליה ומתרפא שני והיה פרו למאכל ועלה לתרופה והיה פרו למאכל
 אמר ר' יוחנן לתרפא מצצין עליה וארץ מגינה

פרק נב שבעה דברים מופתים נבראו בעולם שלא היה במות

מופת ראשון מיום שנבראו שמים וארץ שלא
 היה אדם ניצל מכבשן האש עד שבא אברהם אבינו וניצל וראו כל מלכי
 הארץ ותמהו שלא היה במותו מיום שנברא העולם לא היה יולדת
 הוצאתו מאור כסדים מופת שני מיום שנברא העולם לא היה יולדת
 לתשעים שנה עד שבאה ארה אמונו וילדה לתשעים שנה שני ואם ארה
 לתשעים שנה תלד וראו כל מלכי הארץ ותמהו ולא האמינו מה
 עשה הקב"ה הוביש חוטי דדי נסיהם ומביאים הילדים לשרה לנתיקם שני
 וידעו כל עצי הארץ או אמות העולם שני כי אנה השפלה עץ גבוה
 זה נחרוד הגבהה עץ שפל זה ארה אמונו והיו כולם מביאין בניהם אל
 העולם הפרחמי עץ יבש זה ארה אמונו והיו כולם מביאין בניהם אל
 ארה והיתה מניקה אותם שני הניקה בנים ארה מופת ג' מיום שנבראו
 שמים וארץ לא זרקה שיבה עד שבא אברהם אבינו ובו נזרקה שיבה
 ותמהו שלא ראו במותו מיום שנברא העולם ונתן אנזרקה בו שיבה
 שני ואברהם זקן בא בימים ר' ליוטס איה ופנה או' הכתר שהוא קדור
 בראש של מלך בך השיבה חור וכבוד לזקנים שני עמדה בחורים כהם

והדר זקנים שבה מופת ל' מיום שנבראו שמים וארץ לא היה חסד
חולה לא אל היה בדרך אובסוק היה עומק והיתה נשמתו יוצאת מלחידין
עד שבה יעקב אבינו ובקש עלנאה ואמר לפני רבכ' ל תקח אתנפשי עד
שאתה את בני ואת בני בתי ונעתי לו שני יוהי אחר הדברים האלה ויאמר
ליוסף הנה אביך חולה ושמעו הדברים כל מלכי הארץ ותמהו שלא היה
כמותו מיום שנברא העולם לפי חייב אדם לומר בעטיסותיו חיים שנוגל
המות לחיים שני עטיסותיו והכל אור מופת ה' מיום שנבראו שמים וארץ
לא נהפכו מיהיה ליבשה עד שיצאן ישראל ממצרים ועברו בהרד הים ביבשה
ושמעו כל מלכי הארץ ורגזו שלא היה כמותו מיום שנברא העולם שני שמעו
עמים ירגזין מופת שני מיום שנבראו שמים וארץ הירח והכוכבים והחולות
עולין לכאין על הארץ ואינן מערערין עולם עד שבה יהושוע
ועשה מלחמתו של ישראל וערב שבת היתה וראה יהושוע בצרתו של ישראל
שלא יחלל את השבת ועוד שראה חרטומי גויים כובשין במזלות באים על
ישראל מה עשה יהושוע פשוט ידו ידיו לאור השמש ולאור הירח ולאור הכוכבים
והזכיר עליהם ועמדו כל א' וא' לו' שעות עד מוצאי שבת שני יידוס האמן
וידח עמד צבולה עד יקום גוי אויביו וכתי' ולא היה ביום ההוא מופת ה' מיום
שנבראו שמים וארץ לא היה אדם חולה ויחיה מחליו עד שבא חלקיה וחלה וחי
שני בימים ההם חלה חזקיהו למות והיה מתפלל לפני הקב"ה ואומר רבכ' רבכ'
אנא ה' זכר נא את אשר הזהלכתי לפניך וגו' ונעתי לו שני הנני יוקים ימים
עלייך חמש עשרה שנה אמר חזקיהו מהאזנה כי אעלה בית ה' אמר לו
אחז אביך כובש במזלות היה והיה משהחיה לשמש ולירח וכוכבים ומזלות
וברח מפני השמש וירד במערב עשר מעלות אם רוצה אתה עוד ירד
עשר מעלות שירד יחזור ויעמוד במקומו שני לא כי ישוב הצל אחורנית
במעלות אשר ירדה וראו כל מלכי הארץ ותמהו שלא היה כמותו מיום
שנברא העולם שני ושלחו לראות את המופת שני וכן במליו שרי מלך
בבל וגו' וראה חזקיהו את מלכי מלך בבל ונתגאה לבו למעלה והראה
להם את אוצרות של מלכי יהודה ואת כל אוצרות של מלכי ישראל בית
קדשי הקדשים ועוד שפתח את הארון והראה להם את הלוחות ואמר
בזה אנו עושין מלחמה ונוצחין שני וישמח עליהם חזקיהו ויראם את כל
בית נבטה וכעס עליהם הקב"ה ואמר בזה אנו עושין מלחמה ונוצחין את
כל אוצרות בית קדשי הקדשים ואת כל אוצרות מלכי יהודה לא שפתח

עליהם את כל צרות מעשה ידי חייך הם יעשו ויקחו את כל אוצרות מלכי
יהודה ואת כל אוצרות בית קדשי הקדשים של הגה ימים באים ונשא כל
אשר בביתך ולתת למלח יקחו מבניך קריסים בהיכל מלך בכל שנומבניך
אשר יצאו וימלכו עליהם הגנה מישל ועזריה שנעשו קריסים בהיכל מלך
בבבל וכל בניו בנים ועליהם הכתוב א' כה אמר ה' לקריסים אשר ישמרו
את שבתותי ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם טוב מבנים וגו' .

פרק נ"ג כל המלשין על אדם בקטר אין לו חלק לעה"ב ש' -
מלשני בקטר רעבו אותו אצמית וכתוב א' אומר -

ארוך מכה רעבו בקטר הדע לך שהוא כן בוא וראה מן הנחש שהלשין
לאדם ולעזרו ארון הק"ה שיהא מאכלו עפר ש' ועפר האכל כל ימי חייו
ובן המלשין או ישראל אמרו לשון הרע על הק"ה אין בה' כח לחזק אותנו
במדבר ש' וידברו בלשונם אמרו היוכל ל' לערוך שולחן במדבר הן הכה
צור ויזכו מים ונחלים ישטופו וראה הק"ה שהלשינו בכבודו וכבודו הוא אש
אכלה וסלה בהם אש ואכלה אותם סביב ש' ותבער בס אש ה' ותאכל
בקצה המחנה הלכו ישראל אצל משה ואמר לו משה רבינו תנו כצאן
למטבח ולא לאש אוכלה ראה משה בצרתך של ישראל עמור וכתפלל עליהם
ש' וישיב משה ה' ונתקע האש ר' יהודה או' אותה האש שירדה מן
השמים שקעה בארץ ולא חזרה למקומה לשמים לו נכנסה לזהל מועד
וכל הקרבות שהיו מקריבין ישראל במדבר היתה יוצאת ואוכלת אותם ש' ותצא
אש מלפני ה' והיא האש שאכלה לעדת קרח ש' ואש יצאה מאת ה' ואין אדם
נשאר מן העולם עד שיעבור עליו מאתה האש ששקעה בארץ ש' ותשקע
האש ותדבר מרים ואהרן במשה לפני ה' וידוע האשה הכושים אשר לתה . וכי
כושית היתה לא מה הכושי הלא משה בעורו כן היתה צנורה משונה במעשיה
הטובים ר' תחנא או' אפ' ישראל בקרית כושים ש' הלא כבני כושיים אתם לי
מה כושי הזה משונה מכל הכריות כן ישנה משונים במעשיהם הטובים -
מכל אומות העולם לכך נק' כושים כתו' א' או' ויאמר עבד מלך הכושי וכי
עבד כושי היה והלא כן נראה היה לא מה הכושי הזה משונה בעוה כן
ברוך כן נראה משונה במעשיו משאר בני אדם ויאמר יואב א' הכושי לך יגיד
למלך וכי כושי היה והלא כן ימיני היה לא מה הכושי הזה משונה מכל הכריות
כן הלא ימיני משונה במעשיו ובדכיו הטובים מכל ישראל ר' ליעזר אומר בא
וראה שדותיה ונהמותיה של אותו האיש שחמר ליואב אש תהן לי כסף איני עובר

ומה
אש
אין
כח
באין
אש
ותצא
אש
והיא

על מצות המלך אשר צוה ש' לו אנכי שוקל על כפי' א'ל בנהש
 ומח' הדאני אותו המקום שאבשלוס תלני בו ולא קבל עליו דתחיל כורע
 ומשתחוו לו. א'ל יואב לא כן אחילה לפניך ולקח אותו בצורעו ונראה
 לו ולפ' בדקדו בו עשרה מחים ש' ויסובו נערים צעדי' על יואב ש' ש' ש'
 נדמו לאדם הראשון וכולם נהדגו דלו דן שמשון בכוחו ונהדג בסמך שאלו
 בקומתו ונהדג סקומתו. עשה'ל במרוצתו ונהדג במרוצתו. אשיכו בנחיריו
 ונהדג בנחיריו. צדקיהו בעיניו ולכך עורו על עיניו. אבשלוס בשעריו
 ונהדג בשעריו. אבשלוס גבור כח היה במלחמה והיה חרבנו מצומדת
 על מתנו ומפני מה לא שלף חרבו ופרת שער ראשו וירד לא ראה
 גיהנם שנסתחה תחתיו. אמר מוטב לי להתלות בשער ראשי ולא לירד
 באש לפ' היה תלני בזה. ר' יוסי א' ג' פתחים לגיהנם. עד ה' פתחים
 נכנס אבשלוס ושמע דוד והתחיל מיילל ומספיד וקרא על אבשלוס
 חמשה עמים בני בני ש' וינגז המלך ויעל על עליית השער. וגו'
 בני אבשלוס בני בני אבשלוס אבשלוס בני בני והחזירו מחמשה
 פתחים והתחיל מלל ומשכח ליוצרו ואומר עשה עמי אות לטובה
 וידאו שונאי יבשו כי אהיה עזרתני ונחמתי. עזרתני ממלחמת
 אבשלוס ונחמתיני על אבלי

פרק נ"ז ירידה שמיניה שירד הקב' באהל מועד ש' וירד
 ה' בעמוד ענן ויעמוד פתח האהל וקרא
 אהרן ומרים ויצאו שניהם. א'ל הקב' המלשין את חבירו כסתר א'ל
 רמאה על אחיו בן אביו ואמו על א'ל וס' עליה הקב' תסתלק ממלך
 האהל דכה' ויחראפ ס' ב'ס וילך א'ל ש'טו'עה קריס אמר הקב'
 אם יהיה גם אהרן מצורע א'ל כהן ע'ל ש'ל מוס יבול להקריב על
 המזבח לא ידעה באחזרו ויצטער ש' ניכ' אהרן ל מרים הלך אהרן
 אצל משה ד'ל אדוני משה א'ל האחים מתכרשים לא מהור המות ש'
 שהיא בחיים נתפרשה מחנוכמות ונהרצ' משה בשמים ונתפלל עליה
 ונעלה לו ש' וצעק משה א'ל להמור. ל נא רפא נא ג' ר' לניטס ח'ש
 יבנה א'ל א'ל אביו של מצורע וקק בכניו אינו מתרפא ש' ויאמר
 ה' למשה ואביה ידק ידק כפניה הלא תבלס שבעת ימים. מכאן אמרו

נבטל מכל חוב וכל שבעה אכל שבעה מצורע
 שבעה חב שבעה חבן שני וכי יטהר
 מצורע ונחב וספר לו שבעה
 ימים לטהרתו זכה
 מנין שני ואם טהרה
 מזכה וספרה לה
 שבעת ימים
 ואחר
 טהרה

ברוך

נבטל

ברוך שמונו להשלימו הוא יקונו על מעשה רצונו אכיר

ספרה

ספרה חלש ומכניח עקוב בן אדוני אבי ספרה ז' וחיא הידוע לתקני
 בכתביו לי על כל שגית גרעת וחסדתי כדכתי' שגיאורת
 מי יקח ואתה אחי המעיין בו שחס תמצא בו טענות
 או שחס תקנה ודעתי לא לכך זכות לפי
 שכתבתי אותו ואני בעול זמן וכל
 בידן את חבירו לכך זכות המקום
 ב"ה ידנהו לזכות אכיר

בכתבתי אותו לתשוקת הרב האוף התורני מו' מחפוז' ז' מו' דלוד
 אצדתי יצו השם ב"ה יזכהו להקות בו הוא וזדעו וזדע
 אצדתי עקבה אכיר

03456

כל ישראלי

הדא לעקוד חיי

תק צהרוע נחיא ודור

ולכה משותכא נכני קה

פכוש הגד **נשם**

ה נשם

החמון ופאלט

החמון: כל ישראלי יש

להם

פשם למקה

מכסיון

רס חנה יעוז מכפני

שדה חנות הסהודות
מערדתן יתירה על

הבהמה לכך א

עזרה כתר

לכסות רמז